

VOORONTWERP VAN DECREET OVER HET ONDERWIJS XXXIII**Samenvatting**

Dit decreet bevat bepalingen die een aantal bestaande niveau- en themadecreten over onderwijs wijzigen.

MEMORIE VAN TOELICHTING**I. ALGEMENE TOELICHTING****A. Situering**

1. Dit onderwijsdecreet XXXIII beoogt drie doelstellingen te realiseren.

A. Een aanvulling en verbetering van een aantal bestaande decreten.

Bij hervormingen die zich als gevolg van het legaliteitsbeginsel altijd in een decretale context afspelen, is het niet altijd mogelijk alle consequenties dadelijk in te schatten. Ook de toepassing in de praktijk brengt mee dat een aantal decretale bepalingen nog moeten verfijnd worden. Er dienen zich nieuwe situaties aan, waardoor het nodig is dat de bestaande regelgeving, via verbeteringen, het steeds weer evoluerend onderwijsveld volgt. De betrokken doelgroepen (scholen, instellingen, centra en personeel) vragen dan ook dat de overheid omwille van de duidelijkheid en de rechtszekerheid zo snel mogelijk de nieuwe decretale bepalingen verder verfijnt of aanpast.

De artikelen in dit decreet bevatten dan ook een aantal technische correcties, verduidelijkingen en aanvullingen van bestaande thema- en niveaudecreten.

B. Een reeks maatregelen tot vereenvoudiging in zijn meest ruime zin.

Het gaat hier om vereenvoudigingen in de ruime zin van het woord: verminderingen van administratie en verbetering van juridische teksten.

Dit OD gaat bijna uitsluitend om juridisch technische verbeteringen of het in overeenstemming brengen van de onderwijsregelgeving onderling en met andere regelgeving.

C. Uitvoering geven aan de relanceplannen van de Vlaamse Regering

De visienota "Digisprong - Van Achterstand naar Voorsprong", het ICT-plan voor een kwalitatief digitaal onderwijs vloeit voort uit het relanceplan van de Vlaamse Regering "Vlaamse veerkracht". Deze visienota voorziet in het zgn. "LeerID". Meer concreet wordt actie 3.3. van Digisprong uitgevoerd, die luidt als volgt: De toegang tot digitale leermiddelen vergemakkelijken via de creatie van een "Single Sign On" infrastructuur. Het LeerID wordt met dit decreet ingevoerd.

B. Inhoud**Probleemstelling en omgevingsanalyse**

De kwantiteit en toenemende techniciteit van de regelgeving is de afgelopen jaren, zowel internationaal, federaal als op Vlaams niveau stelselmatig gegroeid. Ook binnen de sector onderwijs wordt er steeds meer en steeds sneller nieuwe en bijkomende regelgeving gecreëerd. De duurzaamheid van decretale bepalingen neemt af.

Jaarlijks ontstaan er situaties zoals hierboven onder A beschreven die leiden tot genummerde decreten.

Deze situaties worden veelal veroorzaakt door de snelheid en de hoeveelheid van verschillende regelgevende processen (waaronder ook dat van het genummerd decreet) die vaak gelijktijdig lopen.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

In chronologische volgorde van de bestaande decreten die worden aangevuld en gewijzigd bevat dit voorontwerp van decreet 17 hoofdstukken. Hieronder wordt een overzicht van de belangrijkste bepalingen per hoofdstuk gegeven.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving

Met het decreet over leersteun, dat vanaf 1 september 2023 in werking treedt, wordt het leersteunmodel geïntroduceerd. In dat kader worden er leersteuncentra opgericht die zullen instaan voor het bieden van leersteun aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in het gewoon onderwijs. De leersteuncentra kunnen conform artikel 31 van het decreet over leersteun beroep doen op investeringsmiddelen. Om dit mogelijk te maken, is het noodzakelijk dat de leersteuncentra opgenomen worden in de schoolpactwet, de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet rechtspositie gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991

Opheffen verplichting tijdelijke personeelsleden om voor 15 juni kandidaatstelling in te dienen op centraal niveau gemeenschapsonderwijs

Artikel 19 van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs bepaalt dat een kandidaat voor een tijdelijke aanstelling zich jaarlijks kandidaat moet stellen voor 15 juni bij de scholengroep. Deze bepaling komt enkel voor in het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs en heeft geen tegenhanger in het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs.

Deze bepaling garandeert de kandidaat die zijn kandidatuur vóór de betrokken datum heeft ingediend, dat zijn kandidatuur in aanmerking wordt genomen telkens als zich in de loop van het komende schooljaar een vacature voordoet. Ze houdt verder geen enkele verplichting in voor de scholengroep waar de kandidatuur wordt ingediend: die hoéft zich niet te beperken tot kandidaten die vóór de betrokken datum solliciteerden en ze kunnen vrij de meest geschikte kandidaat aanwijzen onder de kandidaten die zich aandienen. De bepaling impliceert wél dat de kandidaturen die vóór 15 juni werden ingediend, bij elke vacature minstens in overweging worden genomen.

Zeker in tijden van algemene schaarste heeft de bepaling van artikel 19 ingeboet aan relevantie. De bepaling verhindert een scholengroep om in te stappen in programma's (zoals van de VDAB) die vacatures en sollicitaties op de krappe

arbeidsmarkt proberen te matchen. Die programma's, die worden ingezet over de sectoren heen, houden uiteraard geen rekening met dergelijke clausules.

Als openbaar bestuur maken de instellingen van het Gemeenschapsonderwijs de betrekkingen die vacant zijn, evident openbaar. Artikel 17, § 1, 7° van het decreet rechtspositie bepaalt daarenboven al dat een personeelslid zich kandidaat moet stellen op een wijze bepaald door het college van directeurs.

Hoofdstuk 3 en 4. Wijzigingen van het decreet rechtspositie gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991 en van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991

Vereenvoudigde procedure kamer en college van beroep

Vanuit de Kamers van Beroep, bevoegd inzake tuchtaangelegenheden, en het College van Beroep, bevoegd inzake evaluatie, komt de vraag naar de invoeging in de procedureregeling van de mogelijkheid om in gevallen van manifeste onontvankelijkheid of onbevoegdheid van de Kamer/het College, binnen een verkorte procedure een beslissing te laten nemen zonder dat de Kamer/het College moet worden bijeengeroepen.

De procedureregelingen voor de Kamers van Beroep en het College van Beroep liggen vervat in de Besluiten van de Vlaamse Regering van 22 mei 1991 resp. het Besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2007. Opdat deze verkorte procedure in deze besluiten kan ingeschreven worden, dient eerst in een decretale basis te worden voorzien. Voor de aanpassingen aan deze besluiten zal inspiratie gezocht worden bij de procedure die voorzien is voor de Vlaamse bestuursrechtscolleges (art. 59/1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16/5/'14 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges).

Resultaten Vlaamse toetsen worden niet gebruikt bij evaluatie van personeelsleden.

De Vlaamse toetsen hebben tot doel de onderwijskwaliteit te versterken en te monitoren (zie voorontwerp van decreet over de Vlaamse toetsen). Er wordt expliciet voorzien dat de resultaten van de Vlaamse toetsen niet zullen gebruikt worden als een element bij de evaluatie van een individueel personeelslid. Dit is een logisch gevolg van het feit dat de personeelsleden worden geëvalueerd op basis van de uitvoering van de kerntaken opgenomen in hun functiebeschrijving. Dit staat los van positieve, dan wel negatieve resultaten die leerlingen behalen bij de Vlaamse toetsen.

Hoofdstuk 5 en 9. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.

Definitie leerling met een zorgthuis

In de meest recente definitie van 'leerling met een zorgthuis' zoals bepaald in decreet over het onderwijs XXXII, worden niet-begeleide minderjarige vreemdelingen opgenomen in het toepassingsgebied van de definitie. Dat niet-begeleide minderjarige vreemdelingen vallen onder het toepassingsgebied van 'leerling met een zorgthuis' is reeds het geval sinds 2018 (toen nog onder het begrip 'thuisloze').

Echter werd een subgroep van niet begeleide minderjarige vreemdelingen vergeten met de invoering van de definitie in OD XXXII, met name niet-begeleide minderjarige vreemdelingen die onderdaan zijn van een land dat lid is van de Europese Economische Ruimte of van Zwitserland (artikel 5/1 van hoofdstuk 6 van titel XIII van de programmawet (I) van 24 december 2002). Deze vergetelheid wordt nu rechtgezet.

Tevens voeren we, naar aanleiding van het nieuwe decreet over de onderwijsinternaten, een terminologische wijziging door. We vervangen de term 'schoolinternaten' door de term 'onderwijsinternaten'.

Inschrijvingsrecht: ontbindende voorwaarde verduidelijking i.v.m. ontbinden met het oog op het daaropvolgend schooljaar

De formulering van wat er gebeurt als de termijn van zestig kalenderdagen is verstreken zonder dat de school een beslissing heeft genomen over de ontbinding, moet aangepast worden conform het advies van de Raad van State bij het decreet van 8 juli 2022 over diverse maatregelen voor het onderwijs in de nieuwe bepalingen m.b.t. het inschrijvingsrecht in het gewoon onderwijs.

Technische correctie aan de ventielprocedure en mogelijkheid om toch nog in te schrijven bij een uitzonderlijke omstandigheden als de ventielprocedure is ingeroepen.

Aan de 'ventielprocedure' waarbij scholen die niet aanmelden toestemming kunnen vragen aan de CLR om toch te mogen weigeren omwille van uitzonderlijke omstandigheden, worden enkele technische verbeteringen aangebracht.

Inschrijvingsrecht: technische correctie fout of vergissing bij de ombudsdienst inschrijvingen

In het artikel over de organisatie van de inschrijvingen en de werking van de ombudsdienst inschrijvingen gebeurt een technische rechtzetting, waarbij enkele keren het begrip "correctie van de fout" wordt vervangen door het begrip "correctie van de technische fout of zuiver materiële vergissing".

Inschrijvingsrecht: technische correctie 10 kalenderdagen

Er moet een technische verduidelijking gebeuren waardoor duidelijk wordt dat de termijn van de 10 kalenderdagen start na de ontvangst van het negatieve besluit over de afwijking op het standaarddossier.

Wettelijk vermoeden van deskundigheid van de klassenraad

Met dit artikel willen we het vermoeden van deskundigheid bij evaluatiebeslissingen van de klassenraad decretaal in de regelgeving basis- en secundair onderwijs verankeren. Die bepaling geldt, wat betreft het secundair onderwijs, voor de beslissingen van de klassenraden m.b.t. evaluatiebeslissingen (delibererende klassenraden). Voor het lager onderwijs geldt deze bepaling m.b.t. beslissingen van de klassenraad over het getuigschrift basisonderwijs.

Aanleiding van deze maatregel is de toenemende juridisering van het onderwijs, waarbij evaluatiebeslissingen van klassenraden steeds vaker worden aangevochten.

In de rechtspraak van de Raad van State bestaat reeds een vermoeden van deskundigheid van de klassenraad bij evaluatiebeslissingen (zie o.m. Raad van State, arrest nr. 249.231 van 15 december 2020). Dat betekent dat de Raad van State ervan uitgaat dat een klassenraad steeds deskundig handelt. De leden van de klassenraad worden geacht de professionaliteit te hebben om bekwaam te oordelen over de vorderingen die een leerling heeft gemaakt. Wanneer een leerling/ouder van oordeel is dat er onwettelijk is gehandeld, is het aan de leerling/ouder om dat te bewijzen. Met dit decreetsartikel wordt dit bestaande principe decretaal verankerd. Dat heeft als voordeel dat we het vertrouwen in leerkrachten en klassenraden bevestigen. Het is bovendien een krachtig signaal. Daarnaast perken we geen (grond)rechten in, want het vermoeden wordt in de praktijk al toegepast en het is bovendien een weerlegbaar vermoeden.

Deze maatregel doet geen afbreuk aan de motiveringsplicht van de klassenraad bij evaluatiebeslissingen.

Het doel is het vermoeden van deskundigheid dat door rechtspraak van de Raad van State expliciet bevestigd is bij evaluatiebeslissingen nog eens te benadrukken en versterken.

Dit wettelijk vermoeden doet ook geen afbreuk aan de deskundigheid van de directeur of de klassenraad bij andere beslissingen zoals de beslissing van de directeur of zijn afgevaardigde bij tuchtmaatregelen of beslissingen van toelatingsklassenraden. Ook die beslissingen zijn behept met een gerechtelijk vermoeden van deskundigheid. De beslissingen van toelatingsklassenraden worden quasi nooit aangevochten.

GOK in BUO

Met het decreet van 9 juli 2021 over het onderwijs XXXI (artikel 106) werd paragraaf 1 van artikel 139duodecies over het gelijke onderwijskansenbeleid in het buitengewoon basisonderwijs vervangen. Dezelfde wijziging wordt met artikel 194 van het decreet van 9 juli 2021 doorgevoerd voor het buitengewoon secundair onderwijs, door artikel 318 van de codex te vervangen.

De wijzigingen voor buitengewoon basis- en secundair onderwijs bepalen dat "intern" niet meegeteld worden voor het bereiken van de voorwaarde van ten minste 40% regelmatige leerlingen type basisaanbod en type 3 die beantwoorden aan de gelijkekansenindicator (opleidingsniveau moeder).

Bij die aanpassing zijn er bij de verwijzingen naar de regelgeving onnauwkeurigheden ingeslopen die we nu rechtzetten.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Toelatingsvoorwaarden vervroegde instap buitengewoon lager onderwijs

Het schrappen van de leeftijdsvoorwaarde in het lager onderwijs geldt ook voor het buitengewoon lager onderwijs omdat ook in het buitengewoon lager onderwijs cognitief sterk functionerende kinderen les kunnen volgen. Voor het schrappen van de leeftijdsvoorwaarde konden ouders zelf beslissen in het buitengewoon onderwijs om hun kind vervroegd te laten instappen. Er was enkel een advies van de klassenraad (en het CLB) nodig.

Door het schrappen van de leeftijdsvoorwaarde is dit echter niet meer wenselijk en zullen ouders voor de vervroegde instap in het buitengewoon lager onderwijs een gunstig advies nodig hebben van de klassenraad kleuteronderwijs of een gunstige beslissing van de klassenraad lager onderwijs nodig hebben net zoals bij de vervroegde instap in het gewoon lager onderwijs. Ook voor de vervroegde instap in het gewoon lager onderwijs is een gunstig advies van de klassenraad kleuteronderwijs nodig. Indien de klassenraad kleuteronderwijs een ongunstig advies geeft, dan kan het kind toch nog vervroegd instappen mits een gunstige beslissing van de klassenraad lager onderwijs. Zowel voor de vervroegde instap in het gewoon lager onderwijs als voor de vervroegde instap in het buitengewoon lager onderwijs geldt eveneens dat kinderen die het jaar voordien niet naar school gingen, enkel een gunstige beslissing van de klassenraad lager onderwijs nodig hebben.

Niet-leerplichtige leerlingen in het lager onderwijs: regels inzake afwezigheden en regelmatige leerlingen

Door het schrappen van de leeftijdsvoorwaarde voor de toelating tot het lager onderwijs om sterk functionerende leerlingen beter te ondersteunen, kunnen er nu ook niet-leerplichtige leerlingen ingeschreven zijn in het lager onderwijs. Er wordt

bepaald dat op deze leerlingen dezelfde regels inzake afwezigheden en regelmatigheid van toepassing zijn als op voltijds leerplichtige leerlingen.

Inschrijvingsrecht: verduidelijking voorrangsgroep

Omtrent de voorrang broers en zussen in het basisonderwijs wordt een tekstuele verduidelijking aangebracht.

Verplichte overcapaciteitsgroep in het kleuteronderwijs voor leerlingen die niet voldoen aan de toelatingsvoorwaarden lager onderwijs

De regelgeving met betrekking tot de toelatingsvoorwaarden tot het lager onderwijs werd met het decreet van 8 juli 2022 over diverse maatregelen in het onderwijs aangepast zodat leerlingen waarvan nog niet vaststaat dat ze voldoen aan de toelatingsvoorwaarden onder ontbindende voorwaarde worden ingeschreven in het lager onderwijs in plaats van onder opschortende voorwaarde. Zo volgen ze al les in het lager onderwijs.

Er werd voorzien dat indien na de start van het schooljaar de klassenraad lager onderwijs een negatieve beslissing neemt over de toelating tot het lager onderwijs, de school voor het kleuteronderwijs waar de leerling vorig jaar les volgde, verplicht de leerling in overcapaciteit moet inschrijven. Deze wijziging waardoor deze leerlingen verplicht in overcapaciteit worden ingeschreven, werd al doorgevoerd voor het inschrijvingsrecht dat van toepassing is op de inschrijvingen voor het schooljaar 2022-2023 in het decreet van 8 juli 2022 over diverse maatregelen in het onderwijs. Deze verplichting wordt nu ook doorgevoerd voor het inschrijvingsrecht dat van toepassing is in het gewoon basisonderwijs voor de schooljaren 2023-2024 en volgende.

Technische correcties in de artikelen over het werkingsbudget

In het decreet basisonderwijs staan in de artikelen over het werkingsbudget voor het gewoon en buitengewoon basisonderwijs foutieve verwijzingen. Met voorliggende technische aanpassingen wordt dit rechtgezet. Ook een tijdelijke overgangsregeling in het kader van de selectieve participatietoelage wordt opgeheven wegens niet meer van toepassing.

Tegelijkertijd maken we gebruik van de opportuniteit om een eenduidige terminologie voor het werkingsbudget te hanteren. In het decreet basisonderwijs worden de termen werkingsmiddelen en werkingsbudget immers gebruikt om naar hetzelfde te verwijzen. Om verwarring te vermijden, wordt er gekozen om nog met één term te werken, met name werkingsbudget. De term werkingsmiddelen in een artikel wordt telkens vervangen door de term werkingsbudget als dit artikel omwille van een andere reden gewijzigd wordt.

Hoofdstuk 6. Wijziging van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs

Correctie dubbel ingeschreven artikel 63, §1quater

Artikel 63 van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs legt de uitoefening van de bevoegdheden van de centra voor volwassenenonderwijs vast. Door twee recente wijzigingsdecreten is er tweemaal een paragraaf 1quater ingevoegd. Dit wordt nu rechtgezet door het de paragraaf 1quater ingevoegd met het decreet van 24 juni 2022 op te heffen en de inhoud ervan opnieuw in te schrijven in artikel 63 van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs maar dan als §1quinquies.

Verdeling van de punten voor de adjunct-directeurs van gefuseerde CVO na uitdiensttreding

Bij de uitdiensttreding van voormalige directeurs van gefuseerde CVO worden de extra 130 punten niet meer aan het gefuseerde CVO toegekend maar aan het totale volume van punten dat over alle CVO verdeeld wordt. Omdat er een verschillende groeinorm geldt voor het totale volume van punten voor de NT2-studiegebieden (open-end) en voor de overige studiegebieden (0,8%), moet hiervoor een verdelingswijze vastgelegd worden.

Aanpassing inschrijvingsgeld NT2 basiseducatie

Bij de aanpassingen van de bepalingen m.b.t. het inschrijvingsgeld voor NT2-opleidingen van het niveau richtgraad 2 (B1) aan het decreet volwassenenonderwijs via het wijzigingsdecreet NT2 van 24 juni 2022 waren de toekomstige opleidingen voor cursisten van de basiseducatie voor het taalvaardigheidsniveau B1 mondeling nog niet meegenomen. Deze opleidingen zijn momenteel in ontwikkeling en zullen in de loop van 2023 ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd. De vroegste ingangsdatum voor deze opleidingen is 1 september 2023. Daarom worden deze opleidingen van de basiseducatie nu toegevoegd aan de vrijstellingscategorieën die al voor de NT2-opleiding van richtgraad 2 van het secundair volwassenenonderwijs gelden.

Correctie NT2-overgangsbepaling

Bij de overgangsbepaling in het wijzigingsdecreet NT2 van 24 juni 2022 is de vermelding van de opleidingen voor andersgealfabetiseerde NT2-cursisten over het hoofd gezien. Deze vergetelheid wordt nu rechtgezet. Bovendien wordt verduidelijkt dat de vrijstelling van inschrijvingsgeld ook geldt voor de gestandaardiseerde NT2-test.

Hoofdstuk 7. Wijzigingen van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap

Flexibiliteit in de studiebekrachtiging

Vanaf dit schooljaar (2022-2023) is het in het voltijds (dual en niet-dual) secundair onderwijs mogelijk om de gebruikelijke studieduur in te korten voor cognitief sterk functionerende leerlingen. De bevoegdheid om voor individuele gevallen deze beslissing te nemen, ligt bij de klassenraad. Uiteraard doet dit geen afbreuk aan de voorwaarde om in voldoende mate alle onderwijsdoelen (competenties) van de gevolgde opleiding in voldoende mate te bereiken, om te slagen en het overeenkomstig studiebewijs te verwerven. In het stelsel leren en werken is deze mogelijkheid nog niet voorzien. Vanaf het schooljaar 2023-2024 zal dit wél het geval worden, wat de kwalificatiekansen van leerlingen in het stelsel leren en werken vergroot.

Hoofdstuk 8. Wijzigingen van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs

Termijnen beroep bij evaluatie onvoldoende

Deze wijziging aan het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs heeft tot doel om een procedurebepaling te optimaliseren en aan te passen door rekening te houden met de vakantiekalender in het onderwijs.

De verlenging met de duur van de schoolvakantieperiode die mogelijk interfereert met de termijn waarbinnen de raad van beroep advies moet uitbrengen, garandeert een kwaliteitsvolle behandeling van het beroep. Hiermee wordt enkel de mogelijkheid gecreëerd, maar de raad van beroep hoeft deze termijn uiteraard niet uit te putten.

Hoofdstuk 9. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Programmaties gewoon secundair onderwijs

De programmatie van structuuronderdelen in het secundair onderwijs verloopt in de meeste gevallen via een aanvraagprocedure en een beslissing van de Vlaamse Regering na adviezen van de bevoegde diensten, de Onderwijsinspectie, de VLOR en in voorkomend geval de SERV. In een aantal gevallen kunnen scholen vrij programmeren. De programmatieaanvraag via de Vlaamse Regering zorgt bij de scholen voor veel extra administratieve taken en bijkomende planlast.

Via een aanpassing van de programmatieprocedure wordt de mogelijkheid tot vrije programmatie uitgebreid, waarmee we een reductie van die planlast beogen. Op die manier kunnen de schoolbesturen en -directies zich meer focussen op hun kerntaken. Er wordt wel over gewaakt dat de verbreding van de vrije programmaties niet tot doel kan hebben om louter de omkadering te optimaliseren.

Concreet zullen scholen de mogelijkheid krijgen om niet-niche structuuronderdelen vrij te programmeren binnen de studiedomeinen en onderwijsvormen die de school al organiseert. Dit principe wordt doorgetrokken naar de domeinoverschrijdende structuuronderdelen van de doorstroomfinaliteit, onderwijsvorm ASO. Ook wordt een grendel ingebouwd zodat een programmatie van een structuuronderdeel in een bepaalde vestigingsplaats enkel mogelijk is als het desbetreffende structuuronderdeel nog niet wordt georganiseerd door een andere school op dezelfde vestigingsplaats. Deze regeling geldt ook voor de eerste graad secundair onderwijs.

Verder zal de ingebruikname van een nieuwe vestigingsplaats in dezelfde of in een aangrenzende gemeente ook met een melding kunnen. In die nieuwe vestigingsplaats kan tijdens het eerste schooljaar van ingebruikname enkel een bestaand aanbod van de school georganiseerd worden.

Deze regelgeving maakt ook enerzijds overheveling van niet-niche structuuronderdelen van de ene school naar de andere school en anderzijds inruil van niet-niche structuuronderdelen tussen scholen mogelijk. Hieraan worden wel enkele voorwaarden gekoppeld.

De bestaande procedure via de Vlaamse Regering blijft ook behouden voor niche-basisopties en niche-structuuronderdelen aangezien er omwille van macrodoelmatigheid een aanbodbeperking geldt.

Afsluitend stimuleren we ook verder de uitrol van het Duaal Leren in het secundair onderwijs. Scholen zullen via vrije programmatie het duaal structuuronderdeel kunnen aanbieden, als de niet-duale variant al aangeboden wordt binnen de school. Ook de omgekeerde beweging wordt mogelijk gemaakt. Hierdoor kunnen bedrijven en scholen sneller schakelen om een op maat gericht aanbod voor alle leerlingen mogelijk te maken.

De Vlaamse Regering wil dus vanaf het schooljaar 2024-2025 meer autonomie en verantwoordelijkheid geven aan de scholen, schoolbesturen en scholengemeenschappen. Door deze regelgeving kan er sneller ingespeeld worden op de lokale behoeften, maar dienen zij ook te waken om te voorzien een in transparant, rationeel en kwalitatief onderwijsaanbod. De impact hiervan op het onderwijsaanbod zal nauwgezet gemonitord worden.

Naast een draagvlak dat er voor elke programmatie van een structuuronderdeel sowieso binnen de school en de scholengemeenschap moet zijn, is voor een duaal structuuronderdeel ook de nodige afstemming binnen het overlegforum duaal leren essentieel. In dit forum, waar onderwijsinrichters en sociale partners elkaar treffen, moeten garanties kunnen worden gegeven op voldoende werkplekken omdat die een kritische succesfactor vormen voor duale opleidingen.

Redactioneel wordt de aandacht gevestigd op het volgende.

1. De programmatiebepalingen voor wat het derde leerjaar van de derde graad betreft blijven beperkt tot het schooljaar 2024-2025 maar houden rekening met de nieuwe benamingen over 7^e leerjaren (zie ook andere bepalingen in voorliggend decreet) die vanaf 1 september 2023 worden ingevoerd. Het schooljaar 2024-2025 is het laatste dat voormeld leerjaar van de derde graad nog niet is gemoderniseerd. De nieuwe positionering binnen de matrix, de invulling en de studiebekrachtiging van dat leerjaar vanaf het schooljaar 2025-2026 zal tot nieuwe programmatieregels leiden. Om elke verwarring bij de toepassing in het onderwijsveld te voorkomen, worden de programmatieregels vanaf het schooljaar 2025-2026 vooralsnog niet meegenomen in dit decreet. Voor alle overige leerjaren is de situatie anders: die leerjaren zijn immers vanaf het schooljaar 2024-2025 al volledig gemoderniseerd.

2. Omwille van coherentie en transparantie maar ook om legistiek-technische redenen is ervoor geopteerd om de programmatiebepalingen te formuleren als integraal vervangende bepalingen en niet als wijzigingsbepalingen. Dit betekent dat sommige van de momenteel bestaande bepalingen in de ontworpen artikelen worden hernomen en dat andere nieuw zijn. In de artikelsgewijze toelichting hierna worden gefocust op wat nieuw is. Door deze artikelenopbouw hoeft niet langer een - achterhaalde - stijl te worden gehanteerd die verwijst naar het uitrolproces van de modernisering.

Programmaties buitengewoon secundair onderwijs

Via deze regelgeving worden de programmatieregels voor het buitengewoon secundair onderwijs geoptimaliseerd. De programmatieaanvraag via de Vlaamse Regering zorgt namelijk voor veel bijkomende administratieve taken en bijkomende planlast voor scholen, schoolbesturen en scholengemeenschappen. De aanpassing zorgt er ook voor dat er sneller kan ingespeeld worden op de (lokale) noden.

Het wordt ook mogelijk dat een nieuwe school uitzonderlijk één opleidingsvorm (OV) kan programmeren i.p.v. de gebruikelijke minimaal twee opleidingsvormen. Gelet op de capaciteitsproblemen in het buitengewoon secundair onderwijs is hier nood aan.

De programmatie van structuuronderdelen in het secundair onderwijs verloopt in de meeste gevallen via een aanvraagprocedure en een beslissing van de Vlaamse Regering na adviezen van de bevoegde diensten, de Onderwijsinspectie, de VLOR en in voorkomend geval de SERV. Slechts in een beperkt aantal gevallen kunnen scholen vrij programmeren. De programmatieaanvraag via de Vlaamse Regering zorgt bij de scholen voor veel extra administratieve taken en bijkomende planlast.

Via een aanpassing van de programmatieprocedure voor scholen van OV3 en OV4, zonder een aanbod type 9 wordt de mogelijkheid tot vrije programmatie uitgebreid, waarmee we een reductie van die planlast beogen. In scholen in OV3 en OV4 met een aanbod type 9 passen we dit (meer vrije programmatie) niet toe omdat we verder willen toezien op het kwalitatief studieaanbod in deze scholen, en versnippering willen tegengaan.

Concreet zullen scholen van OV3, zonder een aanbod van type 9, structuuronderdelen vrij kunnen programmeren binnen de studiedomeinen die de school al organiseert. Daarnaast kunnen schoolbesturen identieke structuuronderdelen van de kwalificatiefase ook vrij programmeren in de integratiefase (zowel voor niet-duale als voor duale structuuronderdelen in OV3). In scholen van OV4, zonder een aanbod van type 9, volgt de programmatie van structuuronderdelen verder de regels van het gewoon secundair onderwijs. De

uitbreiding van de vrije programmaties in het gewoon secundair onderwijs betekent dus ook een planlastvermindering voor deze scholen. De norm voor het gewoon onderwijs bij programmaties is niet van toepassing in het buitengewoon onderwijs, opleidingsvorm 4.

We stimuleren ook de verdere uitrol van het Duaal Leren in het secundair onderwijs, zowel in het gewoon als het buitengewoon onderwijs. Scholen zullen via vrije programmatie het duaal structuuronderdeel kunnen aanbieden, indien de niet-duale variant al aangeboden wordt binnen de school. Ook de omgekeerde beweging wordt mogelijk gemaakt. Hierdoor kunnen bedrijven en scholen sneller schakelen om een op maat gericht aanbod voor alle leerlingen mogelijk te maken.

De Vlaamse Regering wil dus vanaf het schooljaar 2024-2025 meer autonomie en verantwoordelijkheid geven aan de scholen, schoolbesturen en scholengemeenschap. Door deze regelgeving kan er sneller ingespeeld worden op de lokale behoeften, maar dienen zij ook te waken om te voorzien een in transparant, rationeel en kwalitatief onderwijsaanbod. De impact hiervan op het onderwijsaanbod zal nauwgezet gemonitord worden.

Naast een draagvlak dat er voor elke programmatie van een structuuronderdeel sowieso binnen de school en de scholengemeenschap moet zijn, is voor een duaal structuur-onderdeel ook de nodige afstemming binnen het overlegforum duaal leren essentieel. In dit forum, waar onderwijsinrichters en sociale partners elkaar treffen, moeten garanties kunnen worden gegeven op voldoende werkplekken omdat die een kritische succesfactor vormen voor duale opleidingen.

Afsluitend wordt er meer systematiek in de aanvraagprocedure gebracht voor een betere organisatie. Momenteel kan een school op ieder moment een programmatie van een structuuronderdeel indienen waarover de Vlaamse Regering beslist voor OV4 aan te vragen, uiterlijk 2 maanden voor oprichting van dat structuuronderdeel. Dit wordt, gelet op de realiteit van de aanvragen verschoven naar 2 data, 30 november en 31 maart.

Er wordt ook telkens toegevoegd dat de aanvraagtermijn een vervaltermijn is en dat de goedkeuringstermijn een ordetermin is.

Wijziging benaming derde leerjaren van de derde graad (7de leerjaren)

De derde leerjaren van de derde graad hebben vandaag, al naargelang de onderwijsvorm, een verschillende benaming: specialisatiejaren (bso), het naamloos leerjaar bso, het secundair-na-secundair (tso en kso) – afgekort Se-n-Se – en de voorbereidende jaren op het hoger onderwijs (aso en kso).

De benamingen "naamloos leerjaar" en "Se-n-Se" zijn weinig transparant en geven de finaliteit van deze opleidingen niet weer: bereiden deze opleidingen leerlingen voor op de arbeidsmarkt of op het hoger onderwijs? Dergelijke benamingen dragen niet bij tot de aantrekkelijkheid van deze opleidingen bij leerlingen. Bovendien zorgt de benaming "secundair-na-secundair" voor verwarring over de positionering van deze opleidingen in het Vlaams onderwijsaanbod: behoort het "secundair-na-secundair" nu wel of niet tot het secundair onderwijs?

Met de modernisering van het secundair onderwijs die geleidelijk, leerjaar na leerjaar, wordt uitgerold, krijgt het studietoelaat aanbod een transparantere indeling en elke studierichting een duidelijke finaliteit.

Met voorliggende bepalingen wordt voor de derde leerjaren van de derde graad de modernisering van het secundair onderwijs niet afgewacht. Om leerlingen te ondersteunen in het maken van geïnformeerde en bewuste studiekeuzes in de

derde graad worden de benamingen van de derde leerjaren van de derde graad geactualiseerd per 1 september 2023. Zo wordt het studieaanbod van het derde leerjaar van de derde graad transparanter en de finaliteit ervan helderder voor leerlingen en ouders. Met voorliggende bepalingen worden de noodzakelijke aanpassingen aan de Codex Secundair Onderwijs aangebracht om de naamswijzigingen door te voeren in de periode voorafgaand aan de modernisering van de 7de leerjaren. Een beperkt aantal artikelen die betrekking hebben op de gemoderniseerde structuur wordt ook aangepast. Met het oog op de uitrol van de modernisering in de 7de leerjaren zullen tegen 2025 nog bepalingen van de Codex Secundair Onderwijs moeten worden aangepast. Deze werkwijze wordt gehanteerd in functie van legistische transparantie, om een duidelijk onderscheid te maken tussen de niet-gemoderniseerde en de gemoderniseerde structuur van de 7de leerjaren.

Alle derde leerjaren van de derde graad krijgen de benaming "7de leerjaar" waardoor duidelijk wordt dat deze leerjaren wel degelijk tot het secundair onderwijs behoren en aansluiten op de onderwijsloopbanen in het secundair onderwijs. De Se-n-Se van het technisch en kunstsecundair onderwijs worden vervangen door "7de leerjaar" of "7de leerjaren" al naargelang het geval. Voor de voorbereidende leerjaren hoger onderwijs, het naamloos leerjaar en de specialisatiejaren wordt aan deze benaming ook de finaliteit toegevoegd. Zo heet een voorbereidend jaar op het hoger onderwijs of het naamloos leerjaar vanaf volgend schooljaar een "7de leerjaar gericht op het hoger onderwijs". Een specialisatiejaar (bso) wordt een "7de leerjaar gericht op instroom arbeidsmarkt". Deze naamswijzigingen worden in de Codex Secundair Onderwijs doorgevoerd door de vervanging van enkele woorden, onderdelen van een artikel of een volledig artikel.

Daarnaast gebeurt in sommige artikelen (zie artikelsgewijze toelichting) de schrapping van de verwijzing naar de vierde graad van het (beroeps)secundair onderwijs. De vierde graad werd omgevormd naar het hoger beroepsonderwijs, voor de opleiding verpleegkunde, en naar het derde leerjaar van de derde graad. Sinds 1 september 2014 bestaat de vierde graad niet meer.

Actualisering multisectoraal onderwijsaanbod – scholengemeenschappen

De modernisering van het secundair onderwijs brengt voor de tweede en de derde graad van het secundair onderwijs een nieuwe indeling van het studieaanbod met zich mee: de studierichtingen worden gerangschikt volgens finaliteit, onderwijsvorm en studiedomein. Deze nieuwe indeling heeft ook een impact op de operationalisering van het multisectoraal onderwijsaanbod dat een scholengemeenschap moet organiseren en die momenteel nog wordt uitgedrukt in onderwijsvormen en studiegebieden.

Inschrijvingsrecht: vermijden van dubbele inschrijvingen in het BUSO

In artikel 110/1 ontbreekt de regeling over het vermijden van dubbele inschrijvingen voor de inschrijvingen in het buitengewoon secundair onderwijs vanaf 1/9/2022 voor de inschrijvingen voor het schooljaar 2023-2024. Dit wordt nu toegevoegd.

Geen schoolreglement in opleidingsvorm 4, type 5 bij een ziekenhuis of een residentiële setting

Tot nu toe was opgenomen in de regelgeving dat scholen met opleidingsvorm 4, type 5 in het buitengewoon secundair onderwijs bij een ziekenhuis of een residentiële setting een schoolreglement moeten hebben. Dit is overbodig, daarom wordt een uitzondering toegevoegd.

Foute nummering Codex Secundair Onderwijs

Er staat 2 keer een artikel 123/21 opgenomen in de Codex Secundair Onderwijs, in twee verschillende delen. Dit wordt nu rechtgezet.

Aanpassing studieaanbod topsport zonder herprogrammatie

De in- en uitstroom van het aantal topsportleerlingen is volatiel. Hierdoor is de school niet zeker dat elk schooljaar alle topsportrichtingen kunnen worden ingericht. Daarom wordt het mogelijk gemaakt om binnen de graad slechts één leerjaar in te richten, zonder per definitie met verplichting tot uit- of afbouw van die richting of tot herprogrammatie ervan te worden geassocieerd.

Het individueel vrijstellen van het volgen van bepaalde onderdelen van de vorming van een bepaald structuuronderdeel als de leerling al geslaagd is voor dit onderdeel van de vorming.

Het gaat om een toevoeging dat de vakken behaald via de examencommissie in aanmerking komen voor vrijstellingen op basis van een gunstige beslissing van de klassenraad.

Onderwijsdoelen, curriculumdossiers en specifieke eindtermen

De eindtermen, de uitbreidingsdoelen, de ontwikkelingsdoelen en de specifieke eindtermen worden conform de regelgeving als ontwerp van decreet ingediend in het Vlaams Parlement. Dit betekent dat de decreetgever ook de koppeling maakt van specifieke eindtermen aan elk afzonderlijk structuuronderdeel van de derde graad doorstroom- of dubbele finaliteit. Deze regeling staat haaks op de bestaande modaliteiten rond actualisering van het studieaanbod (matrix secundair onderwijs) en de invulling/samenstelling van structuuronderdelen op basis van beroeps- en deelkwalificaties, waar er wel een delegatie is. Met voorliggende maatregel wordt voormelde koppeling van decretaal vastgelegde specifieke eindtermen aan structuuronderdelen gedelegeerd aan de Vlaamse Regering. De uitvoering wordt dan een onderdeel van de actualisering en invulling van het studieaanbod.

Een curriculumdossier beschrijft het geheel van de vorming van een structuuronderdeel en brengt alle doelen die van toepassing zijn op dat structuuronderdeel samen. Het Gemeenschapsonderwijs en de verenigingen van schoolbesturen van het gesubsidieerd onderwijs stellen gezamenlijk een curriculumdossier samen en dienen dit in ter goedkeuring door de Vlaamse Regering. De uitvoeringsreglementering bepaalt dat 1 september van het schooljaar voorafgaand aan het schooljaar van implementatie de limietdatum is voor indiening van een curriculumdossier.

Het is uitzonderlijk mogelijk dat de Vlaamse Regering alsnog na de datum van indiening van het curriculumdossier een beslissing neemt over de opname van een nieuw structuuronderdeel in het studieaanbod secundair onderwijs of over inhoudelijke wijzigingen van een bestaand structuuronderdeel. De onderwijsverstrekkers kunnen in dat geval niet de reglementaire limietdatum voor indiening van het overeenkomstig curriculumdossier respecteren. De voorliggende maatregel voorziet in een oplossing door het werken met een curriculumdossier pas op te leggen vanaf het tweede schooljaar dat het structuuronderdeel wordt ingericht.

Programmatie studiegebied

Gelet op de uitrol van de modernisering en het feit dat studiegebieden geleidelijk aan verdwijnen en studiedomeinen geleidelijk aan ontstaan, moet in het artikel over het ontstaan van nieuwe scholen via opsplitsing de woorden 'studiegebieden' vervangen worden door de woorden 'studiegebieden of studiedomeinen'.

Corrigeren foutieve verwijzingen Codex Secundair Onderwijs

Er staan enkele foutieve verwijzingen in de Codex Secundair Onderwijs, die hierbij worden rechtgezet.

Inschrijvingsrecht – correctie verwijzing artikel

In het artikel over de voorrang van de ondervertegenwoordigde groepen in het secundair onderwijs in Brussel in het eerste leerjaar in de eerste graad moet een technische correctie gebeuren in het artikel waarnaar verwezen wordt voor de bepaalde capaciteit.

Koppeling aanloopstructuuronderdeel – duaal structuuronderdeel

Leerlingen met een interesse in duaal leren, maar die nog in onvoldoende mate beschikken over de nodige arbeidsgerichte competenties, kunnen zich inschrijven in een aanloopstructuuronderdeel. Dit aanloopstructuuronderdeel wordt inhoudelijk ingevuld door een clustering van competenties uit een standaardtraject (of combinatie van standaardtrajecten) van bovenliggende duale structuuronderdelen. Deze koppeling garandeert dat competenties die worden verworven in het aanloopstructuuronderdeel, kunnen meegenomen worden in het duale structuuronderdeel. De koppeling is vandaag voorzien in het standaardtraject zelf, waarbij elk standaardtraject eveneens een verwijzing naar het bijhorende aanloopstructuuronderdeel (daar waar van toepassing) bevat. Buiten dit standaardtraject is er echter geen overzicht van koppeling, daar waar dit wel noodzakelijk is wanneer het standaardtraject zal komen te verdwijnen door de implementatie van curriculumdossiers. Voorliggende wijziging voorziet in deze koppeling.

Hoofdstuk 10. Wijzigingen van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013

Definitie tolerantie

Met het decreet van 15 juli 2022 over de instroom en het optimaliseren van de studie-efficiëntie in het hoger onderwijs en overige organisatorische aspecten van het hoger onderwijs werd een definitie van 'tolerantie' ingevoegd in artikel I.3 van de Codex Hoger Onderwijs. Met de voorliggende wijziging wordt deze definitie aangepast om ze ook conform de geldende praktijk aan sommige hogeronderwijsinstellingen te maken.

Aanpassing aan de toelatingsvoorwaarden tot de verkorte educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs zonder onderwijsvakken.

In de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs bestaat sinds 2019 een traject om een diploma zonder de vermelding van onderwijsvakken te behalen. Dit traject wordt ook wel de verkorte educatieve bacheloropleiding secundair onderwijs zonder onderwijsvakken genoemd. Het traject richt zich specifiek tot studenten die al een bachelordiploma behaalden en in de eerste of tweede graad van het secundair onderwijs willen lesgeven in de materie van hun reeds behaalde bachelordiploma.

Kandidaat-leraren moeten in het bezit zijn van een professioneel of academisch bachelordiploma om te kunnen starten in dit traject. Kandidaat-leraren met een masterdiploma kunnen dus ook starten indien zij in hun opleidingstraject eerst de graad van bachelor behaalden. Kandidaat-leraren voor de 2de of 3de graad van het algemeen en technisch secundair onderwijs die reeds in het bezit zijn van een masterdiploma dienen de educatieve masteropleiding te volgen.

Daarnaast kunnen tot en met het academiejaar 2022-2023 ook kandidaat-leraren met een diploma dat gelijkgeschakeld is met de graad van master een diploma behalen van de verkorte educatieve bacheloropleiding secundair onderwijs zonder onderwijsvakken. Het gaat in deze om kandidaten met oude diploma's van vóór de BAMA-hervorming, zoals bijvoorbeeld het diploma van licentiaat. Na het academiejaar 2022-2023 zal deze groep dit niet meer kunnen. Zij hebben immers meestal geen bachelordiploma, maar wel een kandidatuursdiploma. En een kandidatuursdiploma is niet gelijkgeschakeld met de graad van bachelor (Artikel II. 377, Codex Hoger Onderwijs).

Met dit artikel willen we het mogelijk maken dat álle diploma's die gelijkgeschakeld zijn met de graad van master, toegang krijgen tot een verkorte educatieve bacheloropleiding secundair onderwijs zonder onderwijsvakken, ook ná het academiejaar 2022-2023. Op die manier krijgt de groep studenten die geen bachelordiploma heeft, maar wel een graad van master (of hiermee gelijkgesteld), ook in de toekomst dezelfde rechten als recenter afgestudeerden. De studenten dienen immers hun keuze van opleiding te baseren op het beroep dat ze verkiezen. De educatieve bachelor secundair onderwijs en de educatieve master secundair onderwijs kennen een andere finaliteit. Studenten die een (verkorte) educatieve bachelor volgen of volgden, geven in beginsel les aan leerlingen van de eerste en de tweede graad secundair onderwijs. Studenten die een educatieve master volgen, geven in beginsel les in de tweede en derde graad van het algemeen en technisch secundair onderwijs.

Erkenning nieuwe opleidingen in het kader van de Europese Universiteiten

De initiële driejarige looptijd van de eerste pilootprojecten rond European Universities (gestart in 2019) eindigt dit jaar, maar de Europese Commissie heeft de pilootfase opgevolgd met een nieuwe Erasmus+ financiering die toelaat om de ontwikkelde European Universities verder uit te bouwen tijdens een vierjarige opvolgfase. In het licht daarvan zullen sommige opleidingen die initieel in de eerste pilootfase voorgesteld werden, uiteindelijk in de tweede fase ontwikkeld worden, en zullen nieuwe bachelor- en masteropleidingen met gezamenlijke of multi diplomering ontwikkeld worden tijdens die tweede pilootfase. Een verlenging van de huidige decretale tekst dringt zich dus op, opdat de European Universities zich bestendig verder kunnen ontwikkelen.

Overgangsbepaling uitbreiding studieomvang klinische biologie, specialistische tandheelkunde en specialistische mondzorg

Met het decreet van 15 juli 2022 over de instroom en het optimaliseren van de studie-efficiëntie in het hoger onderwijs en overige organisatorische aspecten van het hoger onderwijs werd de studieomvang van de masteropleidingen klinische biologie, specialistische tandheelkunde en specialistische mondzorg uitgebreid. Voor studenten die in het academiejaar voorafgaand aan het academiejaar van de invoering van de uitbreiding van de studieomvang in de opleiding waren ingeschreven, werd in overgangsbepalingen voorzien. De overgangperiode van twee academiejaren is echter niet voldoende lang en wordt uitgebreid naar vijf academiejaren.

Uitbreiding samenwerking hogeronderwijsinstellingen met derden voor organisatie onderwijs- en studieactiviteiten

Art. II.173 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat hogescholen en universiteiten met derden kunnen samenwerkingsovereenkomsten sluiten, maar enkel 'inzake de gezamenlijke organisatie van permanente vorming, het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek, de maatschappelijke en de wetenschappelijke dienstverlening'.

Instellingen kunnen dus niet samenwerken met derden op het vlak van o.a. de gezamenlijke organisatie van onderwijs- en studieactiviteiten, het gebruik van infrastructuur en apparatuur... Dit levert beperkingen op voor samenwerking op vlak van werkplekieren, de inzet van personeel in loondienst bij derden met specifieke expertise, het laten behalen van specifieke externe certificaten... Samenwerking met derden wordt belangrijker, waardoor deze ook op andere domeinen moet worden mogelijk gemaakt.

Aanpassing toelatingsexamens arts en tandarts

Het decreet van 15 juli 2022 over de instroom en het optimaliseren van de studie-efficiëntie in het hoger onderwijs en overige organisatorische aspecten van het hoger onderwijs voert een toelatingsexamen dierenarts in voor inschrijvingen in

een bacheloropleiding in het studiegebied Diergeneeskunde vanaf academiejaar 2023-2024, dit via de invoeging van artikel II. 187/1 in de Codex Hoger Onderwijs. De voorliggende wijziging wil de bepalingen en terminologie in verband met de toelatingsexamens arts en tandarts in artikel II.187 in overeenstemming brengen met de bepalingen van het toelatingsexamen dierenarts.

Aanpassing toelatingsexamen dierenarts

Het decreet van 15 juli 2022 over de instroom en het optimaliseren van de studie-efficiëntie in het hoger onderwijs en overige organisatorische aspecten van het hoger onderwijs voert een toelatingsexamen dierenarts in voor inschrijvingen in een bacheloropleiding in het studiegebied Diergeneeskunde vanaf academiejaar 2023-2024, dit via de invoeging van artikel II. 187/1 in de Codex Hoger Onderwijs. De tekst van dit artikel was echter niet geheel in overeenstemming met het artikel in verband met de toelatingsexamens arts en tandarts uit artikel II.187.

Vermelding regels rond leerkrediet en uitzondering voor afstudeerrichting en onderwijsvakken bij opnieuw inschrijven voor opleidingsonderdelen

Met het decreet van 15 juli 2022 over de instroom en het optimaliseren van de studie-efficiëntie in het hoger onderwijs en overige organisatorische aspecten van het hoger onderwijs werden een paragraaf 6 en een paragraaf 7 toegevoegd aan artikel II.200 van de Codex Hoger Onderwijs. Met de voorliggende wijzigingen wordt een onvolledigheid rechtgezet in paragraaf 6 en wordt in paragraaf 7 een aanvulling gedaan zodat studenten, naast het veranderen van een keuzeopleidingsonderdeel, ook het recht krijgen om van afstudeerrichting of van onderwijsvak in de educatieve bacheloropleiding voor het secundair onderwijs te veranderen.

Omschrijving 4 examenkansen en aanpassing studievoortgangsmaatregelen voor graduaatsopleidingen, uitzondering drempelsysteem bij wijzigen onderwijsvak in de educatieve bacheloropleiding voor het secundair onderwijs, herformulering wachttijd 6 jaar

Met het decreet van 15 juli 2022 over de instroom en het optimaliseren van de studie-efficiëntie in het hoger onderwijs en overige organisatorische aspecten van het hoger onderwijs werden nieuwe maatregelen van studievoortgangsbewaking ingeschreven in artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs. Met het voorliggend artikel worden een aantal bepalingen geherformuleerd om interpretatieproblemen te vermijden (herformulering maatregel 4 examenkansen, herformulering wachttijd 6 jaar), wordt de uitzondering op het drempelsysteem uitgebreid bij wijzigen van onderwijsvakken in de educatieve bacheloropleiding voor het secundair onderwijs en wordt de studievoortgangsmaatregel aangepast voor graduaatsopleidingen.

Hoofdstuk 11. Wijzigingen van codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016

Leerlingenvervoer: verplaatsen van artikelen

Het decreet van 7 mei 2004 betreffende de regionale technologische centra en houdende noodzakelijke en dringende onderwijsbepalingen heeft nog maar enkele bepalingen betreffende het leerlingenvervoer. Er zijn echter ook al bepalingen over het leerlingenvervoer opgenomen in de codificatie sommige bepalingen onderwijs. Deze bepalingen in het decreet van 7 mei 2004 worden verplaatst naar de codificatie.

Toegang van studenten tot de speciale onderwijsleermiddelen beter in de regelgeving verankeren.

Niet alle studenten met een functiebeperking in het hoger onderwijs hebben toegang tot ondersteuning via de speciale onderwijsleermiddelen. Dit geeft in de praktijk aanleiding tot problemen onder meer omdat studenten die altijd ondersteuning hebben gehad plots geen ondersteuning meer kunnen krijgen

omdat ze een bijkomende opleiding volgen (bv. een postgraduaat) waar geen mogelijkheid tot ondersteuning voorzien is. Met deze wijziging willen we die toegang verbreden door de opsomming van de soorten opleidingen die nu nog in artikel IV.38 van de codificatie van sommige bepalingen voor het onderwijs, gecodificeerd op 28 oktober 2016 te vervangen door een meer generieke omschrijving.

Foute nummering in codificatie en aanpassing begunstigde project Onderwijsnetwerk Islamexperten

Er is 2 keer een artikel IV.52 opgenomen in de codificatie sommige bepalingen, in twee verschillende delen. Dit wordt nu rechtgezet.

De begunstigde van de subsidie voor de organisatie van het Onderwijsnetwerk Islamexperten wordt aangepast waardoor de subsidie losgekoppeld wordt van de door het Executief van de Moslims van België erkende vzw die optreedt als erkende instantie van het islamitische godsdienstonderwijs in de Vlaamse Gemeenschap (vzw CIO).

Leer-id

In uitvoering van de Visienota "Digisprong - Van Achterstand naar Voorsprong", het ICT-plan voor een kwalitatief digitaal onderwijs, die op zijn beurt voortvloeit uit het relanceplan van de Vlaamse Regering "Vlaamse veerkracht", wordt een decretale verankering voorzien van het zgn. "LeerID". Meer concreet wordt actie 3.3. van Digisprong uitgevoerd, die luidt als volgt: *De toegang tot digitale leermiddelen vergemakkelijken via de creatie van een "Single Sign On" infrastructuur.*

LeerID is de single sign-on oplossing van de Vlaamse overheid, die leerlingen van het leerplichtonderwijs toelaat om via 1 gebruikersnaam en 1 wachtwoord aan te melden op allerhande digitale leermiddelen en toepassingen.

De LeerID moet een efficiëntere toegang tot digitale leermiddelen voorzien, een vermindering van administratief, handmatig en repetitief werk en planlast. De LeerID vormt tevens een veilig platform voor digitale toetsen, bijvoorbeeld de Vlaamse toetsen en garandeert een correcte afdekking van wettelijke vereisten zoals privacy en auteursrechten.

Goedkeuring vervangende onderwijsdoelen

Vervangende ontwikkelingsdoelen en eindtermen die door de Vlaamse Regering ontvankelijk en gelijkwaardig zijn beoordeeld, moeten voor een juridisch sluitende toepassing ook ter goedkeuring ingediend worden bij het Vlaams Parlement.

Hoofdstuk 12 en 16 . Wijziging van het decreet van 25 november 2016 betreffende de alternatieve financiering van schoolinfrastructuur via projectspecifieke DBFM-overeenkomsten en van het decreet van 10 december 2021 over DBFM-Scholen van Vlaanderen

Schoolinfrastructuur – renteplafond DBFM

Sinds december 2021 is een stijging merkbaar van de lange termijn-rentevoeten op de financiële markten. Deze stijging heeft een effect op de lopende DBFM-programma's voor de projectspecifieke DBFM-overeenkomsten en Scholen van Vlaanderen. Om schoolbesturen de nodige stabiliteit te bieden, wordt decretaal voorzien in een renteplafond voor de berekening van de eigen bijdragen van de inrichtende machten in de beschikbaarheidsvergoeding.

Hoofdstuk 13. Wijzigingen van het decreet van 9 maart 2018 betreffende het deeltijds kunstonderwijs

Verfijning definitie opleiding

De definitie van opleiding voor de derde en vierde graad en de specialisatie muziek wordt gewijzigd. De definitie impliceert namelijk dat een muziekinstrument steeds een vereiste is, terwijl er ook opties zijn zonder muziekinstrument.

Verfijning bepalingen over veranderen van traject en herinstroom

Er wordt verduidelijkt dat een leerling voortaan enkel nog tot de eerste lesdag na de kerstvakantie van traject veranderen.

Aanpassing academiereglement dko

Naar analogie van basis- en secundaire scholen die een digitaal akkoord kunnen krijgen van ouders over (een wijziging van) het schoolreglement kunnen leerlingen dko of hun ouders zich voortaan ook digitaal akkoord verklaren met het academiereglement.

Verfijning voorrangsregeling bij inschrijving

Er wordt verduidelijkt dat leerlingen die al een opleiding volgen in een academie niet enkel voor de vervolgopleiding voorrang kunnen laten gelden, maar ook voor een volgend leerjaar van dezelfde opleiding. De uiterste inschrijfdatum voor die voorrang wordt vervroegd naar 5 juli.

Technische correctie artikel over omkadering specialisatie

In het artikel over de omkadering van de kortlopende studierichtingen specialisatie worden de woorden "academie" en "domein" in de twee punten van de bepaling in een andere volgorde vermeld. Dit wordt nu rechtgezet.

Besteden van lestijden voor pedagogische coördinatie

Net als in andere onderwijsniveaus kan een academie 3% van de lestijden besteden aan pedagogische coördinatie. Dat aandeel is echter niet toereikend in een aantal academies. Het voorstel verhoogt het aantal tot 5% van lestijdenpakket onderwijzend personeel. Tegelijk wordt het aandeel tot dat maximum begrensd.

Uiterste betalingstermijn en terugbetaling inschrijvingsgeld

Om conflicten tussen leerlingen die in de loop van schooljaar hun opleiding stopzetten en het schoolbestuur of het Agentschap voor Onderwijsdiensten te vermijden, worden bepalingen over de terugbetaling van het inschrijvingsgeld voorzien. Ook krijgt het schoolbestuur de mogelijkheid om leerlingen uit te schrijven die na de uiterste betalingstermijn hun inschrijvingsgeld niet betaald hebben.

Vereenvoudiging berekening punten en werkingsbudget Kunstkuur

De huidige verschillende berekeningswijze van puntenenveloppe en werkingsbudget leidt ertoe dat ofwel niet het volledige werkingsbudget ofwel niet alle voorziene lestijden kunnen worden ingezet. Door een jaarlijks vaststaande puntenenveloppe en een maximaal jaarlijks in te zetten puntenvolume voor nieuwe samenwerkingsinitiatieven zal de transparantie naar scholen en academies m.b.t. zekerheid en voorspelbaarheid van de te verdelen middelen toenemen. Bovendien zal het werkingsbudget voor een goedgekeurd samenwerkingsinitiatief pro rata van de toegekende puntenenveloppe berekend worden, wat de coherentie van de toegekende middelen vergroot.

Hoofdstuk 14 en 15 Wijzigingen van het decreet van 26 april 2019 betreffende het kwaliteitstoezicht voor beroepskwalificerende trajecten op basis van een gemeenschappelijk kwaliteitskader en van het decreet van 26 april 2019 betreffende een geïntegreerd beleid voor de erkenning van verworven competenties

Erkenning organisaties op niveau deelkwalificatie voor beroepskwalificerende opleidings- en EVC-trajecten op basis van gemeenschappelijk kwaliteitskader

(GKK) en geïntegreerd beleid voor de erkenning van verworven competenties (EVC)

Deze artikelen wijzigen het decreet betreffende het kwaliteitstoezicht voor beroepskwalificerende trajecten op basis van een gemeenschappelijk kwaliteitskader en het decreet betreffende een geïntegreerd beleid voor de erkenning van verworven competenties, beide van 26 april 2019. De aanpassingen zorgen ervoor dat een organisatie bevoegd kan worden om een erkende beroepskwalificerende opleiding- of EVC-traject aan te bieden voor een deelkwalificatie. Op dit moment is het al mogelijk om binnen een beroepskwalificerend traject de lerende te certificeren met een bewijs van beroepskwalificatie, bewijs van deelkwalificatie of bewijs van competenties. De organisatie moet echter wel die bevoegdheid hebben op het niveau van de volledige beroepskwalificatie. Door ook organisaties de bevoegdheid te geven om erkende deelkwalificaties aan te bieden en te certificeren faciliteren we het levenslang leren. De kwalificatiemogelijkheden voor kwetsbare groepen, waarvoor een volledige beroepskwalificatie te hoog gegrepen is, worden vergroot. Voor lerenden voor wie een volledige beroepskwalificatie te tijdrovend is, wordt een drempel weggenomen. Het valideren van tussentijdse leersuccessen en zo de opbouw van kwalificaties wordt verder ondersteund.

Hoofdstuk 17. Slotbepalingen

Bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 2022 over de NT2-test in het volwassenenonderwijs

Er wordt een artikel opgenomen dat het besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 2022 over de NT2-test in het volwassenenonderwijs bekrachtigt. In dit besluit van de Vlaamse Regering wordt het volgende geregeld:

- de ontwikkeling van de gestandaardiseerde NT2-test;
- de afname van de gestandaardiseerde NT2-test;
- de kosteloze toegang van centra tot de testdatabank en de discretieplicht;
- in welke mate de NT2-test het totaalresultaat van de cursist bepaalt;
- dat de cursist die slaagt een certificaat krijgt;
- de beroepsmogelijkheid tegen het resultaat voor de NT2-cursist;
- een overgangsregeling voor de invoering van de NT2-test;
- de inwerkingtreding van het decreet van 24 juni 2022.

Impactanalyse

Joker

Het decreet over het onderwijs XXXIII bevat maatregelen, die voor leerlingen en ouders een verdere vooruitgang betekenen op het gebied van recht op en toegang tot het onderwijs in Vlaanderen (art. 24 Grondwet). Er zijn maatregelen die rechtstreeks in het belang van personen jonger dan 25 jaar zijn. De memorie van toelichting bij het decreet werd bezorgd aan het departement Cultuur, Jeugd en Media. Op 17 oktober 2022 werd het JoKER advies gegeven. Er is hier een beknopte toelichting opgenomen over de impact op kinderen en jongeren.

Beleidsmaatregel 1. Verplichte overcapaciteitsgroep in het kleuteronderwijs voor leerlingen die niet voldoen aan de toelatingsvoorwaarden lager onderwijs

Er wordt opgenomen dat kinderen die niet voldoen aan de toelatingsvoorwaarden voor het lager onderwijs, verplicht in overcapaciteit moeten worden ingeschreven in het kleuteronderwijs van de school waar ze het voorafgaande schooljaar waren ingeschreven. Op die manier wordt gegarandeerd dat de kinderen een plaats hebben op school. Deze optie is dus een verbetering van de kinderrechten t.o.v. de nuloptie. De nuloptie houdt met name in dat de leerlingen die niet toegelaten werden tot het lager onderwijs zonder school zouden kunnen vallen.

Beleidsmaatregel 2. Inschrijvingsrecht: ontbinding van de inschrijving van een leerling met een verslag op het einde van het schooljaar of op het einde van het daaropvolgend schooljaar.

Nu voorziet de regelgeving dat scholen een inschrijving van een leerling met een verslag die zich voor het eerst inschrijft kunnen ontbinden en dat de leerling één maand na de ontbinding wordt uitgeschreven. Met dit voorontwerp van decreet wordt ook de mogelijkheid gecreëerd dat de school kan ontbinden op het einde van het huidige schooljaar of op het einde van het daaropvolgend schooljaar (bijvoorbeeld voor leerlingen die pas later in het schooljaar zich inschrijven). Deze optie is te verkiezen boven de nuloptie (enkel de mogelijkheid om te ontbinden na uiterlijk één maand) omdat de leerling dan langer op de school kan blijven en niet in het midden van het jaar moet instromen in een andere school. Bovendien is er in veel scholen voor het buitengewoon onderwijs een capaciteitstekort en kan zo vermeden worden dat het kind opeens in het midden van het schooljaar zonder school valt.

Beleidsmaatregel 3. Mogelijkheid om studieduur in te korten in leren en werken voor cognitief sterk functionerende leerlingen

Momenteel is het niet mogelijk om in leren en werken voor cognitief sterk functionerende leerlingen de studieduur in te korten. De mogelijkheid om de gebruikelijke studieduur in te korten voor cognitief sterk functionerende leerlingen biedt individuele leerlingen de kans om sneller studiebewijzen te behalen, indien de klassenraad van oordeel is dat de onderwijsdoelen en competenties in voldoende mate bereikt zijn. Zo kan het studietraject beter afgestemd worden op de individuele noden van cognitief sterk functionerende leerlingen. De nuloptie zou betekenen dat cognitief sterk functionerende leerlingen hun studieduur niet kunnen inkorten in het stelsel van leren en werken waardoor hun studietraject niet goed is afgestemd op hun noden.

Beleidsmaatregel 4. Aanpassing definitie programmatie topsport

Momenteel moet een topsportstructuuronderdeel dat op 1 oktober van de zes voorafgaande schooljaren niet georganiseerd werd, geherprogrammeerd worden, als een school dit structuuronderdeel wenst in te richten voor leerlingen. De in- en uitstroom van het aantal topsportleerlingen is volatiel. Hierdoor is de school niet zeker dat elk schooljaar alle topsportrichtingen kunnen worden ingericht. Daarom wordt het mogelijk gemaakt om binnen de graad slechts één leerjaar in te richten, zonder per definitie met verplichting tot uit- of afbouw van die richting of tot herprogrammatie ervan te worden geassocieerd. Op deze manier krijgen leerlingen met een topsportstatuut binnen deze topsportrichtingen ook de garantie dat zij hun studietrajecten kunnen verder zetten.

Beleidsmaatregel 5. LeerID

Door het gebruik van de LeerID zijn de effecten op kinderen en jongeren van minder dan 25 jaar onder meer:

- Verbeterde toegang tot digitale leermiddelen en digitale toetsen;
- Een meer veilige toegang tot digitale leermiddelen;
- Gebruik en verwerking van persoonsgegevens met respect voor de privacy van het kind;

De LeerID zal de waarborg van het recht op onderwijs van al de kinderen en jongeren enkel maar versterken, ook van de meest kwetsbaren onder hen. Niet alleen zal de toegang tot digitale leermiddelen en digitale toetsen verbeterd worden, door de SSO-oplossing kunnen leerlingen net veiliger en op een meer uniforme manier aanloggen om meerdere digitale applicaties, daar waar nu aparte logins nodig zijn. Het gebruik van de LeerID verloopt bovendien via de school. De verwachting is immers dat zich de komende jaren een duidelijke groei van digitale toepassingen (leermiddelen, platformen, maar ook toetsen en evaluaties) zal doorzetten. Een eenvoudige, veilige toegangspoort ondersteunt het recht op kwaliteitsvol onderwijs.

Uiteraard worden leerlingengegevens verzameld omdat dit noodzakelijk is voor de goede werking van LeerID. LeerID gebruikt de Discimus-databank als voornaamste (en authentieke) bron van leerlinggegevens. Discimus is een databank ontwikkeld door het Agentschap voor Onderwijsdiensten en bevat registratiegegevens over alle leerlingen in het Vlaams onderwijs. Daarnaast verzamelt het Ministerie ook contactgegevens over de accounts die aangemaakt worden op LeerID. Kortom, het gebruik en verwerking van persoonsgegevens gebeurt met het maximale respect voor het recht op privacy van het kind of de jongere.

De nuloptie is dan ook geen optie. Indien de overheid geen eigen SSO-optie aanbiedt, is de verwachting dat commerciële spelers een eigen login zullen voorzien voor hun eigen applicaties. Los van de commerciële insteek is de overheid de enige speler die SSO oplossing voor alle leerlingen kan aanbieden. Een ander nadeel van de nuloptie is dat er voor diverse applicaties dan vaak aparte loginsystemen moeten gecreëerd worden, wat heel wat planlast en repetitief werk bij de al overbevraagde ICT-coördinatoren met zich meebrengt. Leerlingen dienen dan diverse logins bij te houden of te onthouden, wat de veilige toegang niet ten goede komt.

Beleidsmaatregel 6. Uiterste datum voor veranderen van traject in het deeltijds kunstonderwijs

Leerlingen die gestart zijn in een intensief kort opleidingstraject en willen overschakelen naar een trager opleidingstraject met minder wekelijkse studieomvang hebben voldoende tijd om tegen de kerstvakantie een doordachte afweging te maken. De voorgestelde datum stemt overeen met de uiterste datum voor het veranderen van optie die al in voege is.

Beleidsmaatregel 7. Voorrangsregeling voor inschrijving bestaande leerlingen in het deeltijds kunstonderwijs

De leerlingen die al les volgen in de academie kunnen eerder geïnformeerd worden over de inschrijving voor het volgende schooljaar en de voorrangregeling. Daardoor zorgt het vervroegen van de datum voor weinig nadeel voor de bestaande leerlingen. Bovendien zal de academie bij de start van de schooljaar waarin vooral nieuwe leerlingen zich inschrijven een beter zicht hebben op de beschikbare capaciteit.

Implementatie

Bij de implementatie gebeurt de communicatie:

- via wijzigingen in diverse omzendbrieven;
- communicatiekanalen die doelgroepgericht en per onderwijsniveau info verspreiden (bv. nieuwsbrief over schoolbeleid en regelgeving).

Handhaving en toezicht

Het Agentschap voor Onderwijsdiensten, het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen, de Onderwijsinspectie en de regeringscommissarissen houden toezicht op de naleving van de verschillende maatregelen in dit decreet.

Dit decreet treedt in werking op 1 september 2023. De motiveringen voor een afwijkende inwerkingtreding is opgenomen in de toelichtingen bij het desbetreffende artikel.

C. Totstandkomingsprocedure

- A. Advies van de SERV.

De SERV heeft op 23 december 2022 zijn advies gegeven. De SERV vindt het positief dat er maatregelen zijn om de studieduur van cognitief sterk functionerende leerlingen in het stelsel van leren en werken in te korten. De SERV is ook positief over het Leer-id. Er waren geen aanpassingen van het voorontwerp van decreet nodig.

B. Advies van de VLOR.

De VLOR heeft op 12 januari 2023 zijn advies gegeven. De VLOR had verschillende opmerkingen bij een aantal artikelen.

De VLOR stelt zich de vraag of de bepaling over Leer-id thuishoort in dit onderwijsdecreet. Deze bepalingen horen thuis in dit decreet omdat hier voornamelijk zaken over de gegevensbescherming worden geregeld. Er worden geen grote nieuwe principes bepaald.

De VLOR heeft een algemene opmerking over het inschrijvingsrecht. Het klopt inderdaad dat het inschrijvingsrecht een complexe materie is. Het gaat om technische artikelen. Dit betekent echter niet dat het systeem op zich daarom extreem complex is. Met de hervormingen van 2019 en 2022 van het inschrijvingsrecht was het daarentegen de doelstelling om bijvoorbeeld de planlast te verminderen voor scholen die niet moeten weigeren op basis van capaciteit.

De VLOR heeft verder opmerkingen over de inschrijving onder ontbindende voorwaarde van kinderen met een IAC-verslag. Naar aanleiding van de opmerkingen van de VLOR werd de tekst gewijzigd. Een meer uitgebreide uitleg werd opgenomen in het artikel zelf.

De VLOR heeft principiële problemen bij de invoering van de NT2-test. Het invoeren van de NT2-test is echter niet het gevolg van dit decreet. Dit decreet corrigeert enkel een foutieve nummering. Bijgevolg wordt er niet verder op deze opmerking ingegaan.

De VLOR merkt bij de aanpassingen van het stelsel van leren en werken in kader van het verkorten van de studieduur voor cognitief sterk functionerende leerlingen op dat de voorziene flexibiliteit niet mag gebruikt worden voor andere doeleinden die de werking van de delibererende klassenraad zou ondergraven. De overheid zou hierover duidelijk moeten communiceren naar de scholen. De VLOR vraagt hier niet om een aanpassing van de regelgeving. Uiteraard behoort het tot de kerntaak van de overheid dat zij duidelijk communiceert over de genomen maatregelen. Daar wordt dus op ingezet.

De VLOR heeft ook een opmerking bij de voorwaarden inzake multisectorale schoolgemeenschapsinstellingen. De reactie op de opmerking is opgenomen bij de artikelsgewijze toelichting van dit artikel.

De VLOR stelt dat bij het artikel over de dubbele inschrijvingen in het buitengewoon secundair onderwijs nog een zinsnede "of andere administratieve groep" moet worden toegevoegd in het eerste lid. Er wordt niet ingegaan op de opmerking van de VLOR. Dubbele inschrijvingen hebben, is sowieso niet wenselijk: een leerling houdt meerdere plaatsjes bezet. We vermijden dat liefst zoveel mogelijk.

In functie van de studiekeuze in het SO is het wel mogelijk om 'tijdelijk' twee inschrijvingen te hebben voor twee administratieve groepen in het voorafgaande schooljaar. In het lopende schooljaar volg je natuurlijk ook al les, je kan maar in één administratieve groep tegelijk les volgen en ingeschreven zijn.

Daarom gaan we in het eerste lid "een andere administratieve groep" niet toevoegen omdat het dan net onmogelijk wordt dat leerlingen 'tijdelijk' in 2 verschillende administratieve groepen ingeschreven staan. Deze regeling geldt al voor gewoon secundair onderwijs (zie art 253/36 en 253/5) en nemen we nu ook op voor buitengewoon secundair onderwijs.

De VLOR stelt zich de vraag in zijn advies waarom bij het studieaanbod topsport expliciet is opgenomen dat de voorziene regeling nooit de aanleiding kan vormen tot herprogrammatie van het structuuronderdeel in kwestie. Deze regeling zou overbodig zijn volgens de VLOR.

Het artikel, op vraag van een aantal topsportscholen, regelt in feite 2 verschillende zaken die afwijken van wat standaard is.

Ten eerste maakt dit artikel het mogelijk dat tweejarige studierichtingen van de tweede of derde graad toch, als het niet anders kan, als éénjarige studierichtingen worden ingericht. Concreet: in de tweede graad: enkel het 3e of het 4e leerjaar, in de derde graad: enkel het 5e of het 6e leerjaar. Dit kan eventueel meerdere schooljaren na elkaar of herhaald na onderbrekingen, afhankelijk van de selectie en instroom van topsporters in een bepaalde sporttak. Het is een afwijking op de decretale bepalingen "onderwijsstructuur" (cf. matrix);

Ten tweede wordt er afgeweken van de maatregel dat als het 3e leerjaar van de tweede graad of het 5e leerjaar van de derde graad van een bepaalde studierichting 2 opeenvolgende schooljaren niet wordt ingericht, de heroprichting in het daaropvolgend (of een later) schooljaar gelijkstaat met programmatie. Vandaar expliciet de zin "Deze regeling kan nooit de aanleiding vormen tot herprogrammatie van het structuuronderdeel in kwestie.". Het is een afwijking op de decretale definitie van "programmatie" (cf. matrix).

Deze twee zaken zijn onlosmakelijk aan elkaar gekoppeld. Als je het ene doet, moet het andere ook. Er wordt dus niets gewijzigd aan wat er nu is voorzien in de tekst van het decreet voor topsport.

De VLOR vraagt in zijn advies om via dit onderwijsdecreet twee bijkomende uitzonderingen in te schrijven in artikel II. 246, §3, van de Codex Hoger Onderwijs in verband met het mijlpaalsysteem die het mogelijk maken om keuzeopties en keuzevakken bij te stellen namelijk:

- wanneer een student binnen de educatieve bachelor voor secundair onderwijs van onderwijsvak verandert;
- wanneer een student binnen de bachelor in de taal- en letterkunde en de bachelor in de toegepaste taalkunde van taalvak verandert.

Op de eerste vraag wordt ingegaan (verandering van onderwijsvakken), op de tweede vraag (verandering van taalvak) niet. Op basis van cijfergegevens heeft de VLHORA aangetoond dat studenten die veranderen van onderwijsvak in de educatieve bachelor voor secundair onderwijs nog een grote kans hebben hun opleiding te voltooien. Dit is niet aangetoond voor een verandering van een taalvak in de bachelor in de taal-en letterkunde en de bachelor in de toegepaste taalkunde.

C. Advies van de VTC

De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft op 17 januari 2023 zijn advies nr. 2022/115 gegeven.

Ingevolge het advies werden de ontwerpbevestigingen betreffende de unieke leerlingencodes in hoofdstuk 11 (ontwerp van artikel VI.10 van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016) als volgt gewijzigd.

1. De verwerking van loggegevens werd toegevoegd (punt 31 van het advies).

2. Het gegeven geslacht werd geschrapt en de term officiële persoonsgegevens werd verduidelijkt (punt 37 en 38 van het advies).
3. De verwijzing naar het identificatienummer van de sociale zekerheid werd aangepast (punt 39 van het advies).
4. De term accountgegevens werd verduidelijkt (punt 40 van het advies).
5. De delegatie aan de Vlaamse Regering om de gegevens nader te omschrijven werd geschrapt punt 41 van het ontwerp).
6. Er werd toegevoegd welke gegevens de dienstenleveranciers ontvangen (punt 45 van het advies).
7. De aanvang van de bewaringstermijn werd bepaald (punt 50 van het advies).
8. Er werd een verplichting bepaald om de dienstenleveranciers te beoordelen (punt 63 van het advies).

Ingevolge het advies werd de memorie van toelichting aangepast als volgt.

1. De toelichting werd aangepast aan de wijzigingen van de ontwerpbevestigingen.
2. Er werd een toelichting toegevoegd over het verschil tussen identificatie en authenticatie.
3. De bewaartermijn werd gemotiveerd.
4. Er werd een beschrijving toegevoegd van de begeleidende transparantie-, ondersteunings- en sensibiliseringsmaatregelen.

D. Adviezen van de Raad van State

De Raad van State heeft over het voorontwerp van decreet over het onderwijs XXXIII advies nr. 73.346/1 uitgebracht op 10 mei 2023.

De Raad van State stelt dat een advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit noodzakelijk is. Er is advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit ingewonnen. Op de zitting van 28 maart 2023 besliste de Gegevensbeschermingsautoriteit om voor huidig voorontwerp van decreet te verwijzen naar het standaardadvies nr. 65/2023. Het standaardadvies van de Gegevensbeschermingsautoriteit leidde niet tot een wijziging van het voorontwerp van decreet over het onderwijs XXXIII. De Raad van State stelt bij de artikelen die artikel 3, 28/1°, a) van het decreet basisonderwijs en artikel 3, 17°/2/1, a), van de codex secundair onderwijs wijzigen dat met schoolinternaten verwezen wordt naar het BVR van 5 april 2019 'betreffende de erkenningsvoorwaarden en de subsidiënormen voor voorzieningen in de jeugdhulp' en dat in dat BVR nog gesproken wordt van schoolinternaten. Bijgevolg zou het begrip schoolinternaten moeten behouden blijven. In het nieuwe BVR over de onderwijsinternaten zal in de wijzigingsbepalingen ook het BVR van 5 april 2019 terminologisch worden aangepast.

De Raad van State stelt bij artikelen 24 en 33 (in het advies van de Raad van State nog artikel 20 en 29) dat de wetgevingshistoriek niet volledig correct is. Deze fout is rechtgezet.

De Raad van State stelt dat artikel 24, §2, derde lid, van het decreet leren en werken al gewijzigd is met artikel 28 van het decreet van 19 juni 2020. Dit klopt. Er was een coördinatiefoutje geslopen in de gecoördineerde versie op edulex waardoor er verkeerdelijk werd uitgegaan dat die wijziging niet was doorgevoerd in het derde lid van paragraaf 2, maar enkel in het tweede lid. Daarom stelde dit ontwerp van decreet voor om het derde lid te wijzigen. Aangezien dit niet nodig is, wordt het artikel in dit ontwerp van decreet geschrapt. Het coördinatiefoutje is ondertussen rechtgezet.

De Raad van State merkt op dat de formulering van de inleidende zin van het huidig artikel 45 (in het advies van de Raad van State nog artikel 42) niet volledig correct is. De formulering om paragraaf 4 van artikel 15 van de Codex Secundair Onderwijs anders moeten. De formulering die nu is opgenomen in het decreet is echter in overeenstemming met de formulering zoals opgenomen in de Vlaamse omzendbrief betreffende de wetgevingstechniek dat in aanwijzing 199, 6° stelt dat de formulering om een paragraaf te vervangen als volgt is: "In *artikel x van het decreet van ... (datum en opschrift) wordt paragraaf 2 vervangen door wat volgt:*". Er wordt dus niet ingegaan op de opmerking van de Raad van State.

De Raad van State stelt dat het (huidig) artikel 47 van het ontwerp van decreet slechts doorgang kan vinden als er geen afbreuk wordt gedaan aan de verplichting die voor officiële scholen voortvloeit uit artikel 24, § 1, vierde lid, van de Grondwet, met name om tot het einde van de leerplicht, de keuze aan te bieden tussen onderricht in één der erkende godsdiensten en de niet-confessionele zedenleer.

Het voorliggend artikel herformuleert de bestaande tekst van artikel 96 van de Codex Secundair Onderwijs omwille van transparantie maar zonder aan de inhoud te raken. Het artikel heeft betrekking op structuuronderdelen die buiten de leerplicht vallen en waarvoor de decreetgever geen basisvorming, waartoe levensbeschouwelijk onderricht behoort, oplegt. Er is dan ook geen sprake van enige afbreuk aan artikel 24 van de Grondwet zodat, gezien het advies van de Raad van State, dit artikel effectief doorgang kan vinden.

De Raad van State stelt bij het (huidig) artikel 65 van het ontwerp van decreet over het onderwijs XXXIII dat er vanuit het oogpunt van een coherent en consistent geheel aan wetgeving niet valt in te zien waarom enkel de afwijkingmogelijkheid om pas in het tweede schooljaar dat het structuuronderdeel wordt georganiseerd een curriculumdossier op te stellen, bij decreet wordt geregeld. De Raad van State stelt voor om in het decreet zelf het principe op te nemen dat het curriculumdossier moet worden goedgekeurd vooraleer het structuuronderdeel kan worden georganiseerd en vervolgens te bepalen dat daar in bepaalde gevallen kan worden van afgeweken.

De indiening ter goedkeuring, de advisering, de eventuele herwerking, de beslissing en de toepassing van een curriculumdossier zijn opeenvolgende stappen met betrekking tot de organisatie van een structuuronderdeel. Dat structuuronderdeel is niet per se altijd een nieuw structuuronderdeel. Aan de formulering van de tekst die aan artikel 147/2 van de Codex Secundair Onderwijs wordt toegevoegd, is de grootste zorg besteed om de te volgen processen niet nodeloos complexer voor te stellen. Omdat de Raad van State in zijn advies een tekstwijziging slechts "ter overweging" geeft en niet expliciet oplegt, wordt het opportuun geacht de voorliggende tekst te behouden.

De Raad van State stelt over het artikel dat het decreet van 24 juni 2022 tot wijziging van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs en tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid in functie van het hertekende inburgeringsbeleid wijzigt dat dit artikel al haar uitwerking heeft gehad en dat het opheffing van dat artikel daardoor juridisch betekenisloos is geworden. De opheffing van de §1^{quater} van artikel 63 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs moet gebeuren door een wijziging van dat artikel 63 (dat trouwens ook gewijzigd wordt met huidig voorontwerp van decreet). De Raad van State doet zelf een voorstel om (huidig) artikel 35 van het voorontwerp te wijzigen. Op dit voorstel wordt ingegaan. De tekst is gewijzigd.

De Raad van State heeft een aantal opmerkingen bij het artikel dat het besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 2022 over de NT2-test in het volwassenenonderwijs bekrachtigt. De Raad van State stelt zich de vraag of het

wel degelijk de doelstelling is om het volledig besluit te bekrachtigen en heeft ook opmerkingen bij de retroactieve inwerkingtreding. De repliek op de opmerkingen van de Raad van State is opgenomen in de artikelsgewijze toelichting bij artikel 142.

De Raad van State merkt bij het artikel over de datum van inwerkingtreding op dat het huidig artikel 48 (bij advies Raad van State artikel 45) van het voorontwerp van decreet over het onderwijs XXXIII beter niet retroactief in werking kan treden. De bepaling zorgt er namelijk voor dat de eerste inschrijving van een leerling in een school voor het buitengewoon onderwijs voor het volgend schooljaar retroactief wordt beëindigd, als die zich later in een andere school voor het buitengewoon onderwijs in dezelfde administratieve groep inschrijft voor het volgend schooljaar. Daardoor verliest de leerling zijn keuzemogelijkheid tussen twee scholen waarvoor hij is ingeschreven. Aangezien de leerling zijn keuzemogelijkheid kwijt is, kan dit artikel inderdaad niet retroactief in werking treden. De terugwerkende kracht wordt geschrapt.

De Raad van State heeft eveneens over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering 'm.b.t. de uitvoering van leersteun' advies nr. 73.102/1 uitgebracht op 15 maart 2023. Daarbij merkte de Raad van State op dat rechtsgrond in de wet van 29 mei 1959 'tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving (de 'schoolpactwet') ontbrak voor het toekennen investeringssubsidies aan leersteuncentra. Om tegemoet te komen aan de opmerking van de Raad van State worden hiervoor artikelen ingeschreven in dit ontwerp van decreet over het onderwijs XXXIII. Er wordt ingegaan op de opmerking van de Raad van State en de tekst wordt gewijzigd zoals de Raad van State het voorstelt.

E. Bijkomend advies van de SERV

De SERV heeft op eigen initiatief een bijkomend advies gegeven over het decreet over het onderwijs XXXIII over een aantal artikelen die zijn toegevoegd bij de tweede principiële goedkeuring. De SERV heeft opmerkingen bij de naamswijziging van de 7de leerjaren en de bij de wijzigingen aan de programmaties.

De SERV staat positief tegenover de naamswijziging van de 7de leerjaren, maar vraagt ook om de opdracht van de sectorale partnerschappen (waarin sectoren en onderwijsverstrekkers vertegenwoordigd zijn) uit te breiden met de 7de leerjaren. Het voorliggend decreet is voor de 7de leerjaren beperkt tot programmaties voor het schooljaar 202-2025. Behoudens bij vrije programmatie van het 7de leerjaar gericht op instroom hoger onderwijs en uitzonderlijke programmaties omwille van studiecontinuïteit na regeringsgoedkeuring, hebben alle overige aan te vragen programmaties betrekking op duale opleidingen waarvoor de SERV adviesbevoegdheid heeft. De definitieve programmatieregels voor de 7de leerjaren vanaf 2025-2026 zullen evenwel pas via OD XXXIV worden vastgelegd. De vraag van de SERV is dan ook voorbarig. Er wordt ook verwezen naar de duurtijd van de 7de leerjaren. De 7de leerjaren gericht op instroom arbeidsmarkt kunnen volgend de Codex Secundair Onderwijs bestaan uit 1, 2 of 3 semester als de Vlaamse Regering dat zo beslist.

De SERV heeft opmerkingen bij de wijzigingen aan de programmaties. De SERV uit de bezorgdheid dat met de uitbreiding van de vrije programmatie de programmatie als mogelijke hefboom voor overleg en dialoog wegvalt.

Het klopt niet dat de inspraak op lokaal of regionaal niveau verdwijnt. Elke programmatie, vrij of via de Vlaamse Regering, moet besproken worden binnen de lokale personeelsvertegenwoordiging en binnen de scholengemeenschap. Indien het gaat over een duaal structuuronderdeel dient dit ook ter sprake te komen in het overlegforum duaal leren. Er is dus zeker voldoende ruimte voor overleg en dialoog. Ook in het Vlaams Partnerschap Duaal Leren kan er jaarlijks worden gerapporteerd over de aangevraagde programmaties en over de

leerlingenaantallen in de daadwerkelijk ingerichte duale opleidingen. Zo kunnen de onderwijs- en werkpartners ontwikkelingen in het opleidingslandschap op de voet volgen.

De SERV haalt ook aan dat het schrappen van de huidige programmatieprocedure enkel is ingegeven vanuit planlastvermindering. Dit is één van de argumenten. Er zijn echter nog andere redenen. Vrije programmatie zal namelijk enkel gelden voor de structuuronderdelen die passen in het bestaande aanbodprofiel van de school. De expertise, infrastructuur, uitrusting, personeel met de nodige bekwaamheidsbewijzen zijn dan reeds aanwezig in de school. Bovendien krijgen de scholen via de aangepaste procedure ook meer verantwoordelijkheid. Verder trachten we via de norm van vijf leerlingen de versnippering van het onderwijslandschap tegen te gaan.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Niet van toepassing.

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling
Hoofdstuk 1 behoeft geen toelichting.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving

Artikel 2

Dit artikel voegt in artikel 13 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, de leersteuncentra toe als één van de soorten instellingen die beroep kunnen doen op investeringsmiddelen.

Artikel 3

Dit artikel voegt in artikel 16 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, de leersteuncentra toe als instellingen voor wie betreffende afdelingen van toepassing zijn.

Artikel 4

Dit artikel voegt in artikel 17 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, de leersteuncentra toe in functie van de subsidiëring van de aankoop en de bouw-, modernisering-, uitbreidings-, geschiktmakings-werken en de eerste uitrusting van gebouwen.

Artikel 5

Dit artikel voegt in artikel 19bis van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, de leersteuncentra toe in functie van de mogelijkheid om huursubsidies aan te vragen.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet rechtspositie gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991

Artikel 6

Artikel 19 wordt opgeheven. De verplichting voor een tijdelijk personeelslid tot kandidaatstelling bij een scholengroep zit reeds vervat in artikel 17, §1 van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs.

Hoofdstuk 3 en 4. Wijzigingen van het decreet rechtspositie gemeenschapsonderwijs en van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991

Artikel 7, 9, 10 en 12

Artikel 7 en 12 voorzien de decretale basis voor een vereenvoudigde procedure bij de kamer van beroep. De artikelen 9 en 10 voorzien hetzelfde bij het college van beroep. Deze procedure kan toegepast worden wanneer het beroep zonder voorwerp of klaarblijkelijk onontvankelijk is, of wanneer het college/de kamer van beroep klaarblijkelijk onbevoegd is om van het beroep kennis te nemen.

Artikel 8 en 11

De Vlaamse toetsen hebben tot doel de onderwijskwaliteit te versterken en te monitoren (zie voorontwerp van decreet over de Vlaamse toetsen).

De resultaten van de Vlaamse toetsen worden op de volgende wijze gebruikt: (1) op Vlaams niveau als bron van informatie over de onderwijskwaliteit en als element van kwaliteitszorg op systeemniveau; (2) op schoolniveau als element van interne en externe kwaliteitszorg; (3) op niveau van de leerlingengroep als één van de elementen voor reflectie over het pedagogisch-didactisch handelen in het schoolteam; (4) op leerlingniveau als één van de mogelijke elementen waarmee de klassenraad rekening kan houden bij de evaluatie. De resultaten op leerlingniveau worden niet als enige criterium voor de evaluatie gebruikt.

Artikel 8 en 11 voorzien expliciet dat de resultaten van de Vlaamse toetsen niet zullen gebruikt worden als element bij de evaluatie van een individueel personeelslid. Dit is een logisch gevolg van het feit dat de personeelsleden worden geëvalueerd op basis van de uitvoering van de kerntaken opgenomen in hun functiebeschrijving. Dit staat los van positieve, dan wel negatieve resultaten die leerlingen behalen bij de Vlaamse toetsen.

Mochten eventuele negatieve resultaten van de leerlingen uitdrukkelijk kunnen toegeschreven worden aan het slecht functioneren van een personeelslid, dan impliceert dit sowieso ook dat er tekortkomingen kunnen vastgesteld worden bij de uitvoering van de kerntaken.

Hoofdstuk 5 en 9. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.

Artikel 13 en 44, punt 1° en punt 2°

Binnen de regelgeving basisonderwijs en secundair onderwijs kennen we het begrip 'thuislozen' dat een rol speelt bij de berekening van de omkadering ('tellen aan 1,5' in het gewoon basisonderwijs en voor GOK in het gewoon secundair onderwijs) en het werkingsbudget (via buurt).

Het begrip thuisloos omvat (beknopt weergegeven) de jongeren die omwille van een Jeugdhulpmaatregel niet thuis zijn (voorziening, pleegzorg) en niet begeleide minderjarigen.

In het decreet over het onderwijs XXXI (hierna ODXXXI) werd de definiëring van het begrip 'thuislozen' gewijzigd. Deze wijziging had louter de bedoeling om de achterhaalde formulering gebaseerd op decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand te actualiseren en te vertalen conform het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp. Het was uitdrukkelijk niet de bedoeling de beoogde doelgroep(en) te wijzigen.

Bij die verdere operationalisering bleek dat, hoewel het uitdrukkelijk niet de bedoeling was, de decretale tekst van ODXXXI de doelgroep toch ingeperkt had.

In het ODXXXII werd dan ook deze onbedoelde inperking terug rechtgezet. Daarnaast werd het begrip 'thuisloze' gewijzigd in 'leerling met een zorgthuis'

omdat dit een veel correctere omschrijving is die recht doet aan de warme omgeving die professionals in voorzieningen en pleegouders in hun gezin bieden.

Het ODXXXII voegde de vernieuwde definitie van 'leerling met een zorgthuis' toe in het decreet basisonderwijs en in de Codex Secundair onderwijs.

Recent is gebleken dat de nieuwe definitie van 'leerling met een zorgthuis' een onvolledige verwijzing bevat.

In de meest recente definitie van het begrip 'leerling met een zorgthuis', zoals bepaald in ODXXXII, wordt er enkel verwezen naar artikel 5 van hoofdstuk 6 van titel XIII van de programmawet (I) van 24 december 2002. Deze verwijzing is onvolledig daar sinds 2014 ook niet-begeleide minderjarige vreemdelingen die onderdaan zijn van een land dat lid is van de Europese Economische Ruimte over van Zwitserland (artikel 5/1) in het toepassingsgebied van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen zijn opgenomen.

Met de voorliggende wijziging willen we dan ook deze onvolledige verwijzing rechtzetten door ook artikel 5/1 van hoofdstuk 6 van titel XIII van de programmawet (I) van 24 december 2002 op te nemen.

Tenslotte wijzigen we, naar aanleiding van het nieuwe decreet over de onderwijsinternaten, de term 'schoolinternaten'. Binnen het decreet over de onderwijsinternaten kennen we nog één erkenningsvorm 'het onderwijsinternaat' met één algemeen geldende regeling voor omkadering en werkingsbudget. Daarom wordt de term 'schoolinternaten' en vervangen door de term 'onderwijsinternaten'.

Artikel 16, 23, 87 en 92

De nieuwe decreten inschrijvingsrecht voor het gewoon basis- en secundair onderwijs zijn goedgekeurd in februari 2022. Deze decreten regelen het inschrijvingsrecht vanaf het schooljaar 2023-2024 in het gewoon onderwijs. De bepalingen voor het inschrijvingsrecht voor het gewoon basis- en secundair onderwijs tem 2022-2023 moeten echter ook nog technisch aangepast worden, m.b.t. de termijn van de zestig kalenderdagen en m.b.t. de mogelijkheid tot ontbinden met het oog op een volgend schooljaar.

Dit gebeurde met het decreet over diverse maatregelen voor het onderwijs van 8 juli 2022. Deze formulering van wat er gebeurt als de termijn van zestig kalenderdagen is verstreken zonder dat de school een beslissing heeft genomen over de ontbinding is daar aangepast conform het advies van de Raad van State 71.274/1 van 6 mei 2022 bij het decreet over diverse maatregelen voor het onderwijs. Deze wijziging gebeurde in artikel 37undecies, §2 van het decreet basisonderwijs en in artikel 110/11, §2, van de codex secundair onderwijs.

Er wordt ook een mogelijkheid toegevoegd voor een school om te beslissen om te ontbinden op het einde van het huidige schooljaar (dus het schooljaar waarvoor de leerling ingeschreven is) of op het einde van het volgende schooljaar.

In het 'oude' inschrijvingsrecht dat van toepassing is tot en met het schooljaar 2022-2023 was opgenomen dat scholen konden ontbinden met oog op een daaropvolgend schooljaar. Ontbinden met het oog op een daaropvolgend schooljaar en dus het behoud van de inschrijving over meerdere schooljaren heen, kan echter op gespannen voet staan met de eerder vastgestelde disproportionaliteit. Daarom wordt in de nieuwe bepalingen nu opgenomen dat de ontbinding ook kan gebeuren op het einde van het huidig schooljaar of op het einde van het volgende schooljaar. De ontbinding op het einde van het volgende schooljaar is vooral van belang voor leerlingen die zich pas zeer laat bijvoorbeeld in mei of juni inschrijven (bijvoorbeeld omdat ze verhuisd zijn) en waarbij een

ontbinding op het einde van het huidige schooljaar ertoe zou kunnen leiden dat zij in het volgende schooljaar geen plaats meer vinden in het buitengewoon onderwijs.

Naar aanleiding van het VLOR-advies werd de decretale tekst aangepast om verder te verduidelijken dat het gaat om een keuze van de school om te ontbinden op het einde van het lopende schooljaar of het daaropvolgend schooljaar. Als een school geen uitdrukkelijke beslissing hierover neemt, geldt de standaard de ontbinding uiterlijk een maand na de beslissing tot ontbinding.

De aanpassing van de terminologie aan het decreet leersteun is voorzien in het decreet leersteun. De voorliggende wijzigingen in dit onderwijsdecreet doen geen afbreuk aan de voorziene wijzigingen in het decreet leersteun.

Artikel 17 en 88

In artikel 37/14 van het decreet basisonderwijs en artikel 253/10 van de Codex Secundair Onderwijs gebeuren twee technische rechtzettingen.

Deze artikelen voorzien in een soort 'ventielprocedure' waarbij scholen die niet aanmelden toestemming kunnen vragen aan de CLR om toch te mogen weigeren omwille van uitzonderlijke omstandigheden.

In geval de CLR geen toestemming heeft gegeven om leerlingen te weigeren omwille van uitzonderlijke omstandigheden, voorziet het decreet nu in een 'automatische' inschrijving van eventueel geweigerde leerlingen. Het is beter hier te spreken van een recht op inschrijvingen voor deze leerlingen: leerlingen die ondertussen een andere school hebben gevonden en niet wensen te veranderen worden anders ongewild gevat door dit automatisme.

Er wordt ook voorzien dat voor deze scholen, ook uitzonderlijke situaties kunnen worden ingeroepen door ouders, waarbij de inschrijving in die school de enig mogelijke is om de toegang tot onderwijs te garanderen voor een bepaalde leerling, net zoals bij een ombudsdienst inschrijvingen.

Artikel 18, 24, 89 en 93

Er gebeurt een technische rechtzetting in de artikelen 37/16 en 37/51 van het decreet basisonderwijs en in artikel 253/11 en 253/40 van de Codex Secundair Onderwijs waarbij enkele keren het begrip "correctie van de fout" wordt vervangen door het begrip "correctie van de technische fout of zuiver materiële vergissing". Deze rechtzetting is noodzakelijk om duidelijk te maken dat bij een gunstig advies voor de definitieve toewijzingen over de zuiver materiële vergissing er ook een correctie van die vergissing wordt opgenomen in het aanmeldingsregister en dat bij een gunstig advies na de definitieve toewijzingen over de zuiver materiële vergissing er ook een inschrijving in overcapaciteit mogelijk is.

Deze bepaling moet retroactief in werking gaan, op 1 september 2022, hetzelfde moment als de oorspronkelijke bepaling in werking treedt. Zo kan bij een gunstig advies voor de definitieve toewijzingen over de zuiver materiële vergissing er ook een correctie van die vergissing worden opgenomen in het aanmeldingsregister. Er kan op die manier ook bij een gunstig advies na de definitieve toewijzingen over de zuiver materiële vergissing een inschrijving in overcapaciteit gebeuren.

Artikel 19 en 90

De nieuwe decreten inschrijvingsrecht voor het gewoon basisonderwijs en gewoon secundair onderwijs zijn goedgekeurd in februari 2022. Deze decreten regelen het inschrijvingsrecht vanaf het schooljaar 2023-2024 in het gewoon onderwijs.

Er moet in verschillende artikelen een technische verduidelijking gebeuren waardoor het duidelijk wordt dat de termijn van de 10 kalenderdagen start na de ontvangst van het negatieve besluit over de afwijking op het standaarddossier. De

woorden "na het negatieve besluit" moeten dus daar tekens vervangen worden door de woorden "na ontvangst van het negatieve besluit". Eén keer moeten ook de woorden "na de het negatieve besluit," vervangen worden door de woorden "na ontvangst van het negatieve besluit,".

Deze bepalingen moeten retroactief in werking gaan, op 1 september 2022, hetzelfde moment als de oorspronkelijke bepalingen in werking treden. Dit zodat er geen twijfel bestaat over het feit dat de termijn van de 10 kalenderdagen start na de ontvangst van het negatieve besluit over de afwijking op het standaarddossier, ook voor de aanmeldingen en inschrijvingen die tijdens het schooljaar 2022-2023 gebeuren voor het schooljaar 2023-2024.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Artikel 14

De toelatingsvoorwaarden voor leerlingen die vervroegd willen instappen in het buitengewoon lager onderwijs worden gewijzigd zodat leerlingen die jonger zijn dan 6 jaar enkel nog toegang krijgen tot het buitengewoon lager onderwijs mits ofwel:

- een gunstig advies van de klassenraad van de school waar de leerling voorafgaand aan de instap in het buitengewoon lager onderwijs kleuteronderwijs gevolgd heeft
- een gunstige beslissing van de klassenraad van de school waar de leerling het buitengewoon lager onderwijs wil volgen bij ongunstig advies van de klassenraad kleuteronderwijs
- een gunstige beslissing van de klassenraad buitengewoon lager onderwijs indien het kind het jaar voordien niet ingeschreven was in het erkend kleuteronderwijs.

Op deze wijze wordt de regeling voor de vervroegde instap in het buitengewoon lager onderwijs gelijk getrokken met de vervroegde instap in het gewoon lager onderwijs. De regeling voor de vervroegde instap in het gewoon lager onderwijs is opgenomen in artikel 14/0, punt 1°. Voor de vervroegde instap in het gewoon lager onderwijs wordt er verwezen naar artikel 13/1, §2 en §3. Artikel 13/1, §2 en §3 die de toelating bepaalt tot het gewoon lager onderwijs voor de kleuters die onvoldoende aanwezig waren in het kleuteronderwijs voor de rechtstreekse toegang tot het gewoon lager onderwijs op 6-jarige leeftijd en voor de 6-jarige kinderen die het jaar voordien niet waren ingeschreven in het erkend kleuteronderwijs.

Deze verwijzing kan niet zomaar overgenomen worden voor de vervroegde instap in het buitengewoon lager onderwijs aangezien artikel 13/1, §2 en §3 telkens verwijzen naar de klassenraad kleuter- of lager onderwijs in het gewoon onderwijs. Daarom wordt de volledige bepaling van artikel 13/1, §2 en §3 overgenomen voor het buitengewoon onderwijs in artikel 14/0, 2° maar met verwijzing naar de klassenraad buitengewoon lager onderwijs. Er is een kleine wijziging met betrekking tot de beheersing van het Nederlands als verplicht criterium bij het advies en de beslissing in het gewoon onderwijs. Dat wordt niet op dezelfde wijze overgenomen voor het buitengewoon onderwijs om rekening te houden met dove en slechthorende kinderen en kinderen met een spraak- of taalstoornis (type 7).

Ook de termijnen zoals bepaald in artikel 13/1, §3, die ook van toepassing zijn op de vervroegde instap in het gewoon lager onderwijs worden overgenomen voor de vervroegde instap in het buitengewoon lager onderwijs, net als de gevolgen bij bijvoorbeeld een overschrijding van de termijn.

Artikel 15

Er wordt bepaald dat op leerlingen die niet leerplichtig zijn, maar wel ingeschreven zijn in het lager onderwijs dezelfde regels van toepassing zijn als op voltijds leerplichtige leerlingen. Dit is geen aanpassing van de leerplicht, die geregeld wordt in de wet op de leerplicht, maar leidt er enkel toe dat op niet-leerplichtige leerlingen in het lager onderwijs dezelfde regels inzake afwezigheden en regelmatigheid van toepassing zijn als op voltijds leerplichtige leerlingen.

Artikel 20 en 25

Een verduidelijking dat broers en zussen voorrang 'krijgen' en niet steeds bij voorrang 'ingeschreven' moeten worden: deze passage lijkt te impliceren dat er steeds een voorrangperiode gebruikt moet worden voor broers en zussen, terwijl de voorrang ook tijdens de aanmeldingsperiode toegekend mag worden.

Artikel 21 en 26

Aan artikel 37/28 en 37/64 wordt een paragraaf 3 toegevoegd om een kleuterschool te verplichten een kleuter in overcapaciteit op te nemen, indien deze kleuter terugkeert uit een school voor lager onderwijs, na een ongunstige beslissing van de klassenraad lager onderwijs over de toelating tot het lager onderwijs.

Een kind dat nog niet definitief is toegelaten tot het lager onderwijs, maar dat is ingeschreven onder ontbindende voorwaarde, volgt tot de beslissing over de toelating les in het lager onderwijs en kan in principe worden uitgeschreven uit de kleuterschool waar het kind het voorafgaande schooljaar ingeschreven was.

Om te verhinderen dat het kind zonder school valt, wordt de school voor het kleuteronderwijs verplicht om een kind dat terugkeert van het lager onderwijs omdat het niet voldoet aan de toelatingsvoorwaarden, in overcapaciteit in te schrijven. Zo wordt er gegarandeerd dat het kind zeker een plekje heeft in het onderwijs. Scholen voor het kleuteronderwijs weten aan welke leerlingen ze een negatief advies geven en kunnen eventueel anticiperen op hun terugkeer.

Artikel 22 en 27

Artikel 13/1 van het decreet basisonderwijs bepaalt dat een leerling onder ontbindende voorwaarde kan worden ingeschreven als het nog niet aan de toelatingsvoorwaarden voldoet. Zo kan een school voor het lager onderwijs een leerling van wie nog niet vaststaat dat hij of zij voldoet aan de toelatingsvoorwaarden toch al laten schoollopen. Dit maakt het gemakkelijker voor de klassenraad lager onderwijs om te beslissen over de toelating tot het lager onderwijs.

Deze mogelijkheid tot inschrijving onder ontbindende voorwaarde moet ook worden opgenomen in artikel 37/29 en in artikel 37/65.

Artikel 28

Een vermoeden van deskundigheid van beslissingen van de klassenraad wordt ingeschreven met betrekking tot de beslissing over het getuigschrift basisonderwijs. Het decreet basisonderwijs voorziet in de autonomie van de klassenraad bij het oordeel of een leerling in voldoende mate de doelen uit het leerplan die het bereiken van de eindtermen beogen bereikt heeft. De klassenraad draagt de leerlingen voor aan wie het schoolbestuur het getuigschrift basisonderwijs kan uitreiken.

Artikel 29

Door de nieuwe regelgeving van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid is de schooltoelage vervangen door de selectieve participatietoelage, ook wel schooltoelage genoemd. Binnen het financieringsmechanisme van het gewoon basisonderwijs worden middelen toegekend op basis van het leerlingkenmerk 'ontvangen van een schooltoelage'. Omwille van verschillende teldata bij de

vaststelling van dit leerlingenkenmerk werd een overgangsfase voorzien om terug te grijpen naar het oude systeem van schooltoelagen. Deze overgangsfase had betrekking op begrotingsjaar 2020 waardoor het betrokken lid uit het artikel verwijderd wordt met terugwerkende kracht. Punt 2° van dit artikel is een rechtzetting van een foutieve verwijzing.

Artikel 30 tot en met 33

Deze artikelen voorzien een rechtzetting van foutieve verwijzingen.

We maken eveneens gebruik van de opportuniteit om een eenduidige terminologie voor het werkingsbudget te hanteren. In het decreet basisonderwijs worden de termen werkingsmiddelen en werkingsbudget immers gebruikt om naar hetzelfde te verwijzen. Om verwarring te vermijden, wordt er gekozen om nog met één term te werken, met name werkingsbudget. De term werkingsmiddelen in deze artikelen wordt telkens vervangen door de term werkingsbudget.

Artikel 34

In paragraaf 1, 1°, a) wordt naar artikel 2, §1, 4° verwezen waar het 40° betreft.

Ook bij de verwijzing naar artikel 10 wordt naar de precieze paragrafen verwezen.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs

Artikel 35

Artikel 63 van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs legt de uitoefening van de bevoegdheden van de centra voor volwassenenonderwijs vast. Door twee recente wijzigingsdecreten (met betrekking tot duale opleidingen in het volwassenenonderwijs en met betrekking tot het hertekend inburgeringsbeleid) is er tweemaal een paragraaf 1^{quater} ingevoegd. Dit wordt nu rechtgezet. De bepaling die werd ingevoegd bij het wijzigingsdecreet over het hertekend inburgeringsbeleid wordt §1^{quinquies} in plaats van §1^{quater}, door paragraaf 1^{quater} op te heffen en paragraaf 1^{quinquies} in te voegen.

Artikel 36

Bij de uitdiensttreding van voormalige directeurs van gefuseerde CVO worden de extra 130 punten niet meer aan het gefuseerde CVO toegekend maar aan het totale volume van punten dat over alle CVO verdeeld wordt. Omdat er een verschillende groeinorm geldt voor het totale volume van punten voor de NT2-studiegebieden (open-end) en voor de overige studiegebieden (0,8%), moet hiervoor een verdelingswijze vastgelegd worden.

Artikel 37

Via het wijzigingsdecreet NT2 van 24 juni 2022 is in het decreet volwassenenonderwijs voorzien dat ook de leergebieden alfabetisering NT2 en NT2 van de basiseducatie opleidingen voor mondelinge vaardigheden op het niveau richtgraad 2 (niveau B1 van het Europese Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen) omvatten. Hetzelfde wijzigingsdecreet paste ook diverse bepalingen met betrekking tot het inschrijvingsgeld voor NT2-opleidingen op het niveau richtgraad 2 aan. Zo is er een volledige vrijstelling van inschrijvingsgeld ingeschreven voor inburgeraars met domicilie in Brussel, voor NT2-cursisten met domicilie en lesplaats in Brussel en voor (ex-)inburgeraars die doorstromen naar een NT2-opleiding van richtgraad 2. Ook het verminderd inschrijvingsgeld van 0,60 euro is aangepast zodat voortaan enkel cursisten in NT2-opleidingen vanaf het niveau richtgraad 2 hiervoor in aanmerking komen.

Bij deze bepalingen zijn de toekomstige NT2-opleidingen op het niveau richtgraad 2 van de basiseducatie nog niet vermeld. Deze opleidingen zijn momenteel in ontwikkeling en zullen in de loop van 2023 ter goedkeuring aan de Vlaamse

Regering worden voorgelegd. De vroegste ingangsdatum voor deze opleidingen is 1 september 2023. Hoewel bijna alle NT2-cursisten van de basiseducatie voor een inschrijving in een opleiding op het niveau van richtgraad 2 in aanmerking komen voor een volledige vrijstelling van inschrijvingsgeld omdat zij geen diploma secundair onderwijs bezitten (artikel 113novies, §4, 1°), is het niet uitgesloten dat enkele NT2-cursisten wel al dit diploma behaald hebben. Om te vermijden dat deze cursisten van de cbe voor hun NT2-opleiding op het niveau richtgraad 2 het standaardtarief van 1,5 euro per lestijd moeten betalen waar de cursisten van de cvo in eenzelfde situatie volledig of gedeeltelijk worden vrijgesteld, worden deze opleidingen van de basiseducatie toegevoegd aan de vrijstellingscategorieën die al voor de NT2-opleiding van richtgraad 2 van de cvo gelden.

Artikel 38

In het wijzigingsdecreet NT2 van 24 juni 2022 is er een overgangsregeling voorzien voor NT2-cursisten met een inburgeringscontract dat ondertekend is vóór de inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving. Voor deze inburgeraars blijft de oude regeling die op het moment van de ondertekening van hun inburgeringscontract van kracht was, gelden. Zij kunnen dus ook na 1 september 2023 met volledige vrijstelling van inschrijvingsgeld hun opleiding aanvatten of afronden. In de overgangsbepaling zelf staan echter enkel de vier NT2-opleidingen richtgraad 1 vermeld, hoewel er volgens de oude regeling ook een volledige vrijstelling van inschrijvingsgeld is voor de twee ondersteunende opleidingen die de andersgealfabetiseerde cursisten het Latijns Schrift aanleren. Deze vergetelheid wordt nu rechtgezet.

Bovendien wordt verduidelijkt dat de vrijstelling van inschrijvingsgeld voor deze inburgeraars ook geldt voor de gestandaardiseerde NT2-test. Voor de NT2-cursisten die niet gevat zijn door de overgangsregeling is dit geregeld in artikel 113novies, §6ter: het inschrijvingsgeld voor de eerste deelname aan de gestandaardiseerde NT2-test is inbegrepen in het plafond van 180 euro en er is een vrijstelling van inschrijvingsgeld voor de herkansing op de NT2-test voor al wie behoort tot een vrijstellingscategorie vermeld in artikel 113novies, §4 of §6. Op basis van hetzelfde principe wordt nu in de overgangsregeling voor inburgeraars met een inburgeringscontract van vóór de inwerkingtreding van het wijzigingsdecreet expliciet vermeld dat zij ook vrijgesteld zijn van inschrijvingsgeld voor een deelname aan de NT2-test. Dit zowel voor de eerste deelname als de herkansing.

Hoofdstuk 7. Wijzigingen van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 39 en 41

Voor de diverse studiebewijzen, inherent aan het voltijds secundair onderwijs maar die ook in het stelsel leren en werken kunnen worden behaald, wordt momenteel in dat stelsel een minimale studieduur vastgelegd. Aan die standaardvoorwaarde wordt niet geraakt. Er wordt evenwel toegevoegd dat de klassenraad bevoegd wordt om voor cognitief sterk functionerende leerlingen deze studieduur te verminderen. Het maatwerk binnen leren en werken wordt daardoor nog meer vormgegeven. De studiebewijzen in kwestie zijn het getuigschrift van de tweede graad, het studiegetuigschrift van de derde graad en het diploma secundair onderwijs, uitgereikt door de centra deeltijds beroepssecundair onderwijs en de Syntra.

Artikel 40

Idem voor het getuigschrift over de basiskennis van het bedrijfsbeheer, uitgereikt door de centra deeltijds beroepssecundair onderwijs.

Hoofdstuk 8. Wijzigingen van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs

Artikel 42 en 43

In het artikel 85 en het artikel 117 van het decreet kwaliteit wordt mogelijk gemaakt de termijn voor het geven van een advies door de raad van beroep te verlengen met de schoolvakantieperiode, wanneer dergelijke periode binnen deze termijn zou vallen.

Hoofdstuk 9. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Artikel 44, 3°,

De definitie van het begrip "programmatie" wordt in overeenstemming gebracht met de hiernavolgende nieuwe programmatieregels voor structuuronderdelen.

Artikel 45

De ingebruikname van een nieuwe vestigingsplaats door een gefinancierde of gesubsidieerde school zal niet meer moeten aangevraagd worden ter goedkeuring door de Vlaamse Regering, maar enkel worden gemeld indien die vestigingsplaats binnen dezelfde of een aangrenzende gemeente ligt als de hoofdvestigingsplaats van de school. Voor een uitbreiding of verhuis van een school binnen een geografisch sterk afgebakend gebied, met weinig repercussies voor de schoolgemeenschap, kunnen er immers voldoende plausibele verklaringen zijn. Voor nieuwe vestigingsplaatsen buiten die geografische omschrijving, wat minder evident is, blijft een aanvraag noodzakelijk. De beslissingstermijn (3 maanden) voor de Vlaamse Regering wordt een ordetermijn, waardoor de regel wegvalt dat bij termijnoverschrijding de nieuwe vestigingsplaats van rechtswege is goedgekeurd.

Artikel 46

In artikel 54, eerste en tweede lid, wordt - waar van toepassing - de nieuwe indeling van het gemoderniseerd studieaanbod van de tweede en de derde graad van het secundair onderwijs opgenomen.

Aangezien de modernisering van het secundair onderwijs progressief wordt ingevoerd, kent het studieaanbod van het tweede leerjaar van de derde graad in het schooljaar 2023-2024 nog de huidige indeling volgens onderwijsvormen en studiegebieden. Vandaar dat voor dit leerjaar een aparte bepaling wordt opgenomen in punt 2° van het eerste lid.

Er wordt een beschermende maatregel getroffen voor scholengemeenschappen die door de actualisering van de voorwaarden inzake multisectoraliteit – en meer bepaald de omschakeling van studiegebieden naar studiedomeinen – niet meer aan de voorwaarden zouden voldoen per 1 september 2023.

Scholengemeenschappen worden gevormd voor een periode van zes schooljaren. De huidige periode loopt af op 31 augustus 2026. De beschermende maatregel geldt tot dan. Zo heeft een scholengemeenschap tot de start van de volgende zesjarige periode (1 september 2026 – 31 augustus 2032) de tijd om haar aanbod te herzien zodat ze vanaf 1 september 2026 wél voldoet aan de voorwaarden inzake multisectoraliteit.

In het vierde lid, dat het vijfde lid wordt, worden de overbodige woorden "gevoegd bij de codificatie betreffende het secundair onderwijs" opgeheven.

Antwoord advies VLOR (punt 3.4.): omwille van de invoering van de gemoderniseerde indeling van het studieaanbod van de tweede en de derde graad

moeten de voorwaarden inzake het multisectoraal aanbod van scholengemeenschappen geactualiseerd worden. Deze actualisering gaat maximaal uit van het behoud van de huidige voorwaarden. De domeingebonden doorstroomrichtingen van de tweede en de derde graad worden om die reden niet vermeld. Voor de doorstroomfinaliteit is de bestaande voorwaarde van 3 ASO-studierichtingen is behouden. De actualisering houdt bijgevolg geen verstrenging in.

Het verdwijnen van de studiegebieden leidt ertoe dat er gewerkt moet worden met de studiedomeinen voor het formuleren van de voorwaarden inzake het multisectoraal aanbod. De overschakeling van studiegebieden naar studiedomeinen zou ertoe kunnen leiden dat een scholengemeenschap niet meer aan de voorwaarde voldoet. Om dit te vermijden wordt in een overgangsbepaling voorzien (zie toelichting hoger).

Artikel 47

Artikel 96 bepaalt het toepassingsgebied van het hoofdstuk met betrekking tot het levensbeschouwelijk onderricht. De tekst wordt vereenvoudigd.

Artikel 48

In artikel 110/1 ontbreekt de regeling over het vermijden van dubbele inschrijvingen voor de inschrijvingen in het buitengewoon secundair onderwijs vanaf 1/9/2022 voor de inschrijvingen voor het schooljaar 2023-2024. Dit wordt nu toegevoegd in paragraaf 6, zodat duidelijk wordt wat er moet gebeuren met dubbele inschrijvingen in eenzelfde administratieve groep. Er wordt ook verduidelijkt dat elke inschrijving in de loop van het betrokken schooljaar voor een bepaalde administratieve groep in een school voor buitengewoon onderwijs, de daaraan voorafgaande inschrijving voor dezelfde of een andere administratieve groep voor datzelfde schooljaar in een andere school voor buitengewoon onderwijs ongedaan maakt vanaf de start van de effectieve lesbijwoning, behalve in geval van gewettigde afwezigheid. Dit laatste wil zeggen dat leerlingen ingeschreven worden in de nieuwe school of de nieuwe administratieve groep, maar niet noodzakelijk aanwezig moeten zijn, ze kunnen immers ook gewettigd afwezig zijn bij de start van de effectieve lesbijwoning.

Artikel 49

Tot nu toe was opgenomen in de codex secundair onderwijs dat scholen met opleidingsvorm 4, type 5 in het buitengewoon secundair onderwijs verbonden aan een ziekenhuis of een residentiële setting een schoolreglement moeten hebben. Dit is overbodig voor hun, daarom wordt een uitzondering toegevoegd.

Voor het basisonderwijs is deze uitzondering al opgenomen in artikel 37 van het decreet basisonderwijs.

Het schoolreglement van de oorspronkelijke school is van toepassing op deze leerlingen, vermits men verder werkt aan het curriculum van de oorspronkelijke school en die oorspronkelijke school ook instaat voor de studiebekrachtiging.

Artikel 50, 60, 63, 2°, 69, 91, en 99

Het begrip "Se-n-Se" wordt telkens vervangen door "7de leerjaar". Waar nodig wordt de onderwijsvorm (technisch of kunstsecundair onderwijs) toegevoegd om te verduidelijken dat het begrip "7de leerjaar" enkel wordt gebruikt ter vervanging van de Se-n-Se van het technisch en kunstsecundair onderwijs.

Artikel 51

Artikel 115/6 van de codex secundair onderwijs regelt het evaluatiestelsel van scholen. Aangezien ouders vermoedelijk voornamelijk in beroep gaan tegen

evaluatiebeslissingen van delibererende klassenraden, wordt het vermoeden van deskundigheid voor deze klassenraden ingeschreven.

Omdat de nieuwe bepaling het vermoeden van deskundigheid van de (evaluatie)beslissing van de delibererende klassenraad wil benadrukken, is het logisch deze in te schrijven in een reeds bestaande bepaling of hoofdstuk dat de het evaluatiestelsel van scholen en de evaluatiebeslissingen van de klassenraden behandelt. Het vormt er immers een goede aanvulling op.

Artikel 52

In punt 1° wordt een technische wijziging doorgevoerd aan artikel 116 wat de verwijzing naar artikel 122/1 betreft. De verwijzing dient zich te beperken tot het laatste lid zodat leerlingen in 7de leerjaren, hoger beroepsonderwijs, deeltijds beroepsonderwijs en de alternerende beroepsopleiding niet worden uitgesloten van het recht op moederschapsverlof.

Daarnaast wordt in punt 2° de formulering van de structuuronderdelen waarop de vermelde bepalingen niet van toepassing zijn, vereenvoudigd zonder inhoudelijke wijziging.

Artikel 53

Dit is een technische aanpassing van artikel 123/21, van de codex secundair onderwijs. Dit artikel komt 2 keer voor in de codex secundair onderwijs in twee verschillende delen. De tweede keer dat dit voorkomt wordt het artikel hernummerd naar artikel 123/25. Dit wordt aangepast, zodanig dat er geen 2 artikelen met hetzelfde nummer zijn in de codex secundair onderwijs en de nummering correct is.

Artikel 54

In artikel 124, eerste lid, worden de punten 1° en 2° die betrekking hebben op de niet-gemoderniseerde structuur van de eerste en de tweede graad opgeheven (via punt 1°, a), van dit artikel). Deze opheffingen kaderen in de progressieve uitrol van de modernisering van het secundair onderwijs. Vanaf 1 september 2023 wordt de modernisering ingevoerd in de 3de graad en zijn de 1ste en 2de graad integraal gemoderniseerd.

Daarnaast worden in punt 3° van hetzelfde lid de nieuwe benamingen voor de 7de leerjaren doorgevoerd (zie punt 1°, b), van dit artikel) en punt 4° met de verwijzing naar de vierde graad geschrapt (punt 1°, c), van dit artikel).

Tot slot worden met punt 2° de bepalingen opgeheven die betrekking hebben op de omzettingen van de opties van de vierde graad naar het derde leerjaar van de derde graad die uiterlijk met ingang van het schooljaar 2012-2013 dienden te gebeuren (tweede lid van artikel 124) en de omzettingen van het derde leerjaar van de derde graad (naamloos leerjaar) per 1 september 2014 (vierde lid van artikel 124).

Artikel 55 en 58

Het begrip "Se-n-Se" wordt telkens vervangen door "7de leerjaren van het technisch en kunstsecundair onderwijs".

Artikel 56

Artikel 129 bevat de procedure om in het kader van het niet-gemoderniseerde studieaanbod van het secundair onderwijs voorstellen voor nieuwe structuuronderdelen in te dienen. Per 1 september 2023 is deze procedure in principe enkel nog van toepassing op het derde leerjaar van de derde graad. De combinatie van de doorlooptijd van deze procedure met de procedure om een nieuw structuuronderdeel te programmeren, leidt er in de feiten toe dat de implementatie van een nieuw niet-gemoderniseerd structuuronderdeel in het derde

leerjaar van de derde graad samenvalt met implementatie van de modernisering in dat leerjaar en dus per definitie zonder voorwerp is.

Om deze reden wordt het artikel opgeheven. Een voorstel van nieuw structuuronderdeel in het kader van het gemoderniseerd studieaanbod van het secundair onderwijs kan steeds worden ingediend op basis van artikel 133/6.

Artikel 57

In artikel 130 wordt de duurtijd en de organisatie van de Se-n-Se van het technisch en kunstsecundair onderwijs geregeld. In dit artikel wordt de benaming "Se-n-Se" doorheen artikel 130 gewijzigd naar "7de leerjaren van het technisch en kunstsecundair onderwijs" of "7de leerjaar van het technisch of kunstsecundair onderwijs" al naar gelang het geval. Verder wordt het artikel ook in overeenstemming gebracht met artikel 14 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur. Het derde leerjaar van de derde graad van het technisch en kunstsecundair onderwijs leidt immers niet tot een onderwijskwalificatie niveau 4.

Artikel 59

De nieuwe indeling van het studieaanbod van de tweede en de derde graad naar aanleiding van de modernisering van het secundair onderwijs wordt geregeld in artikel 133/4. De studierichtingen worden geordend volgens studiedomeinen, finaliteiten en onderwijsvormen. Dit artikel voert de nieuwe benaming voor het derde leerjaar van de derde graad ook door in het gemoderniseerd studieaanbod: de Se-n-Se worden 7de leerjaren die gericht zijn hetzij op instroom arbeidsmarkt hetzij op het hoger onderwijs.

Verder is er nog een aanpassing doorgevoerd wat het studieaanbod betreft dat in de matrix wordt opgenomen. Het studieaanbod van het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de leertijd wordt tegen het schooljaar 2025-2026 volledig ingekanteld in duaal leren. Het achtste lid van artikel 133/4 wordt op dit vlak geactualiseerd.

Artikel 61

In dit artikel wordt de nieuwe benaming "7de leerjaar gericht op instroom arbeidsmarkt" geïntroduceerd in de gemoderniseerde derde graad ter vervanging van "Se-n-Se als beroepsgerichte specialisatie".

Artikel 62

Er wordt een artikel 134/4 toegevoegd aan de Codex Secundair Onderwijs : "Een school met een gepland studieaanbod van tweejarige structuuronderdelen met in de benaming "topsport" in de tweede of derde graad, kan de organisatie van een dergelijk structuuronderdeel beperken tot één van beide leerjaren als in het andere leerjaar uitzonderlijk geen leerlingen op de eerste lesdag van oktober van het lopende schooljaar zijn ingeschreven. Deze regeling kan nooit de aanleiding vormen tot herprogrammatie van het structuuronderdeel in kwestie.". Het studieaanbod topsport van een topsportschool kan zodoende meer in lijn liggen van leerlingenaantallen die fluctueren naargelang van het aantal toegekende topsportstatuten dewelke een vereiste zijn voor toelating tot een topsportopleiding.

Artikel 63, 1°

In punt 1° is er een technische aanpassing van artikel 136, 1° van de codex secundair onderwijs. Artikel 136, 1° laat een klassenraad toe om een leerling vrij te stellen voor bepaalde onderdelen van een structuuronderdeel als hij al eerder voor deze vakken geslaagd is. Vanuit het onderwijsveld kwamen vragen binnen over de reikwijdte van deze bepaling, meer bepaald of de vakken/onderdelen van een structuuronderdeel die een leerling behaald in de Examencommissie ook gelden voor het individueel vrijstellen van deze onderdelen.

Tot op heden is in de regelgeving niet opgenomen of de vakken waarvoor een leerling slaagt in de Examencommissie in aanmerking komen voor een vrijstelling op basis van een gunstige beslissing van de klassenraad.

De formulering "binnen het secundair onderwijs" laat niet toe dat dit geïnterpreteerd wordt als zijnde de examencommissie inbegrepen. Artikel 3, 37° van de Codex Secundair Onderwijs definieert secundair onderwijs immers als: "het voltijds gewoon en buitengewoon secundair onderwijs en het deeltijds beroepssecundair onderwijs". De Examencommissie valt niet onder deze definitie. Daarom dient de mogelijkheid om vrijstellingen te geven indien een leerling al geslaagd is voor een bepaald onderdeel van de vorming via de Examencommissie expliciet in het artikel vermeld te worden, om dit mogelijk te maken.

Artikel 64

Conform de Codex Secundair Onderwijs worden - na ontwikkeling en validering - de eindtermen, de uitbreidingsdoelen Nederlands, de ontwikkelingsdoelen en de specifieke eindtermen door de Vlaamse Regering als een ontwerp van decreet ingediend in het Vlaams Parlement. Op dit vlak heeft de Vlaamse Regering geen delegatiebevoegdheid. Dit betekent onder meer dat de decreetgever ook de koppeling maakt van specifieke eindtermen aan elk afzonderlijk structuuronderdeel van de derde graad doorstroom- of dubbele finaliteit. Deze regeling staat haaks op de bestaande modaliteiten rond actualisering van het studietoelaat (matrix secundair onderwijs) en de invulling/samenstelling van structuuronderdelen op basis van beroeps- en deelkwalificaties. De bevoegdheid voor die actualisering berust immers wél bij de Vlaamse Regering, wat toelaat om snel en accuraat in te spelen op nieuwe aanbodbehoeften.

Met voorliggende maatregel wordt voormelde koppeling van decretaal vastgelegde specifieke eindtermen aan structuuronderdelen gedelegeerd aan de Vlaamse Regering. De uitvoering wordt dan een onderdeel van de actualisering en invulling van het studietoelaat, waarvoor de vigerende reglementaire goedkeuringsprocedure onder meer een raadpleging van de onderwijsverstreckers en een advies van de Vlaamse Onderwijsraad voorziet.

Als nieuwe of bestaande structuuronderdelen echter ook nieuwe specifieke eindtermen behoeven, dan kan dit uiteraard nog altijd uitsluitend via decretale weg.

Artikel 65

Conform de Codex Secundair Onderwijs beschrijft een curriculumdossier op samenhangende wijze en vanuit onderwijskundig perspectief aldus het geheel van de vorming van een structuuronderdeel en brengt alle doelen die van toepassing zijn op dat structuuronderdeel samen. Het Gemeenschapsonderwijs en de verenigingen van schoolbesturen van het gesubsidieerd onderwijs stellen gezamenlijk een curriculumdossier samen en dienen dit curriculumdossier in ter goedkeuring door de Vlaamse Regering. De uitvoeringsreglementering bepaalt dat 1 september van het schooljaar voorafgaand aan het schooljaar van implementatie de limietdatum is voor indiening van een curriculumdossier (abstractie makend van eventuele herwerking nadien).

Bij uitzondering kan zich echter de situatie voordoen dat de Vlaamse Regering alsnog na desbetreffende datum een beslissing neemt over de opname van een nieuw structuuronderdeel in het studietoelaat secundair onderwijs of over inhoudelijke wijzigingen van een bestaand structuuronderdeel. Met "inhoudelijke wijzigingen" wordt dan inzonderheid gealludeerd op de samenstelling gebaseerd op specifieke eindtermen, beroeps- en/of deelkwalificaties. In die situatie kunnen de onderwijsverstreckers uiteraard de reglementaire limietdatum voor indiening van het overeenkomstig curriculumdossier niet respecteren. Ook een verdaging naar een later tijdstip binnen datzelfde schooljaar is niet realistisch uit oogpunt van

een ordentelijke voorbereiding van het daaropvolgend schooljaar (= startjaar) van het nieuw of gewijzigd structuuronderdeel.

De voorliggende maatregel voorziet in een oplossing door het werken met een curriculumdossier pas op te leggen vanaf het tweede schooljaar dat voormeld structuuronderdeel wordt ingericht. Dit doet geen enkele afbreuk aan de decretale verplichting om als school vanaf het opstartjaar te werken met een goedgekeurd leerplan dat houvast moet bieden aan het lerarenteam. Immers, naast de eindtermen moeten de specifieke eindtermen, beroeps- en/of dekkwalificaties die zijn gekoppeld aan het nieuwe of inhoudelijk geactualiseerde structuuronderdeel, voldoende richtinggevend zijn om - met het oog op een voorlopige goedkeuring voor het eerste schooljaar - een leerplan te ontwikkelen.

Ter illustratie: voor het eerst zal deze maatregel o.m. worden toegepast op 3 nieuwe ICT-structuuronderdelen die per 1 september 2023 via programmatie of concordantie tot stand zullen komen en waarover de Vlaamse Regering pas een eerste beslissing op 25 november 2022 heeft genomen. Deze maatregel zal ertoe leiden dat voor deze nieuwe structuuronderdelen pas vanaf 1 september 2024 een curriculumdossier wordt geïmplementeerd.

Artikel 66

In dit artikel wordt het specialisatiejaar in de niet-gemoderniseerde derde graad van het secundair onderwijs telkens vervangen door het "7de leerjaar gericht op instroom arbeidsmarkt". Daarnaast wordt in het vierde lid ook het naamloos leerjaar vervangen door het 7de leerjaar gericht op het hoger onderwijs.

Artikel 67

In dit artikel wordt in punt 1° het specialisatiejaar in de niet-gemoderniseerde derde graad van het secundair onderwijs vervangen door het "7de leerjaar gericht op instroom arbeidsmarkt". In punt 2° wordt de bepaling geschrapt die bepaalt dat in het modulair onderwijs er geen geïntegreerde proeven worden ingericht. Sinds 1 september 2022 wordt de eventuele organisatie van de geïntegreerde proef (GIP) immers integraal overgelaten aan de autonomie van de schoolbesturen. Dit betekent dat de overheid de organisatie van de geïntegreerde proef noch oplegt noch verbiedt.

Artikel 68

Het begrip "specialisatiejaar" wordt vervangen door het begrip "7de leerjaar gericht op instroom arbeidsmarkt".

Artikel 70

Dit is een technische aanpassing van artikel 175, § 3, van de codex secundair onderwijs. In artikel 175 wordt geregeld onder welke voorwaarden nieuwe scholen in het gewoon secundair onderwijs kunnen ontstaan. Indien nieuwe scholen via afsplitsing ontstaan is dit ook mogelijk per studiegebied. Maar vanaf 1/9/2023 zijn er in de tweede graad geen studiegebieden, meer maar louter studiedomeinen. Gelet op de verderzetting van de modernisering zal dit nadien ook in de derde graad gebeuren. Vandaar dat de vervanging van de woorden 'studiegebieden' door de woorden 'studiegebieden of studiedomeinen' noodzakelijk is.

Artikel 71

De programmatie van een structuuronderdeel door een gefinancierde of gesubsidieerde school verloopt, zoals in de volgende artikelen beschreven, hetzij vrij hetzij via aanvraag. Ongeacht deze opdeling zijn voor alle programmaties een reeks algemene principes van kracht. Voor het eerst worden deze principes tekstueel gebundeld wat een duidelijker beeld schetst. Binnen deze oplijsting zijn twee zaken nieuw.

1. Het is niet langer toegelaten dat op eenzelfde vestigingsplaats twee of meer scholen eenzelfde structuuronderdeel organiseren. Een overlappend aanbod kan weliswaar om financierings- of andere reden voordeliger zijn voor de scholen in kwestie, maar het is zeker dat overlappingsen niet extra tegemoet komen aan het leerlingenbelang. Voor de toepassing hiervan worden het officieel en het vrij onderwijs evenwel apart bekeken, zodat de vrije keuze voor ouders en leerlingen gegarandeerd blijft. Als echter officiële en vrije scholen toch tot dezelfde scholengemeenschap zouden behoren en zodoende (decretaal) een rationeel en complementair studieaanbod moeten beogen, dan kan overlap in dat aanbod uiteraard niet. Omdat deze nieuwe maatregel kadert in programmaties, is hij niet van toepassing op bestaande situaties.

2. De ingebruikname van een nieuwe vestigingsplaats is in eerste instantie een infrastructuureel gegeven, gebaseerd op normen van veiligheid, hygiëne en woonbaarheid. Programmatieregels daarentegen beogen een rationeel studieaanbod en mogen niet door infrastructuuroverwegingen worden doorkruist. Gezien voor de programmatie van een structuuronderdeel per vestigingsplaats enerzijds en voor de ingebruikname van een nieuwe vestigingsplaats anderzijds aparte procedures gelden, moet er hoe dan ook voor gezorgd worden dat beide procedures compatibel zijn. Het is immers niet uitgesloten dat op de limietdatum voor melding of indiening van een programmatie, de exacte vestigingsplaats, als die nieuw zou zijn, nog niet gekend of goedgekeurd is. Er mag echter van uitgegaan worden dat een schoolbestuur dat programmatie ambieert, op zijn minst de gemeente kan aanduiden waar het haar plannen wil realiseren. Als de programmatie een goedkeuring van de Vlaamse Regering behoeft, dan is dat geografisch gegeven voldoende om de toets aan de vooropgestelde decretale programmatiecriteria uit te voeren.

Artikel 72

Het artikel dat de link legt tussen programmatie van structuuronderdelen en vestigingsplaatsen wordt opgeheven ten gevolge van de nieuwe bepalingen die, over diverse artikelen gespreid, thans worden geïntroduceerd.

Artikel 73

De kern van het programmatiestelsel is de limitatieve lijst van gevallen waarin structuuronderdelen na melding vrij programmeerbaar zijn; de restgroep is slechts programmeerbaar na goedkeuring door de Vlaamse Regering. De momenteel bestaande lijst wordt behouden én met 3 gevallen als volgt uitgebreid.

1. "Een niet-niche structuuronderdeel van een studiedomein én onderwijsvorm dat de school al organiseert": als een school een bepaald studiedomein + onderwijsvorm al aanbiedt, dan verandert het schoolprofiel niet door de toevoeging van een nieuw structuuronderdeel van dezelfde categorie, integendeel. Dat structuuronderdeel mag geen niche zijn omdat "niche" per (decretale) definitie op aanbodbeheersing neerkomt.

2. "Een niet-niche domeinoverschrijdend structuuronderdeel aso als de school al minstens één domeinoverschrijdend structuuronderdeel aso organiseert": de verklaring hiervoor is analoog aan de voorgaande, nl. een aso-school mag vrij haar aso-aanbod met niet-niche structuuronderdelen verruimen en zodoende haar profiel sterker in de markt zetten.

3. "Een duaal structuuronderdeel dat gelijknamig is met een niet-duaal structuuronderdeel dat de school al organiseert of mag organiseren en omgekeerd": de niet-duale en de duale variant van een gelijknamig structuuronderdeel hebben dezelfde onderwijsdoelen en leiden tot dezelfde kwalificatie, enkel de leeromgeving is gedeeltelijk verschillend. Het is logisch dat een school zonder meer beide varianten (rekening houdend met de matrix) mag aanbieden. Hierdoor kan ze trouwens ook flexibel inspelen op

leerlingenbewegingen tussen duaal/niet-duaal en op gewijzigde lokale economische en arbeidsmarktomstandigheden.

Eén uitzondering evenwel: de programmatie van een niet-duaal structuuronderdeel door een school voor voltijds secundair onderwijs waaraan een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs is verbonden, is niet vrij als het gelijknamig duaal structuuronderdeel enkel in voornoemd centrum wordt aangeboden. Bij dergelijke programmatie zou immers in de voltijdse school een nieuw studiedomein kunnen ontstaan buiten het concept van duaal leren. Over de opportuniteit van dergelijke koerswijziging in het aanbod moet de Vlaamse Regering kunnen beslissen na gemotiveerde aanvraag van het schoolbestuur.

Artikel 74

Alle programmaties die niet vrij zijn, volgen de gekende aanvraag- en beslissingsprocedure via de Vlaamse Regering. Binnen die procedure zijn er volgende twee veranderingen.

1. Aan de opsomming van criteria op grond waarvan een programmatiedossier wordt gemotiveerd door de indiener en beslist door de Vlaamse Regering, wordt volgend criterium toegevoegd: "de eventuele opheffing van een of meer bestaande structuuronderdelen die gelijktijdig met de programmatie doorgevoerd worden". Dit extra criterium komt neer op inruil, waarbij numeriek de opstart van iets nieuw wordt gecompenseerd door de stopzetting van iets anders. Er wordt niet bepaald dat die inruil binnen dezelfde school moet gebeuren; inruil over de scholen van hetzelfde schoolbestuur of van dezelfde scholengemeenschap heen kan ook acceptabel zijn.

Elders in de bestaande regelgeving is al voorzien dat, uit hoofde van rechtsbescherming, de afbouw (stopzetting) van een tweejarig structuuronderdeel van de tweede of derde graad altijd progressief, leerjaar na leerjaar, moet verlopen. Die geleidelijkheid hoeft in het artikel niet te worden herhaald.

2. De omschakeling van verval- naar ordeterminen waarbinnen de beslissing door de Vlaamse Regering wordt genomen. Dit betekent dat de huidige bepaling dat bij termijnoverschrijding de programmatie van rechtswege is goedgekeurd, verdwijnt. Normaliter heeft de uitbreiding van de vrije programmatiemogelijkheden (zie hoger) tot gevolg dat het aantal aanvraagdossiers programmatie zal afnemen. Dit komt neer op minder planlast (van gestoffeerde aanvraag naar eenvoudige melding) én meer rechtszekerheid voor onderwijsverstrekkers.

Artikel 75

Het artikel dat programmatie niet slaat op pakketten van het tweede leerjaar A en B wordt opgeheven omdat deze bepaling is hernomen in de lijst met algemene principes (cfr. herschreven art. 176 van de codex).

Artikel 76

Het artikel dat ten laatste in het schooljaar 2024-2025 programmatie mogelijk maakt van een structuuronderdeel van het derde leerjaar van de derde graad (uitgezonderd het structuuronderdeel bso tot hiertoe gekend als "naamloos leerjaar") om zich voorafgaand te "zetten" naar de modernisering, wordt opgeheven. Het is zinloos te investeren in en leerlingen te recrutereren voor een nieuwe opleiding die het schooljaar nadien naar benaming, inhoud en studiebekrachtiging ingrijpend wordt geactualiseerd.

In dit vrijgekomen artikel wordt thans een minimumnorm, uitgedrukt in een minimum aantal te bereiken regelmatige leerlingen op een referentiedatum, ingeschreven. Die norm geldt voor alle scholen die in het schooljaar 2024-2025 of later een structuuronderdeel vrij of na goedkeuring door de Vlaamse Regering

programmeren. Aan bestaande toestanden die historisch zijn gegroeid wordt dus, voor alle duidelijkheid, niet geraakt.

De norm bedraagt 5 leerlingen, wat als redelijk en haalbaar mag worden beschouwd, en is eenmalig, wat maakt dat hij geen behoudsnorm is. Topsportopleidingen worden uitgezonderd van de norm omdat het aantal leerlingen er fluctueert met het aantal jaarlijks toegekende topsportstatuten door de selectiecommissies binnen Sport Vlaanderen; de scholen hebben hierop geen enkele vat. Tevens wordt een gedoogperiode voorzien zodat bij het niet halen van de norm in het aanvangsjaar (maar wél nadien) de school niet onmiddellijk tot opheffing van het structuuronderdeel in de betrokken vestigingsplaats moet overgaan. De Vlaamse Regering bepaalt de structuuronderdelen, die gericht zijn op knelpuntberoepen, waarvoor die gedoogperiode een jaar langer loopt, zodat het secundair onderwijsaanbod en de arbeidsmarktvraag nog meer op elkaar kunnen worden afgestemd.

Dit uitvoeringsbesluit zal, als onderdeel van de nieuwe leerlingennorm, in werking treden voor de programmaties vanaf het schooljaar 2024-2025.

Leerlingennormen voor structuuronderdelen zijn geen precedent in het secundair onderwijs. Een decretale leerlingennorm is het opleggen van een minimale schaalgrootte om verschillende redenen: efficiënte aanwending van toegekende overheidsmiddelen, ontwikkeling van expertise en professionalisering met betrekking tot een opleiding, levensvatbaarheid binnen een concurrentieel opleidings- en scholenlandschap en, actueel, aanpak van het lerarentekort door een meer evenwichtige ratio "aantal leerlingen per leraar". Het is logisch dat, als een school de norm niet haalt, er een (i.c. driejarige) tijdspanne wordt ingebouwd, waarin de lokale omstandigheden kunnen zijn gewijzigd, vooraleer een hernieuwde programmatie mogelijk wordt.

Artikel 77

De programmatie van het structuuronderdeel van het derde leerjaar van derde graad bso, tot hiertoe gekend als "specialisatiejaar", blijft mogelijk mits aanvraag en goedkeuring door de Vlaamse Regering. Ook de enig toegelaten motivering blijft gehandhaafd, nl. studiecontinuïteit verzekeren aan bso-leerlingen om binnen de school of scholengemeenschap een diploma secundair onderwijs te kunnen behalen in maximum één structuuronderdeel dat inhoudelijk aansluit op hun vooropleiding. Het betrokken artikel is gerestyled zodat het nog enkel op het schooljaar 2024-2025 toepasselijk is. Procedureel wordt de beslissingstermijn voor de Vlaamse Regering een orde- i.p.v. een vervaltermijn.

Daarnaast wordt ook het recht uitgesloten om, na goedkeuring, het structuuronderdeel pas te organiseren met ingang van tweede daaropvolgend schooljaar. Niet alleen zou het structuuronderdeel in dat tweede jaar dan geconcordeerd zijn maar, meer nog, zou er tegenstrijdigheid zijn tussen de ingeroepen noodzaak van studiecontinuïteit voor leerlingen enerzijds en de afwezigheid van leerlingen anderzijds. M.a.w. opstart na goedkeuring kan enkel per 1 september 2024.

Artikel 78

De programmatie van het structuuronderdeel van het derde leerjaar van de derde graad bso, tot hiertoe gekend als "naamloos leerjaar", blijft vrij. Dit structuuronderdeel wordt, gezien de modernisering, per 1 september 2025 geconcordeerd naar het enige structuuronderdeel in het bso dat met een diploma secundair onderwijs, onderwijskwalificatie niveau 4, wordt bekrachtigd. Scholen moeten zich, zoals de voorbije jaren, in hun aanbod al naar deze ingreep kunnen "zetten". Zonder aan de inhoud te raken, is het betrokken artikel gerestyled zodat het nog enkel op het schooljaar 2024-2025 toepasselijk is.

Artikel 79

Het artikel rond programmaties 2018 toen het duaal leren van experimenteel naar organiek is overgegaan, wordt opgeheven omdat het niet meer van toepassing is.

Artikel 80

In punt 1° van dit artikel wordt de benaming van het voorbereidend jaar op het hoger onderwijs gewijzigd naar het "7de leerjaar gericht op het hoger onderwijs in het algemeen of kunstsecundair onderwijs". Deze onderwijsvormen worden expliciet vermeld om te vermijden dat het 7de leerjaar gericht op het hoger onderwijs in het beroepssecundair onderwijs (= de nieuwe benaming voor het naamloos leerjaar) niet in aanmerking wordt genomen voor de toepassing van de rationalisatienorm.

In punt 2° wordt de Se-n-Se aangepast naar "de 7de leerjaren van het technisch en kunstsecundair onderwijs".

Artikel 81

De formulering van artikel 192, §3, b) wordt vereenvoudigd waarbij ook de verwijzing naar de vierde graad wordt opgeheven.

Artikel 82

Een techniek die tot voor enkele jaren bestond en tot een herschikking naar een rationeel studieaanbod moet leiden, is de overheveling in één beweging van structuuronderdelen tussen scholen. Deze techniek wordt heringevoerd, zij het met een aantal nieuwe modaliteiten en begrippen. Zo was er destijds nog geen sprake van de structuurkenmerken "dual", "aanloop", "studiedomein" en "niche". Wat vroeger ook niet kon en thans wordt voorzien, is de overheveling tot op het niveau van slechts één structuuronderdeel. Overheveling tussen scholen, die altijd op solidariteit is gebaseerd, wordt zodoende een valabel alternatief voor programmatie. Omdat het, macro numeriek bekeken, niet om een toename maar enkel om een verschuiving van het studieaanbod gaat, hoeft het enkel aan de overheid te worden gemeld. De nodige solidariteit tussen scholen noopt er wel toe om voor financiering "te doen alsof" de overheveling al op de teldatum (in het voorafgaand schooljaar) heeft plaats gevonden. Elk van de betrokken scholen ontvangt daardoor onmiddellijk na de overheveling de correcte financiering die met de doorgevoerde herstructurering in verhouding staat.

Naast de gebruikelijke lokale inspraak, is een expliciete communicatieplicht naar ouders en leerlingen evident.

Artikel 83

Het tweede lid van artikel 209, §1, wordt vereenvoudigd en positief geformuleerd zonder dat aan de inhoud ervan wordt geraakt. De uren-leraar voorbehouden voor de levensbeschouwelijke vakken worden immers enkel toegekend voor structuuronderdelen met levensbeschouwelijk onderricht in de basisvorming.

Artikel 84 en 85

Het gaat om een technische correctie.

Artikel 94

In het artikel 253/46 over de voorrang van de ondervertegenwoordigde groepen in het secundair onderwijs in Brussel in het eerste leerjaar in de eerste graad moet een technische correctie gebeuren in het artikel waarnaar verwezen wordt i.v.m. de bepaalde capaciteit. Er wordt nu verwezen naar het artikel voor de capaciteit in de hogere leerjaren (artikel 253/53), terwijl dit uiteraard naar het artikel voor de capaciteit in het eerste leerjaar in de eerste graad moet zijn (artikel 253/42).

Artikel 95

Tot nu toe was er in buitengewoon secundair onderwijs bij een programmatie van een nieuwe school telkens 2 opleidingsvormen nodig. Er was alleen een uitzondering voor opleidingsvorm 4 ingeschreven in de regelgeving.

In punt 1 wordt verduidelijkt dat indien een schoolbestuur er toch voor opteert om meerdere opleidingsvormen te organiseren bij de oprichting van een nieuwe school men 150% van de rationalisatienorm per opleidingsvorm moet halen als norm (deze aanpassing gebeurt omdat we in het volgend punt het mogelijk maken dat er uitzonderlijk scholen met 1 opleidingsvorm zullen ontstaan, die niet onder deze voorwaarde vallen).

In punt 2 wordt in plaats van de uitzondering voor het programmeren van een school met enkel opleidingsvorm 4 nu een uitzondering voorzien voor het programmeren van een school voor buitengewoon secundair onderwijs met één opleidingsvorm, voor alle opleidingsvormen. Hierdoor kan een schoolbestuur die een nieuwe school wil oprichten met enkel 1 opleidingsvorm dit eveneens doen. Deze uitzondering is enkel mogelijk in regio's waar er zich aantoonbaar een capaciteitstekort stelt voor leerlingen met een verslag voor die opleidingsvorm en als er wordt aangetoond dat het capaciteitstekort niet kan worden opgelost met een nieuwe vestigingsplaats van een bestaande school. Het capaciteitstekort moet worden gemotiveerd in het oprichtingsdossier. Gelet op de capaciteitsproblemen die sommige scholen ervaren bij het inschrijven van leerlingen in sommige regio's is het aangewezen dat 1 opleidingsvorm programmeren mogelijk wordt, zodat ze zich kunnen focussen op 1 specifiek aanbod. Er wordt ook verduidelijkt dat dit enkel mogelijk is bij programmatie van een volledig nieuwe school. Een bijkomende school laten ontstaan door splitsing van een bestaande school, met louter 1 opleidingsvorm is niet mogelijk, dit is enkel mogelijk indien er minstens 2 opleidingsvormen afgesplitst worden.

Artikel 96

Punt 1°: In scholen van OV3 met een aanbod type 9 of waar dit aanbod geprogrammeerd zal worden, blijft de programmatie van alle structuuronderdelen, zoals nu, het voorwerp van een programmatieprocedure via de Vlaamse Regering.

In scholen van OV3, ongeacht het aanbod van types, waar een nieuw studiedomein wordt ingericht door een programmatie van een bijkomend structuuronderdeel, blijft de programmatie van alle structuuronderdelen het voorwerp van een programmatieprocedure via de Vlaamse Regering.

In punt 2° wordt verduidelijkt dat de goedkeuringstermijn een ordetermijn is.

In punt 3° verdwijnt de programmatieprocedure via de Vlaamse Regering in drie gevallen. Deze vrije programmaties worden bij AGODI gemeld uiterlijk op 1 april voorafgaand aan de oprichting:

1° Scholen zullen in opleidingsvorm 3 een structuuronderdeel in de integratiefase mogen inrichten, indien de school hetzelfde structuuronderdeel al in de kwalificatiefase heeft ingericht of goedgekeurd krijgt.

2° Scholen mogen in opleidingsvorm 3 een niet-duaal structuuronderdeel van de kwalificatiefase en de integratiefase inrichten als de school het gelijknamige duale structuuronderdeel al heeft ingericht of goedgekeurd krijgt.

3° Scholen mogen in opleidingsvorm 3, waar geen type 9 wordt aangeboden, één of meer bijkomende structuuronderdelen inrichten van eenzelfde studiedomein als ze al aanbieden.

In punt 4° maken we duidelijk dat de aanvraagtermijn een vervaltermijn is.

In punt 5° maken we een onderscheid tussen programmatie van structuuronderdelen in scholen van opleidingsvorm 4 (OV4) met type 9 en in scholen die dit aanbod niet hebben:

In scholen van OV4 zonder een aanbod van type 9 volgt de programmatie van structuuronderdelen verder de regels van de programmaties uit het gewoon secundair onderwijs. De nieuwe mogelijkheden in het gewoon secundair onderwijs i.v.m. het vrij programmeren, zijn dus ook van toepassing in scholen van het buitengewoon secundair onderwijs van OV4 zonder een aanbod van type 9. Hiermee beogen we een planlastvermindering voor deze scholen.

In scholen van OV4 met een aanbod type 9 of waar dit aanbod geprogrammeerd wordt, wordt de programmatie van alle structuuronderdelen het voorwerp van een programmatieprocedure via de Vlaamse Regering.

In alle scholen van OV4 (ook met een aanbod van type 9) wordt, net als in het gewoon onderwijs, een niet-duaal structuuronderdeel vrij programmeerbaar, als de school het gelijknamige duale structuuronderdeel al heeft ingericht of geprogrammeerd en omgekeerd, een duaal structuuronderdeel vrij programmeerbaar, als de school het gelijknamige niet-duale structuuronderdeel al heeft ingericht of geprogrammeerd.

De norm voor het gewoon onderwijs bij programmaties is niet van toepassing in de scholen van OV4.

Punt 6°: Tot nu toe was het mogelijk om op ieder moment nieuwe structuuronderdelen waarover de Vlaamse Regering beslist voor opleidingsvorm 4 aan te vragen, uiterlijk 2 maanden voor oprichting van dat structuuronderdeel. Dit wordt, gelet op de realiteit van de aanvragen verschoven naar 2 data, namelijk uiterlijk op 30 november of uiterlijk op 31 maart voorafgaand aan de oprichting. De facto zijn dit ook de data wanneer de aanvragen voor deze structuuronderdelen momenteel binnenkomen. Er wordt ook verduidelijkt dat de beslissingstermijn van 2 maanden pas begint te lopen na de uiterste indieningsdatum van een aanvraag voor programmatie, dus na 30 november of 31 maart, naargelang het geval.

Er wordt ook duidelijk gemaakt dat de aanvraagtermijn een vervaltermijn is en de goedkeuringstermijn een ordetermijn is.

Artikel 97

In punt 1° van artikel 318 van de codex ontbrak het teken van een punt (°) achter 40, en verder wordt de verwijzing naar artikel gepreciseerd door ook naar de juiste onderverdeling in dat artikel te verwijzen.

Artikel 98

De formulering van artikel 350/1, §3, wordt vereenvoudigd. Aangezien er al sprake is van het volledige studieaanbod van het gewoon voltijds secundair onderwijs, hoeven het onthaalonderwijs en Se-n-Se niet geëxpliciteerd worden. Deze structuuronderdelen worden reeds gevat door het begrip gewoon voltijds secundair onderwijs. Aangezien het ook mogelijk is om onderdelen van de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs in te richten in opleidingsvorm 4, type 5, wordt in paragraaf 4 een technische correctie doorgevoerd omdat in die paragraaf de studiebekrachtiging voor de opleiding verpleegkunde ontbrak.

Artikel 100

De tot hiertoe afzonderlijke bepalingen voor de programmatie van duale structuuronderdelen worden herschreven door een onderscheid te maken tussen de situatie voorafgaand aan de modernisering (in het schooljaar 2024-2025 is dat nog enkel het derde leerjaar van de derde graad) en de situatie vanaf de modernisering.

Vanaf de modernisering volstaat, binnen het codex-deel "duale structuuronderdelen in het gewoon secundair onderwijs", een verwijzing naar de toepasbare artikelen voor het globaal gewoon secundair onderwijs. Specifiek is dat voor Syntra de momenteel lopende programmatieregeling wél van kracht blijft. Voor de andere aanbieders van duaal leren wordt de programmatieregeling voor duale structuuronderdelen identiek aan deze voor niet-duale structuuronderdelen. Zoals hoger vermeld zullen de programmatiebepalingen voor het gemoderniseerde derde leerjaar van de derde graad vanaf het schooljaar 2025-2026 in een later onderwijsdecreet worden vastgelegd.

Voor het schooljaar 2024-2025 (nog niet gemoderniseerd derde leerjaar van de derde graad) zullen, in tegenstelling tot de decretale programmatierestricties die in dat schooljaar nog rusten op de niet-duale structuuronderdelen in desbetreffend leerjaar (zie hoger), die restricties er niet zijn voor de duale structuuronderdelen. Weliswaar blijft een goedkeuring door de Vlaamse Regering na aanvraag van het schoolbestuur nog altijd vereist, maar bij voorbaat is geen enkel duaal structuuronderdeel van programmatie uitgesloten. De argumentatie hiervoor is dat, hoewel "structureel" het derde leerjaar van de derde graad in 2024-2025 nog niet is gemoderniseerd, de duale structuuronderdelen toch al structuuronderdelen uit de matrix zijn en dat de uitrol in Vlaanderen van het duaal leren, zelfs tijdelijk, niet mag worden gestuit. Procedureel wordt de beslissingstermijn voor de Vlaamse Regering ook hier een orde- i.p.v. een vervaltermijn.

Artikel 101

Dit artikel voorziet in een delegatie aan de Vlaamse Regering om de koppeling tussen duale structuuronderdelen en aanloopstructuuronderdelen vast te leggen, naast de vermelding die vandaag is opgenomen in de desbetreffende standaardtrajecten. Het vastleggen van deze koppeling is noodzakelijk in de verdere implementatie van curriculumdossiers, gezien de enige verwijzing naar deze koppeling vandaag zit vervat in het standaardtraject. Deze standaardtrajecten zullen worden geïntegreerd in de curriculumdossiers.

Artikel 102

Het artikel dat de organisatie van een aanloopstructuuronderdeel volgt uit de programmatie van een bovenliggend duaal structuuronderdeel wordt opgeheven omdat deze bepaling is hernomen in de lijst met algemene principes (cfr. geschreven art. 176 van de codex).

Artikel 103

In dit artikel wordt in punt 1° duidelijk gemaakt dat de goedkeuringstermijn een ordetermin is.

In punt 2° wordt voor de besturen van duale aanbieders van opleidingsvorm 3 de toevoeging voorzien van de mogelijkheid tot vrije programmatie van:

- 1° een duaal structuuronderdeel in de integratiefase, indien de school hetzelfde structuuronderdeel al in de kwalificatiefase heeft ingericht of goedgekeurd krijgt.
- 2° een duaal structuuronderdeel, indien de school het gelijknamig niet duaal structuuronderdeel al heeft ingericht of goedgekeurd krijgt. Hiermee beogen we een planlastvermindering voor deze scholen.

Hoofdstuk 10. Wijzigingen van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013

Artikel 104

Met het decreet van 15 juli 2022 over de instroom en het optimaliseren van de studie-efficiëntie in het hoger onderwijs en overige organisatorische aspecten van het hoger onderwijs werd een definitie van 'tolerantie' ingevoegd in artikel I.3 van de Codex Hoger Onderwijs.

Volgens deze definitie is het de student zelf die beslist waarvoor hij een tolerantie inzet. In de praktijk bestaan er bij sommige hogeronderwijsinstellingen echter ook systemen waarbij de onderwijsinstelling voor de student beslist of een tekort al dan niet getolereerd wordt. Instellingen combineren soms ook beide systemen (bv. in de eerste twee bachelorjaren beslist de student zelf of hij de tekorten tolereert, in het afstudeerjaar beslist de examencommissie voor de student). De definitie van tolerantie zoals ze nu is opgenomen in de Codex Hoger Onderwijs zorgt er dan ook voor dat een heel aantal hogeronderwijsinstellingen hun manier van werken drastisch zouden moeten omgooien. Dit heeft o.m. ook enorme implicaties voor de informaticasystemen en brengt een serieuze kost met zich mee. Om planlast en extra kosten bij de hogeronderwijsinstellingen te vermijden wordt met deze decreetswijziging voorzien dat ook een hogeronderwijsinstelling voor de student kan beslissen of een tekort getolereerd wordt.

Artikel 105

In het academiejaar 2019-2020 gingen de hervormde lerarenopleidingen van start. In de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs bestaat sindsdien een traject om een diploma zonder de vermelding van onderwijsvakken te behalen. Dit traject wordt de verkorte educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs zonder onderwijsvakken genoemd. Het traject vervangt deels de specifieke lerarenopleiding die niet langer aangeboden wordt, en richt zich specifiek op studenten die al een bachelordiploma behaalden en in de materie van hun bachelordiploma willen gaan lesgeven.

Kandidaat leraren die in het bezit zijn van een professioneel of academisch bachelordiploma kunnen starten in dit traject. Kandidaat leraren met een masterdiploma kunnen dus ook starten indien zij in hun opleidingstraject eerst de graad van bachelor behaalden.

Tot en met het academiejaar 2022-2023 kunnen daarnaast ook kandidaten met een diploma dat gelijkgeschakeld is met de graad van master een diploma halen in de verkorte educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs zonder onderwijsvakken. Het gaat in deze om kandidaten met oude diploma's van vóór de BAMA-hervorming, zoals handelsingenieur, burgerlijk ingenieur, burgerlijk ingenieur-architect, bio-ingenieur, landbouwkundig ingenieur, ingenieur voor de scheikunde en de landbouwindustrieën, apotheker, arts, tandarts, dierenarts, enz.

Na het academiejaar 2022-2023 zal deze groep dit niet meer kunnen. Zij hebben immers meestal geen bachelordiploma, maar wel een kandidatuursdiploma. En een kandidatuursdiploma is niet gelijkgeschakeld met de graad van bachelor (Artikel II. 377, Codex Hoger Onderwijs).

Er is dus sprake van een ongelijkheid.

Met dit artikel willen we het mogelijk maken dat álle diploma's die gelijkgeschakeld zijn met de graad van master, toegang krijgen tot een verkorte educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs zonder onderwijsvakken, ook ná het academiejaar 2022-2023. Op die manier krijgt de groep studenten die geen bachelordiploma heeft, maar wel een graad van master (of hiermee gelijkgesteld), ook in de toekomst dezelfde rechten als recenter afgestudeerden. De studenten dienen immers hun keuze van opleiding te baseren op het beroep dat ze verkiezen. De educatieve bachelor secundair onderwijs en de educatieve master secundair onderwijs kennen een andere finaliteit.

Artikel 106

De initiële driejarige looptijd van de eerste pilootprojecten rond European Universities (gestart in 2019) eindigt dit jaar, maar de Europese Commissie heeft de pilootfase opgevolgd met een nieuwe Erasmus+ financiering die toelaat om de ontwikkelde European Universities verder uit te bouwen tijdens een vierjarige

opvolgfase. In het licht daarvan zullen sommige opleidingen die initieel in de eerste pilootfase voorgesteld werden uiteindelijk in de tweede fase ontwikkeld worden, en zullen nieuwe bachelor- en masteropleidingen met gezamenlijke of multidiplomerende opleidingen ontwikkeld worden tijdens die tweede pilootfase. Een verlenging van de huidige decreetale tekst dringt zich dus op, opdat de European Universities zich bestendig verder kunnen ontwikkelen.

Dit artikel maakt dat de uitzonderingen die instellingen verkregen voor de programmering van opleidingen binnen de pilootprojecten, ook gelden tijdens de verlenging van deze pilootprojecten.

Artikel 107

Met het decreet van 15 juli 2022 over de instroom en het optimaliseren van de studie-efficiëntie in het hoger onderwijs en overige organisatorische aspecten van het hoger onderwijs werd de studieomvang van de masteropleidingen klinische biologie, specialistische tandheelkunde en specialistische mondzorg uitgebreid naar 180 studiepunten (artikel II.160, §9 van de Codex Hoger Onderwijs). Aansluitend werd ook in de nodige overgangsmaatregelen voorzien voor studenten die reeds waren ingeschreven in deze masteropleidingen in het academiejaar voorafgaand aan het academiejaar van de invoering van de uitbreiding van de studieomvang (artikel II.164, §1/1 van de Codex Hoger Onderwijs). Hierbij werden dezelfde overgangsmaatregelen opgenomen als bij masteropleidingen van 60 studiepunten waarvan de studieomvang werd uitgebreid.

De masteropleiding in de klinische biologie betreft momenteel echter een opleiding van 120 studiepunten, waardoor een langere overgangsmaatregel nodig is. Bovendien moeten de studenten voor hun beroepserkenning de betrokken opleidingen combineren met andere aspecten, waardoor de reële reguliere studietijd voor deze opleidingen vier of vijf jaar bedraagt:

- Master in de klinische biologie: de officiële erkenning als klinisch bioloog verwerven de studenten nadat ze de academische masteropleiding en de stages, gedurende een periode van vijf jaar, met succes hebben afgerond. Alle studenten volgen de masteropleiding gespreid over vijf jaar aangezien ze de opleiding moeten combineren met een stage onder toezicht van de machtigingscommissie.
- Master in de specialistische mondzorg/tandheelkunde: om aanvullend ook het klinische luik van tandheelkunde te beheersen, moeten de studenten deze master-na-masteropleiding combineren met een postgraduaat in dat domein. Alleen de combinatie van beide programma's biedt de mogelijkheid om het gekozen specialisme te laten erkennen. Orthodontie en parodontologie zijn door FOD Volksgezondheid erkende vervolgoopleidingen. Alle studenten moeten daarom de opleiding spreiden over 3 of 4 jaar (specialisatie orthodontie). Daarnaast zijn er ook studenten die het traject combineren met een doctoraat. Deze studenten spreiden de master-na-masteropleiding over vijf jaar.

Om bovenstaande redenen volstaat een overgangstermijn van twee academiejaren niet en dient een overgangsregeling van vijf academiejaren voorzien te worden voor de uitdovende studieomvang van de betrokken opleidingen. De overgangsbepaling heeft enkel betrekking op studenten die het jaar voorafgaand aan de uitbreiding van de studieomvang al ingeschreven waren in de opleiding. Op die manier krijgen zij nog de resterende jaren die nodig zijn om de opleiding af te ronden.

Artikel 108

Hogeschole en universiteiten zetten steeds meer samenwerking op met andere instellingen hoger onderwijs en derden (waaronder Syntra, VDAB, ...) om hun onderwijsopdracht te realiseren. Deze samenwerking situeert zich op vlak van

- onderwijs- en studieactiviteiten, met inbegrip van permanente vorming en werkplekleren;
- onderzoek;

- dienstverlening;
- kwaliteitszorg;
- gebruik van infrastructuur en apparatuur;
- personeelsinzet;
- EVC, EVK, verkorte trajecten;
- behalen beroepscertificaten;
- ...

Maar artikel II.173 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat

"Hogescholen en universiteiten kunnen met derden samenwerkingsovereenkomsten sluiten inzake de gezamenlijke organisatie van permanente vorming, het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek, de maatschappelijke en de wetenschappelijke dienstverlening met inachtneming van de bepalingen in deel 4, titel 2, hoofdstuk 2, 3, 4 en 5".

Momenteel kunnen dus geen samenwerkingsovereenkomsten met derden gesloten worden op het vlak van onderwijs- en studieactiviteiten, het gebruik van infrastructuur en apparatuur. Dit levert beperkingen op voor samenwerking op vlak van werkplekieren, de inzet van personeel in loondienst bij derden met specifieke expertise, het laten behalen van specifieke externe certificaten,... Hogescholen en universiteiten zijn vragende partij om de samenwerking met derden uit te breiden om hun maatschappelijke opdrachten van onderwijs (graduaats-, bachelor-, en masteropleidingen, postgraduatoren, permanente vorming, na- en bijscholingen,...), dienstverlening en onderzoek te realiseren. Daarom wordt via voorliggende decreetswijziging de mogelijkheid geboden om de samenwerkingsvormen uit te breiden.

Hogescholen en universiteiten blijven binnen deze samenwerking de regie over hun kwaliteitsborging voor het hele traject in handen houden. Dit betekent dat ze de eindverantwoordelijke blijven voor het bereiken van de leerresultaten, de onderwijs- en evaluatievormen, ... Deze kwaliteitswaarborgen moeten opgenomen worden in de samenwerkingsovereenkomst.

Artikel 109

Het decreet van 15 juli 2022 over de instroom en het optimaliseren van de studie-efficiëntie in het hoger onderwijs en overige organisatorische aspecten van het hoger onderwijs voert een toelatingsexamen dierenarts in voor inschrijvingen in een bacheloropleiding in het studiegebied Diergeneeskunde vanaf academiejaar 2023-2024, dit via de invoeging van artikel II. 187/1 in de Codex Hoger Onderwijs. De voorliggende wijziging wil de bepalingen en terminologie in verband met de toelatingsexamens arts en tandarts in artikel II.187 in overeenstemming brengen met de bepalingen van het toelatingsexamen dierenarts.

Om het startquotum optimaal te kunnen afstemmen op de noden van de opleiding en het afnemend veld, wordt, zoals bij het toelatingsexamen dierenarts, decretaal voorzien dat de Vlaamse Regering uiterlijk tegen 1 maart het vastgestelde startquotum kan wijzigen op basis van enkele beroeps- en opleidingsgerelateerde criteria, en niet meer tegen 1 januari. Op die manier kan het advies van de Vlaams planningscommissie medisch aanbod ook beter meegenomen worden voor het bepalen van de startquota voor de opleidingen geneeskunde en tandheelkunde.

De toelatingsexamens arts en tandarts bestaan onder andere uit het examenonderdeel 'Kennis en inzicht in de wetenschappen', dat is afgestemd op het secundair onderwijs. Door de uitrol van de modernisering van het secundair onderwijs dient de verwijzing te worden gewijzigd naar "voor de toelatingsexamens georganiseerd tot en met 2024 en afgestemd op de tweede en de derde graad van de doorstroomfinaliteit van het secundair onderwijs voor de toelatingsexamens georganiseerd vanaf 2025".

Het toelatingsexamen dierenarts zal onder de bevoegdheid vallen van dezelfde examencommissie als deze voor de toelatingsexamens arts en tandarts. De voorgestelde wijziging corrigeert de omschrijvingen van de samenstelling van deze examencommissie in artikel II.187 en in II.187/1 en brengt deze in overeenstemming met elkaar, zodat duidelijk wordt dat bij een uitbreiding van de bestaande examencommissie met leden van de faculteiten diergeneeskunde het totaal aantal leden van de examencommissie maximaal 20 bedraagt.

Door de invoeging van artikel II.187/1 m.b.t. het toelatingsexamen dierenarts moeten de verwijzingen in paragraaf 8 naar 'de toelatingsexamens' verduidelijkt worden, want enkel de deelnemers van de toelatingsexamens arts en tandarts moeten hun voorkeur opgeven indien ze voor beide examens gunstig zouden kunnen worden gerangschikt.

De wijziging in paragraaf 9 dient ertoe de bijzondere toelatingsvoorwaarden voor de opleidingen in het studiegebied Geneeskunde en in het studiegebied Tandheelkunde te doen aansluiten bij de algemene toelatingsvoorwaarden voor een bacheloropleiding. Zo wordt expliciet gemaakt dat een student die wel al een diploma hoger onderwijs heeft behaald maar geen diploma secundair onderwijs, toegang kan hebben tot deze 2 betrokken opleidingen.

Deze wijzigingen hebben uitwerking vanaf 1 maart 2023, datum van inwerkingtreding van artikel II.187/1 van de Codex Hoger Onderwijs.

Artikel 110

Het toelatingsexamen dierenarts zal onder de bevoegdheid vallen van dezelfde examencommissie als deze voor de toelatingsexamens arts en tandarts. De voorgestelde wijziging corrigeert de omschrijvingen van de samenstelling van deze examencommissie in artikel II.187 en in II.187/1 in overeenstemming met elkaar, zodat duidelijk wordt dat bij een uitbreiding van de bestaande examencommissie met leden van de faculteiten diergeneeskunde het totaal aantal leden van de examencommissie maximaal 20 bedraagt.

Ook de verwijzing naar het toelatingsexamen arts en het toelatingsexamen tandarts in paragraaf 7 wordt correct omschreven. Verder blijft de regelgeving in verband met het toelatingsexamen dierenarts ongewijzigd.

Deze wijzigingen hebben uitwerking vanaf 1 maart 2023, datum van inwerkingtreding van artikel II.187/1 van de Codex Hoger Onderwijs.

Artikel 111

Met het decreet van 15 juli 2022 over de instroom en het optimaliseren van de studie-efficiëntie in het hoger onderwijs en overige organisatorische aspecten van het hoger onderwijs werden een paragraaf 6 en een paragraaf 7 toegevoegd aan artikel II.200 van de Codex Hoger Onderwijs.

In paragraaf 6 wordt het recht van de student ingeschreven om binnen de opleiding die hij volgt jaarlijks een minimum dan wel maximum aantal studiepunten op te nemen, afhankelijk van het feit of aan de student bindende voorwaarden voor de betrokken opleiding werden opgelegd.

Uiteraard blijven de regels rond het leerkrediet hierbij onverminderd van toepassing. Dit is uitdrukkelijk vermeld in het eerste lid van paragraaf 6, maar werd niet vermeld in het tweede lid. Met dit artikel wordt dit rechtgezet.

In paragraaf 7 wordt bepaald dat een student bij een tweede inschrijving voor eenzelfde opleiding minstens alle resterende opleidingsonderdelen van zijn eerste inschrijving moet opnemen. Studenten krijgen wel het recht om van keuzeopleidingsonderdeel te veranderen binnen de geldende regels van de

instelling. Met voorliggend artikel wordt bepaald dat studenten ook voor de opleidingsonderdelen van een andere afstudeerrichting of voor de opleidingsonderdelen van een ander onderwijsvak in de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs kunnen inschrijven, ook binnen de geldende regels van de instelling.

Artikel 112

In artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs worden de maatregelen van studievoortgangsbewaking bepaald die instellingen moeten of kunnen nemen. Met het voorliggende artikel worden een aantal aanpassingen aangebracht.

Door de voorliggende aanpassing aan paragraaf 2 wordt voor de studenten uit het hoger beroepsonderwijs de regel inzake studievoortgangsmaatregelen terug dezelfde als deze van voor de invoering van het decreet van 15 juli 2022. Bij de introductie van de nieuwe bepalingen rond studievoortgangsbewaking was het immers de bedoeling van de decreetgever om niet te raken aan de maatregelen die ten aanzien van graduaatsstudenten kunnen worden opgelegd. Evenwel is dit door een ongelukkige verwoording niet het geval: het is vanaf 2023-2024 onder het decreet van 15 juli 2022 net moeilijker geworden om aan graduaatsstudenten bindende voorwaarden op te leggen. Met paragraaf 2 wordt het opleggen van bindende voorwaarden bij studenten uit een opleiding uit het hoger beroepsonderwijs enkel voorbehouden voor zij die in het voorgaande academiejaar ook een opleiding uit het hoger beroepsonderwijs volgden. In de oorspronkelijke regeling (vóór het decreet van 15 juli 2022) kon men evenwel bindende voorwaarden opleggen aan studenten die willen instappen in het hoger beroepsonderwijs en die in het voorgaand academiejaar een graduaats-, professionele of academische bachelor- of masteropleiding volgden. Het decreet van 15 juli 2022 is dus beperkender en dat is niet de bedoeling geweest. Met de voorgestelde wijziging wordt de oorspronkelijke toestand hersteld en wordt het uitgangspunt van de decreetgever – geen aanpassingen aan de regels inzake studievoortgangsbewaking voor graduaatsstudenten – gerespecteerd.

Paragraaf 3 van artikel II.246 legt maatregelen van studievoortgangsbewaking op aan "startende studenten" in een bacheloropleiding, maar maakt voor het verplicht verwerven van een creditbewijs of een deliberatiecijfer of het niet inzetten van een tolerantie voor alle opgenomen opleidingsonderdelen na twee academiejaren een uitzondering voor studenten die veranderen van afstudeerrichting. In de educatieve bacheloropleiding voor secundair onderwijs zijn er een aantal studenten die na één jaar beslissen om van onderwijsvak te veranderen. Deze studenten blijven wel in dezelfde opleiding, maar nemen dus andere vakken op. Dit zit in dezelfde geest als het veranderen van afstudeerrichting, maar omdat onderwijsvakken niet gevat worden in afstudeerrichtingen vallen zij buiten de momenteel voorziene uitzonderingsgrond op het behalen van de drempel. Dit wordt met het voorliggende artikel aangepast.

De maatregel opgenomen in paragraaf 4 geeft aan de hogeronderwijsinstellingen de mogelijkheid om een student te weigeren zich nog verder in te schrijven of hem een bindende voorwaarde op te leggen wanneer hij geen creditbewijs of deliberatiecijfer verworven heeft of geen tolerantie ingezet heeft voor een opleidingsonderdeel nadat hij hiervoor 4 examenkansen heeft gekregen (of 2 examenkansen als het om een opleidingsonderdeel gaat waarvoor er maar 1 examenkans wordt geboden per academiejaar). Deze bepaling zorgt voor interpretatieproblemen, het is onduidelijk of de examenkansen enkel moeten zijn aangeboden dan wel zijn benut. Met dit artikel wordt de bepaling daarom transparanter omschreven om deze interpretatieproblemen te vermijden. De 4 examenkansen worden vervangen door 2 inschrijvingen voor een opleidingsonderdeel, wat neerkomt op het feit dat de regel ook van toepassing is wanneer een student niet al zijn examenkansen benut.

Om interpretatieproblemen te vermijden wordt in paragraaf 8 verduidelijkt dat de wachttijd om opnieuw in te stappen in een opleiding na een weigering van inschrijving 6 academiejaren (i.p.v. 6 jaren) bedraagt en dit volgend op het academiejaar waarin de inschrijving werd geweigerd. Tevens wordt de wachttijd van 6 academiejaren beperkt tot die weigeringen van inschrijving als bepaald in paragraaf 3, derde lid. Bij andere weigeringen van inschrijving kan de instelling die de weigering oplegt, autonoom beslissen hoe lang de wachttijd is.

Hoofdstuk 11. Wijzigingen van codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016

Artikel 113

Dit artikel was oorspronkelijk opgenomen in het decreet van 7 mei 2004 betreffende de regionale technologische centra en houdende noodzakelijke en dringende onderwijsbepalingen maar wordt verplaatst naar de codificatie sommige bepalingen van het onderwijs. De oorspronkelijke memorie wordt hier herhaald: *"Dit artikel zorgt voor de noodzakelijke en voldoende rechtsgrond voor het organiseren van busbegeleiding en de betoelaging van de busbegeleiders."*

Artikel 114

Dit artikel was oorspronkelijk opgenomen in het decreet van 7 mei 2004 betreffende de regionale technologische centra en houdende noodzakelijke en dringende onderwijsbepalingen en werd vervangen door het decreet van 22 juni 2007 betreffende het onderwijs XVII, maar wordt verplaatst naar de codificatie sommige bepalingen van het onderwijs. De memorie van OD XVII wordt hier herhaald:

"Cao VIII bepaalt dat vanaf 1 juli 2007 aan de busbegeleiders die niet behoren tot het zonaal leerlingenvervoer tijdens de maanden juli en augustus een bestaanszekerheidsvergoeding van 5 euro per dag wordt toegekend. De werkingsmiddelen

worden hiertoe verhoogd op voorwaarde dat:

- voor het gesubsidieerd vrij onderwijs in het Paritair

Comité 152 hierover een akkoord werd bereikt;

- voor het gesubsidieerd officieel onderwijs hierover een

akkoord werd bereikt dat voor het geheel van het gesubsidieerd officieel onderwijs dezelfde inhoud heeft;

- voor het gemeenschapsonderwijs hierover een akkoord werd bereikt dat voor alle scholengroepen dezelfde inhoud heeft.

Dit artikel laat de mogelijkheid om deze bestaanszekerheidsvergoeding ook toe te kennen aan de busbegeleiders van het

zonaal leerlingenvervoer, waarvoor de scholen van het buitengewoon onderwijs reeds een toelage ontvangen. Dit zal bekeken worden binnen de algemene regeling van het statuut en de

bezoldiging van deze busbegeleiders.

In een besluit van de Vlaamse Regering zullen de verdere modaliteiten worden bepaald, zoals de wijze waarop dit moet worden aangevraagd. Er wordt gedacht aan een regeling te vergelijken met de vervoerskosten en de fietsvergoedingen zodanig dat de bestaanszekerheidsvergoeding daadwerkelijk terecht komt bij die scholen die dergelijke busbegeleiders tewerkstellen."

Artikel 115

De toegang tot de speciale onderwijsleermiddelen voor studenten in het hoger onderwijs is geregeld in artikel IV.38 van de codificatie van sommige bepalingen voor het onderwijs, gecodificeerd op 28 oktober 2016.

De opsomming die ten aanzien van het hoger onderwijs in het artikel gegeven wordt, verhindert de toegang van studenten uit de Hogere instituten en andere instellingen voor Schone Kunsten (artikel III.119 van de Codex Hoger Onderwijs) en van de drie stichtingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, met name de Vlerick Business School, de Antwerp Management School en het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG) (artikel III.115 en volgende van de Codex Hoger Onderwijs). Ook de studenten ingeschreven in de door de Vlaamse overheid erkende faculteiten der protestantse godgeleerdheid hebben geen toegang tot ondersteuning via speciale onderwijsleermiddelen, evenmin als de studenten in postgraduat.

Met het voorliggend artikel wordt het hierboven vermelde artikel IV.38 aangepast, zodat ook de studenten van de Hogere instituten en andere instellingen voor Schone Kunsten, van de stichtingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, van de erkende faculteiten der protestantse godgeleerdheid en uit de postgraduat een beroep kunnen doen op de speciale onderwijsleermiddelen, gesteld dat zij aan alle andere voorwaarden om daar toegang toe te hebben, voldoen. Aangezien de stichtingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs en de erkende faculteiten der protestantse godgeleerdheid overeenkomstig artikel II.1 van de Codex Hoger Onderwijs behoren tot de ambtshalve geregistreerde instellingen, wordt in het voorliggende artikel hiernaar verwezen.

Artikel 116

Tot nu toe werd de subsidie voor de organisatie van het Netwerk Islamexperten steeds toegekend aan de vzw Centrum islamonderwijs (vzw CIO), als erkende instantie van het islamitische godsdienstonderwijs in de Vlaamse Gemeenschap. vzw CIO is de erkende instantie voor het Vlaams onderwijs tot 31/12/2023. Een nieuwe instantie dient vervolgens voorgedragen te worden door het representatief orgaan van de islamitische eredienst in België.

Tot 29/09/2022 was dit het Executief van de Moslims van België (EMB), waarop de federale vergunning werd ingetrokken. De intrekking van de erkenning van EMB is voorwerp van een geding, waardoor de situatie in de toekomst onzeker is. Het is onduidelijk wie de opvolger zal zijn en daarmee ook welk orgaan de erkende instantie voor het Vlaamse onderwijs zal worden na 31/12/2023. Dit brengt de uitvoerbaarheid van het artikel zoals nu omschreven en de werking van het Netwerk islamexperten in het gedrang. Deze wijziging lost dit op door een Overzelfstandiging van het Onderwijsnetwerk Islamexperten toe te laten en de subsidies rechtstreeks te kunnen toekennen zonder tussenorganisatie.

Verder is er een technische aanpassing van artikel IV.52, van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs. Dit artikel komt 2 keer voor in de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs in twee verschillende delen. De tweede keer dat dit voorkomt wordt het artikel hernummerd naar artikel IV.53/1. Dit wordt aangepast, zodanig dat er geen 2 artikelen met hetzelfde nummer zijn in de codificatie sommige bepalingen en de nummering correct is. Op 1 mei 2023 gaan het nieuwe MB en de beheerovereenkomst in werking gaan (met vermelding van de gecorrigeerde rechtsgrond). Daarom heeft dit artikel uitwerking vanaf 1 mei 2023.

Artikel 117 en 118

Door het toenemend gebruik in het onderwijs van digitale leermiddelen en toepassingen worden scholen geconfronteerd met heel veel leerlingenaccounts bij de verschillende dienstenleveranciers. Met het ontwerp kan de Vlaamse overheid een unieke oplossing aanbieden waarmee leerlingen bij verschillende dienstenleveranciers kunnen aanloggen op basis van één gebruikersnaam en één wachtwoord.

Paragraaf 1 beschrijft het doel van de informaticatoepassing. De scholen kiezen vrij welke digitale leermiddelen of toepassingen de leerlingen moeten gebruiken. De dienstenleveranciers die de toepassing willen gebruiken moeten een aanvraagprocedure doorlopen, waarbij hun beoogde verwerkingen worden beoordeeld.

Paragraaf 2 duidt de verwerkingsverantwoordelijke voor de informaticatoepassing aan. Het Departement Onderwijs en Vorming is momenteel de entiteit belast met de voorbereiding van het Vlaamse onderwijsbeleid (Besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie, artikel 22 en 30).

Paragraaf 3 verduidelijkt dat in het kader van de eenmalige gegevensopvraging de informaticatoepassing gegevens gebruikt die al beschikbaar zijn bij het onderwijsministerie.

Paragraaf 4 bepaalt welke gegevens noodzakelijk zijn voor de informaticatoepassing. Er moet een onderscheid gemaakt worden tussen identificatie en authenticatie of authenticatie. Bij de authenticatie wordt gecontroleerd of een opgegeven bewijs van identiteit overeenkomt met echtheidskenmerken. Identificatie op zichzelf laat geen authenticatie toe. Er zijn verschillende vormen van authenticatie die gecombineerd kunnen worden om een hoger of lager niveau van beveiliging op te leveren. Het INSZ-nummer (rijksregisternummer of bisnummer) wordt enkel gebruikt voor toekomstige veiligere manieren van authenticeren (Multifactor Authenticatie) en enkel uitgeleverd aan de dienstenleveranciers als ze over een decreetale basis beschikken voor verwerking van dat nummer. Naam, voornaam en geboortedatum zijn nodig om de regels rond paswoordsterkte te bepalen. Enkel naam en voornaam en de unieke identifier voor de informaticatoepassing worden uitgeleverd aan de dienstenleveranciers, tenzij ze tijdens de aanvraagprocedure aantonen dat ze gerechtigd zijn om ook andere gegevens te ontvangen. De unieke identifier voor de informaticatoepassing is nodig voor de identificatie van de leerling in de aansluitende platformen. De unieke identifier in de beschikbare gegevens is nodig voor eventuele koppeling met de unieke identifier voor de informaticatoepassing. De datum waarop de leerling ingeschreven en gestart is in een school is nodig om de meest actuele gegevens te hebben. Gegevens over de instelling(en), vestigingsplaatsnummer, stamnummer, soort onderwijs en administratieve groep zijn nodig om de leerling in de juiste school te kunnen weergeven en de beheerder toe te laten de leerlingen van zijn school eenvoudig op te zoeken. De gegevens waarmee de leerling bij de dienstenleverancier inlogt zijn nodig om de dienstenleverancier de informaticatoepassing te laten gebruiken.

Paragraaf 5 verduidelijkt wie de betrokkenen zijn en wie de ontvangers van de gegevens zijn. De dienstenleverancier ontvangen enkel de gegevens die nodig zijn voor de identificatie van gebruikers of de controle van de gebruiksvoorwaarden (bijvoorbeeld leerling van een school die de toepassing mag gebruiken).

Paragraaf 6 bepaalt de bewaartermijn en bevat garanties voor de juistheid en transparantie van de verwerking. De bewaartermijn is bepaald op twaalf jaar nadat het leerlingenaccount werd aangemaakt, omdat dit de standaard termijn is voor het bijhouden van loggegevens door de Vlaamse overheid en omdat in regel de schoolloopbaan 12 jaar duurt.

Bij de implementatie van deze bepalingen worden maatregelen genomen of aan de ontvangers opgelegd om de veiligheid van de gegevens te verzekeren. Via een website zullen de betrokkenen transparant geïnformeerd worden over de verwerkingen van hun persoonsgegevens, met een toelichting over het principe van de single sign on en instructies voor het aanmaken van een robuust wachtwoord. Er zal ook awarenessstraining en begeleiding aangeboden worden.

Artikel 119 en 120

Artikel 44bis van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 bepaalt dat wanneer een schoolbestuur oordeelt dat de eindtermen of de ontwikkelingsdoelen onvoldoende ruimte laten voor de eigen pedagogische en onderwijskundige opvattingen of ermee onverzoenbaar zijn, het schoolbestuur bij de Vlaamse Regering een aanvraag kan indienen tot gelijkwaardigheid door vervangende eindtermen en/of ontwikkelingsdoelen voor te stellen.

De 8 schoolbesturen van de Franstalige faciliteitenscholen in de Vlaamse Rand hebben in augustus 2020 gezamenlijk een dossier ingediend met een aanvraag tot gelijkwaardigheid van de onderwijsdoelen van de Franse Gemeenschap met de Vlaamse eindtermen en ontwikkelingsdoelen voor het basisonderwijs.

Na advies van de onderwijsinspectie en advies van een commissie van deskundigen werd de aanvraag door de Vlaamse Regering op 18 december 2020 goedgekeurd gezien de specifieke context van de faciliteitenscholen.

Voor een juridisch sluitende toepassing is evenwel nog een goedkeuring door het Vlaams Parlement vereist, en dat retroactief per 1 september 2021 gezien het besluit van de Vlaamse Regering ook deze inwerkingtreding heeft.

Hoofdstuk 12 en 16. Wijziging van het decreet van 25 november 2016 betreffende de alternatieve financiering van schoolinfrastructuur via projectspecifieke DBFM-overeenkomsten en van het decreet van 10 december 2021 over DBFM-Scholen van Vlaanderen

Artikel 121 en 141

Deze bepalingen hebben als doel om een renteplafond in te stellen voor de berekening van de eigen bijdrage van de inrichtende machten in de beschikbaarheidsvergoeding die voortvloeit uit DBFM-overeenkomsten. DBFM-projecten worden hoofdzakelijk gefinancierd door leningen (of zogenaamd vreemd vermogen). Na een lange stabiele periode van lage lange termijn-rentevoeten op de financiële markten is er vooral sinds november/december 2021 een stijging ter zake merkbaar. Deze stijging is het gevolg van internationale macro economische evoluties. Om de schoolbesturen de nodige stabiliteit te bieden en te behoeden voor een stijging van de rentevoeten op voormelde leningen wordt een grens van 2 % ingesteld voor het DBFM-programma via projectspecifieke DBFM-overeenkomsten en voor DBFM-Scholen van Vlaanderen. Het gedeelte van de beschikbaarheidsvergoeding dat de beschikbaarheidsvergoeding gerekend aan een rentevoet van 2 % overschrijdt wordt dan ook voor alle onderwijsnetten aan 100% betaald. Indien de rentevoeten onder deze grens blijven zal de bepaling vanzelfsprekend geen aanleiding geven tot enige betoelaging.

Hoofdstuk 13. Wijzigingen van het decreet van 9 maart 2018 betreffende het deeltijds kunstonderwijs

Artikel 122

De koppeling aan een bepaald instrument in de definitie van opleiding voor de derde en vierde graad en de specialisatie muziek lijkt te impliceren dat een instrument steeds een vereiste is. Er zijn echter opties zoals experimentele muziek of de dirigentenopleidingen waar de koppeling aan een muziekinstrument niet aan de orde is. De definitie wordt daarom verfijnd.

In de kortlopende studierichtingen muziekcultuur en muziekgeschiedenis kunnen sinds 1 september 2019 verschillende opties georganiseerd worden die refereren aan verschillende muziekgenres zoals klassiek, jazz-pop-rock, folk en

wereldmuziek enz.. De definitie van opleiding wordt beter afgestemd op het opleidingsaanbod van het organisatiebesluit dko.

Artikel 123

In sommige graden kunnen leerlingen kiezen voor een kort, intensief traject of een langer traject met minder lestijden per leerjaar.

Naar analogie van het veranderen van optie kan een leerling voortaan enkel nog tot de eerste lesdag na de kerstvakantie van traject veranderen. De schoolorganisatie en leerlingenregistratie voor de academies wordt nu bemoeilijkt door leerlingen die nog in de tweede helft van het schooljaar een ander traject willen volgen.

Het veranderen van traject kan er in sommige gevallen toe leiden dat leerlingen uiteindelijk minder lestijden volgen, dan globale studieomvang die artikel 12 tot 20 vastleggen voor de verschillende graden. De toevoeging zorgt ervoor dat leerlingen in dat geval toch nog een bijkomend leerjaar kunnen volgen, zonder dat er sprake is van het een verlenging van het leertraject. Daardoor is de wegingsfactor voor overzitters niet van toepassing.

De zinsnede "tenzij de leerling bijkomende competenties verwerft" in §1, vierde lid, lijkt een uitzondering te impliceren op het principe dat leerlingen in hun leerloopbaan maar één keer dezelfde opleiding kunnen volgen. Vooral in de specialisatieopleidingen waar academies zelf de onderwijsdoelen bepalen, zorgt de bepaling voor verwarring.

Artikel 124 en 127, 1°

Naar analogie van basis- en secundaire scholen die een digitaal akkoord kunnen krijgen van ouders over (een wijziging van) het schoolreglement kunnen leerlingen dko of hun ouders zich voortaan ook digitaal akkoord verklaren met het academiereglement.

Artikel 125

Artikel 39 waarborgt de studiecontinuïteit van leerlingen die al een opleiding volgen in een bepaalde academie. De huidige formulering lijkt te impliceren dat leerlingen enkel voor de inschrijving in een vervolgopleiding hun voorrang kunnen laten gelden. Ook voor het volgende leerjaar van een opleiding hebben leerlingen voorrang.

De uiterste inschrijfdatum waarop die voorrang kan gelden, wordt vervroegd naar 5 juli. Op die manier hebben academies een overzicht van de inschrijvingen met voorrang vóór de administratieve sluiting tijdens de zomervakantie. De leerlingen die al les volgen in de academie kunnen eerder geïnformeerd worden over de inschrijving en de voorrangregeling, zodat het voorrangrecht de facto niet wordt ingeperkt.

Artikel 126, punt 2° en 129

Het komt soms voor dat leerlingen het inschrijvingsgeld niet (volledig) betalen. Dat is nadelig voor de academie omdat die leerlingen niet langer regelmatig zijn en evenmin in aanmerking komen voor de omkaderingsberekening, maar de academie kan niet verhinderen dat die leerlingen blijven les volgen. De toevoeging maakt het voor een schoolbestuur mogelijk om de inschrijving van die leerlingen ongedaan te maken.

In de huidige regelgeving is het niet duidelijk of een academie het inschrijvingsgeld van uitgeschreven leerlingen moet terugbetalen. Academies verwijzen leerlingen die zich in de loop van het schooljaar uitschrijven geregeld door naar het Agentschap voor Onderwijsdiensten. Het Agentschap kan die inschrijvingsgelden

na 1 oktober echter niet meer terugbetalen, omdat het totaal van ontvangen inschrijvingsgelden op basis van het aantal regelmatige leerlingen in het begrotingsfonds 'Inschrijvingsgelden deeltijds kunstonderwijs' terecht moet komen.

De terugbetaling en de termijn betreft een individueel recht van leerlingen waardoor een regelgevende bepaling noodzakelijk om de rechtszekerheid voor de leerling, de academie en de Vlaamse overheid, met name het Agentschap voor Onderwijsdiensten, te garanderen.

Rekening houdend met de uiterste inschrijvingsdatum en de teldatum voor regelmatige leerlingen verduidelijkt de toevoeging dat leerlingen recht hebben op terugbetaling als ze zich vóór 1 oktober weer uitschrijven. Het schoolbestuur kan ervoor kiezen om na die datum al dan niet nog (een gedeelte van) het inschrijvingsgeld terug te betalen. Daarbij kan bijvoorbeeld rekening gehouden worden met de uitschrijvingsdatum of de omstandigheden van de uitschrijving. De terugbetaling gebeurt met middelen van het schoolbestuur.

Artikel 127

Het decreet deeltijds kunstonderwijs hanteert voor de omkaderingsberekening van de kortlopende studierichtingen specialisatie een aftoppingsmechanisme. De omkadering wordt berekend in relatie tot het leerlingenaantal van de 4e graad. Het maximale omkaderingsvolume kan niet hoger zijn dan de omkadering die 25% van de leerlingen van de 4^e graad zouden opleveren.

Het aftoppingsmechanisme wordt toegepast per academie en binnen de academie per domein. De elementen "academie" en "domein" worden echter in de twee punten van de bepaling in een andere volgorde vermeld, waardoor de regelgeving van het tweede punt minder begrijpelijk overkomt.

Door de aanpassing wordt de formulering van het eerste punt overgenomen in het tweede punt.

Artikel 128

Om het onderwijskundig beleid vanuit een eigen artistiek-pedagogische visie vorm te geven ervaren academies de noodzaak om lestijden in te zetten voor pedagogische coördinatie. De taken die leraren op die manier opnemen, kunnen verband houden met de kwaliteitszorg van de academie, bijvoorbeeld het uittekenen van een strategische visie over de leerlingenevaluatie, maar ze kunnen evengoed meer praktisch organisatorisch zijn, bijvoorbeeld het opvolgen van de afspraken met amateurkunstverenigingen die leerlingen een alternatieve leercontext aanbieden.

Voor leraren vormen die opdrachten niet alleen een afwisseling, maar ook een verrijking van hun onderwijsleerpraktijk. Door vanuit een beleidsmatig perspectief de eigen praktijk te benaderen, doen leraren nieuwe inzichten op en ontstaan er leerkansen om zich te verdiepen in een bepaald onderwijskundig of pedagogisch thema. Voor de academieleiding vormen die leraren dan weer bruggenbouwers die de visie en strategische beleidskeuzes kunnen aftoetsen aan de praktijk. Onderzoek toont aan dat het implementeren van onderwijsvernieuwing alleen maar een succesverhaal kan worden als het aansluit bij de collectieve en individuele overtuigingen in het team over wat kwaliteitsvol onderwijs inhoudt¹. Leraren die pedagogische coördinatie opnemen, versterken de academie als geheel omdat ze de vinger aan de pols kunnen houden op de klasvloer of in het atelier, maar tegelijk in directe verbinding staan met de academieleiding.

¹ Vermeir K., Implementatie van Onderwijsinnovatie, artefacten, ondersteuners, agenda's en onderhandeling, Centrum voor Onderwijsvernieuwing en de Ontwikkeling van Leraar en School KU Leuven, 2019

Net als in andere onderwijsniveaus kan een academie 3% van de lestijden besteden aan pedagogische coördinatie. Dat aandeel is echter niet toereikend in een aantal academies. Het voorstel verhoogt het aantal tot 5% van lestijdenpakket onderwijzend personeel. Tegelijk wordt het aandeel tot dat maximum begrensd.

Artikelen 130, 131 en 132

De Vlaamse Regering kent aan een academie van een goedgekeurd lokaal samenwerkingsinitiatief in kader van Kunstkuur jaarlijks een puntenenveloppe, om te zetten in lestijden, en een werkingsbudget toe.

Het decreet regelt de totale ter beschikking gestelde puntenenveloppe en het werkingsbudget per indienronde. De puntenenveloppe wordt anders berekend dan het werkingsbudget: de puntenenveloppe op basis van een vergelijking van de omkadering voor het dko van de vorige twee schooljaren, het werkingsbudget op basis van een vergelijking van het werkingsbudget van de vorige twee schooljaren.

De globale puntenenveloppe en het globale werkingsbudget zijn afhankelijk van de inschrijvingsaantallen van het deeltijds kunstonderwijs, terwijl het samenwerkingsinitiatief de facto plaats vindt in de partnerschool van het leerplicht- of hoger onderwijs, waarvoor deze inschrijvingsaantallen niet relevant zijn.

De huidige verschillende berekeningswijze van puntenenveloppe en werkingsbudget leidt ertoe dat ofwel niet het volledige werkingsbudget kan worden ingezet ofwel niet alle voorziene lestijden. Dit is het geval omdat ook een maximaal werkingsbudget per samenwerkingsinitiatief decretaal is vastgelegd (op 995 euro) en beide factoren daardoor aan elkaar gekoppeld zijn. Het gaat bovendien om een niet-geïndexeerd plafond, waar het globale werkingsbudget een geïndexeerd cijfer is. Hierdoor zal de onderbenutting van het globale werkingsbudget bij een niet-ingrijpen blijven toenemen.

Om als Vlaamse overheid jaarlijks transparant naar geïnteresseerde scholen en academies te communiceren en tevens om de zekerheid en voorspelbaarheid van de te verdelen middelen te garanderen, wordt een jaarlijks vaststaande puntenenveloppe vastgelegd, nl. 9690 punten, en komt een vast (geïndexeerd) werkingsbudget. Dat bedrag is gebaseerd op het aantal punten voor het schooljaar 2021-2022, het jaar waarin Kunstkuur op kruissnelheid is gekomen. Een derde van de punten wordt jaarlijks besteed aan de opstart van nieuwe initiatieven.

Het geïndexeerd werkingsbudget wordt voortaan per goedgekeurd samenwerkingsinitiatief pro rata van de toegekende puntenenveloppe vastgelegd. Het globale volume werkingsbudget net als het werkingsbudget per punt staan voortaan duidelijk in de regelgeving.

Met deze aanpassing in de regelgeving zullen ook meer scholen en academies binnen de globaal beschikbare middelen een initiatief kunnen opstarten. Door jaarlijks een vastliggend volume punten ter beschikking te stellen en beiden met elkaar te verbinden via een werkingsbudget per punt, kunnen de middelen optimaler besteed worden (cf. supra).

Daarenboven zorgt het inschrijven van een werkingsbudget per punt ook voor een transparantere berekening van het werkingsbudget voor lokale samenwerkingsinitiatieven van minder dan de maximaal voorziene 35 punten.

In de bestaande regelgeving wordt zowel op basis van het werkingsbudget als de puntenenveloppe per samenwerkingsinitiatief het minimumaantal leerlingen vastgelegd dat deelneemt aan een lokaal samenwerkingsinitiatief. Door deze aanpassing aan de regelgeving wordt deze vereenvoudigd en enkel nog op basis van en pro rata de puntenenveloppe bepaald, wat de transparantie bevordert.

Hoofdstuk 14. Wijzigingen van het decreet van 26 april 2019 betreffende het kwaliteitstoezicht voor beroepskwalificerende trajecten op basis van een gemeenschappelijk kwaliteitskader

Artikel 133

Dit artikel wijzigt artikel 3 van het voormelde decreet. Artikel 3 specificeert dat onderwijsinstellingen die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd worden door de Vlaamse Gemeenschap niet onder het toepassingsgebied van dit decreet vallen wanneer zij beroepskwalificerende trajecten aanbieden die leiden tot een bewijs van beroepskwalificatie of deelkwalificatie. In dit artikel wordt het concept 'beroepskwalificatie' aangevuld met het concept 'deelkwalificatie'.

Artikel 134

Artikel 4 regelt dat door de erkenning van beroepskwalificerende trajecten een organisatie bevoegd is om bewijzen van beroepskwalificatie, deelkwalificatie of competenties uit te reiken voor die beroepskwalificerende trajecten. Aan deze bepaling wordt toegevoegd dat een organisatie de bevoegdheid kan hebben om enkel erkende beroepskwalificerende trajecten op niveau van de deelkwalificatie aan te bieden. Deze organisatie is enkel bevoegd om bewijzen van deelkwalificatie uit te reiken.

Artikel 135

Dit artikel wijzigt artikel 6 van het voormelde decreet. Artikel 6 regelt dat het kwaliteitstoezicht op trajectniveau nagaat of het beroepskwalificerende traject de lerenden effectief in staat stelt om de competenties van de beoogde beroepskwalificatie(s) of deelkwalificatie(s) op een kwaliteitsvolle manier te verwerven. In het artikel wordt het concept 'beroepskwalificatie(s)' aangevuld met het concept 'deelkwalificatie(s)'.

Artikel 136

Dit artikel wijzigt de artikelen 7 en 8, §2, eerste lid van het voormelde decreet. Artikel 7 specificeert dat het kwaliteitstoezicht op trajectniveau gebeurt op basis van een kwaliteitskader dat afgestemd is op een beroepskwalificatie of deelkwalificatie.

Artikel 8 regelt dat bewijzen van een beroepskwalificatie of deelkwalificatie automatisch leiden tot een vrijstelling van een beroepskwalificerend traject, dat deel uitmaakt van een onderwijskwalificerend traject aangeboden in het volwassenenonderwijs en waarvoor hetzelfde bewijs van beroepskwalificatie of deelkwalificatie wordt uitgereikt, wanneer het kwaliteitstoezicht door of steeds samen met de onderwijsinspectie en gedurende het hele proces van het kwaliteitstoezicht gebeurt.

Een vrijstelling voor de betreffende beroepskwalificatie of deelkwalificatie kan geweigerd worden door een onderwijsinstelling indien een beroepskwalificatie of deelkwalificatie werd geactualiseerd of geschrapt nadat een lerende het kwalificatiebewijs behaalde.

In beide artikels wordt het concept 'beroepskwalificatie' aangevuld met het concept 'deelkwalificatie'.

Artikel 137

Dit artikel wijzigt artikel 9 van het voormelde decreet. Artikel 9 geeft aan wat de gevolgen zijn van het kwaliteitstoezicht op trajectniveau op de erkenning, het uitreiken van bewijzen van kwalificaties en opname in het register. Aan dit artikel worden ook de nodige wijzigingen aangebracht zodat het concept 'beroepskwalificatie' telkens aangevuld wordt met het concept 'deelkwalificatie'.

Hoofdstuk 15. Wijzigingen van het decreet van 26 april 2019 betreffende een geïntegreerd beleid voor de erkenning van verworven competenties

Artikel 138

In artikel 3 van het decreet van 26 april 2019 betreffende een geïntegreerd beleid voor de erkenning van verworven competenties worden de woorden "beroepskwalificatie" vervangen door de woorden "beroepskwalificatie of deelkwalificatie".

Artikel 139

In artikel 4 van hetzelfde decreet worden de woorden "beroepskwalificaties" vervangen door de woorden "beroepskwalificaties en deelkwalificaties".

Artikel 140

Aan artikel 5 §1, van hetzelfde decreet wordt de zin "Een geregistreerd EVC-testcentrum kan de bevoegdheid hebben om beroepskwalificerende trajecten op niveau van de beroepskwalificatie aan te bieden of om enkel beroepskwalificerende trajecten op niveau van de deelkwalificatie aan te bieden." toegevoegd.

Hoofdstuk 17. Slotbepalingen

Artikel 142

Het decreet van 24 juni 2022 tot wijziging van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs en tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid in functie van het hertekende inburgeringsbeleid, hertekent, in lijn met het Vlaamse Regeerakkoord het Vlaamse Inburgeringsbeleid. Zo wordt onder meer voorzien in de invoering van een test NT2 waarmee alle NT2-cursisten hetzelfde taalniveau kunnen halen.

De Vlaamse Overheid wil met de NT2-test een hefboom bieden zodat elke inburgeraar, maar ook andere anderstaligen, traag of snel lerend, ongeacht de plaats waar hij NT2 volgt, hetzelfde taalniveau kan halen en dit ook kan vaststellen in de dagelijkse realiteit, bijvoorbeeld op het werk, bij het solliciteren, tijdens het oudercontact, voor consultaties enzovoort. Er werd ook voorzien dat het certificaat van het betrokken taalniveau pas kan uitgereikt worden indien men slaagt voor deze test. Daarom wordt in het decreet betreffende het volwassenenonderwijs ingeschreven dat cursisten het certificaat van de NT2-opleidingen op het niveau A2 enkel kunnen behalen na het slagen voor een NT2-test die in opdracht van de Vlaamse Regering wordt ontwikkeld.

Het voorliggend artikel regelt:

- de ontwikkeling van de gestandaardiseerde NT2-test;
- de afname van de gestandaardiseerde NT2-test;
- de kosteloze toegang van centra tot de testdatabank en de discretieplicht;
- in welke mate de NT2-test het totaalresultaat van de cursist bepaalt;
- dat de cursist die slaagt een certificaat krijgt;
- de beroepsmogelijkheid tegen het resultaat voor de NT2-cursist;
- een overgangsregeling voor de invoering van de NT2-test;
- de inwerkingtreding van het decreet van 24 juni 2022.

De selectie van de te testen doelen vertrekt van de opleidingsprofielen NT2 van het secundair volwassenenonderwijs en de basiseducatie en van de ERK-niveaus (ERK: Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen). De centra die onderwijsbevoegdheid hebben voor een opleiding NT2 op niveau richtgraad 1 zullen deze testen organiseren.

De NT2-test bestaat uit een gestandaardiseerde test en de evaluatie door het centrum. Het opstellen van de vragen voor de gestandaardiseerde NT2-test zal gebeuren door een ontwikkelcommissie met experts van de Centra voor

Basiseducatie en Centra voor Volwassenonderwijs met onderwijsbevoegdheid voor NT2. De vragen voor de gestandaardiseerde NT2-test worden opgenomen in een NT2-testdatabank waartoe de centra kosteloze toegang krijgen. De centra zijn bevoegd voor de toetsafname, de beoordeling en de bekendmaking van de resultaten en krijgen daarvoor een toetsmatrijs, een handleiding voor toetsafname en correctiemodellen en een opleiding voor de examinatoren ter beschikking.

Naast de ruimte die er blijft voor de evaluatie door het centrum, wordt de testdatabank met gevalideerde items door een ontwikkelingscommissie met experts uit de centra uitgebouwd. Door onderlinge afstemming over het format voor de taaltoetsen, het inwinnen van wetenschappelijk advies voor toetsing en psychometrie en een nauwe samenwerking in het gefaseerd opbouwen van een kwaliteitsvolle vragendatabank, evolueren we naar een kwalitatievere NT2-toetspraktijk op het taalniveau A2 met een draagvlak bij de centra. Door het feit dat de globale evaluatie deels gebaseerd is op het lokale autonome beleid van elk centrum en deels op een set van gestandaardiseerde toetsitems waarvoor het betrokken onderwijsveld zelf instaat, kan ondubbelzinnig worden gesteld dat aan de vrijheid van onderwijs niet wordt geraakt.

Tot slot wordt de inwerkingtreding van het decreet van 24 juni 2022 tot wijziging van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs en tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid in functie van het hertekende inburgeringsbeleid decretaal vastgelegd.

Deze maatregelen werden eerder door de Vlaamse Regering aangenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 7 oktober 2022 over de NT2-test in het volwassenenonderwijs, maar worden nu door het parlement onderschreven. Omwille van de rechtszekerheid wordt tegemoet gekomen aan het legaliteitsbeginsel in onderwijs (art. 24,5 grondwet) en de volgende adviezen van de afdeling wetgeving van de Raad van State:

- Advies 71.051/1 van 29 maart 2022 over het voorontwerp van decreet 'tot wijziging van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs en tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid in functie van het hertekende inburgeringsbeleid';
- Advies 71.917/1/V van 10 augustus 2022 over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering 'over de NT2-test in het volwassenenonderwijs'.

Deze bepaling treedt in werking op 1 september 2022, aangezien deze datum ook de datum is dat het BVR in werking is getreden.

Dit artikel staat wel degelijk een integrale bekrachtiging van het uitvoeringsbesluit voor. Het is wel degelijk de intentie om alle onderdelen van het besluit decretaal te laten bekrachtigen. Gezien de discussies die er zijn geweest over het uitvoeringsbesluit, en de overeenstemming ervan met de grondwettelijke onderwijsvrijheid, wil we deze keuzes door het parlement laten bekrachtigen, om zo de wetgevende macht de kans te geven zich achter deze beleidskeuzes te scharen en de instellingen en cursisten meer zekerheid te geven.

De terugwerkende kracht in het besluit van 22 oktober 2022 beperkt zich tot de artikelen 3 en 4. Beide bepalingen gaan over de ontwikkeling van de gestandaardiseerde NT2-test. Alle andere bepalingen uit het besluit treden in werking op 1 september 2023. Het is pas vanaf dan dat de centra voor basiseducatie en de centra voor volwassenenonderwijs die test zullen moeten gebruiken. Centra en cursisten zijn door die ontwikkeling van de toets niet rechtstreeks geïmpacteerd. De dwingende reden voor de retroactiviteit bestaat erin

verzekeren dat het werk dat is gedaan om de test te ontwikkelen niet zou moeten worden overgedaan.

Alle andere bepalingen over de afname van de test, de manier waarop het totaalresultaat door de test wordt bepaald, de beroepsmogelijkheden en de toegang van de instellingen tot de toetsendatabank hebben geen retroactieve werking.

Overigens is er in het geding bij de Raad van State tegen het besluit van 22 oktober 2022 al een eindarrest. In arrest 256.172 van 30 maart 2023 werd het vernietigingsberoep tegen het uitvoeringsbesluit van de rol geschrapt.

Artikel 143

Zie toelichting bij de artikelen 74 en 75. Het volledige decreet wordt opgeheven omdat de enige artikelen die nog uitwerking hebben, verplaatst worden naar de codificatie sommige bepalingen onderwijs met de artikelen 74 en 75 van dit decreet.

Artikel 144

Dit artikel bepaalt dat het decreet inwerking treedt op 1 september 2023. Voor de afwijkende bepalingen inzake de uitwerking in de tijd, wordt verwezen naar de artikelen waar een verantwoording voor de retroactiviteit is opgenomen.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS